

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

D5.1 Implementation Action Plans

Summary

Project Acronym	ComAct #892054
Project Name	Community Tailored Actions for Energy Poverty Mitigation
Project Coordinator	Zita Kakalejckikova, Nadacia HFHI
Project Duration	2020 – 2023
Website	www.comact-project.eu

Deliverable No.	D5.1
Dissemination Level	PU
Work Package	WP5
Lead beneficiary	IWO
Author(s)	Inga Rovbutas (IWO), Johann Strese (IWO)
Reviewed by	Zita Kakalejckikova, Nadacia HFHI
Date	June 2021
Last changes	November 2021
File Name	D5.1 Implementation Action Plans (Summary)

Legal Notice

The sole responsibility for the content of this publication lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither CINEA nor the European Commission is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

Published in June by ComAct.

©ComAct, 2021. Reproduction is authorized provided the source is acknowledged.

Table of Contents

1. Introduction	4
2. Implementation Action Plans for Pilot Cases.....	5
I. Bulgaria.....	5
II. Hungary	8
III. Lithuania	10
IV. North Macedonia.....	13
V. Ukraine	16
3. Conclusions	20

1. Introduction

4

The project ComAct will be piloted in five locations (see the map below). These countries have been carefully chosen to represent different sub-regions of Central and Eastern Europe, thus are able to provide widespread lessons. Each pilot relates to a specific regional and urban context however, overall, the five pilot cases build synergy and include knowledge sharing mechanism. This document is one of the main deliverables of ComAct project describing an initial Implementation Action Plan for each of the five pilot countries with a clear directive on achieving objectives set in the project.

The main aim of the pilot cases in ComAct project is to demonstrate applicability, benefits and potential for alleviating energy poverty in multi-community involvement strategies, tailor-made financial schemes targeting low-income households and optimal technical solutions. The five ComAct pilot cases represent the geographical scope of the project: Central Europe region (case in Hungary), South-east Europe region (case in Bulgaria), Western Balkan region (case in North Macedonia), Baltic region (case in Lithuania), and ex-Soviet republics and EU neighbourhood region (case in Ukraine). Although each pilot case relates to a specific regional context, however, overall the five pilot cases build synergy and include knowledge sharing amongst the local cases and relevant stakeholders.

This document provides an overview of each pilot case, data on selected buildings and main objectives to be reached during the pilot activities. It will be regularly updated until the end of the project.

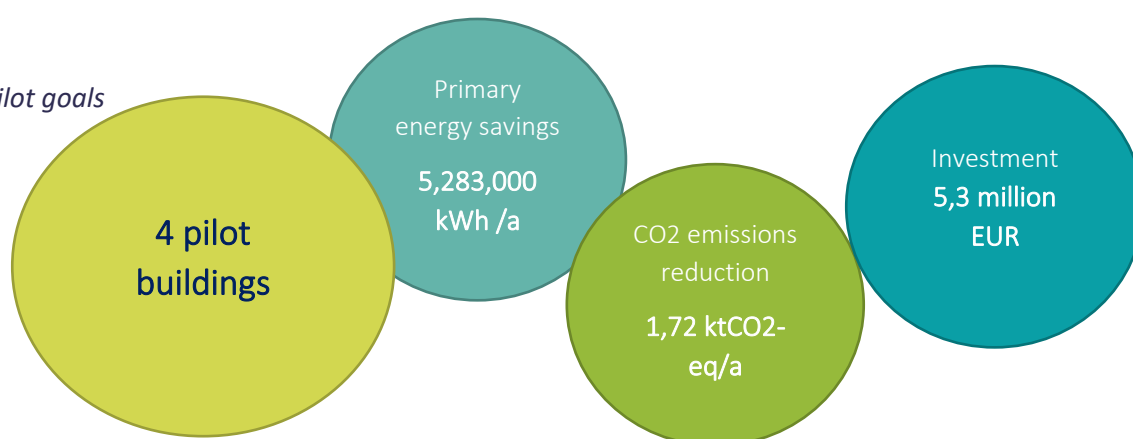
2. Implementation Action Plans for Pilot Cases

5

I. Bulgaria

Pilot goals

<i>Selected buildings</i>	Year Built	Number of dwellings	Total square meters of living area	Energy consumption	Energy efficiency Class	% refurbished
Izgreb Concrete	1968	56	3542 m ²		E	0%
Zornitz Concrete	1993	42	3656 m ²		E	0%
Slavejkov Concrete	1980	40	4165 m ²		E	0%
Meden Rudnik Concrete	1974	286	30395 m ²		E	0%

*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

Main objectives

To keep the pace of the National Programme by providing tools on how to support low-income households in improving the energy efficiency of their buildings:

- Techno-economic analysis of packages of energy efficient measures achieving more ambitious energy efficiency classes and financial parameters;
- Designing and testing financial instruments focused on removing barriers to access to financing for energy poor households;

- Stimulating community action in HOAs; and supporting the establishment of institutional infrastructure and local networks of civil actors. Engage with at least 6 HOAs through workshops and site visits;
- Monitoring actual impact and feeding evidence-based discussions.

6

To achieve the above objectives, the following activities will be executed:

- Using the national methodology for energy audits, energy consumption data (both electricity and heating energy) will be collected for the households by experienced energy auditors from EnEffect. Where records are not readily available (e.g., because there is district heating or households have ad hoc energy purchases e.g., fuel oil, solid fuels), estimates will be made according to the official methodological guidance.
- A tour will be undertaken by the energy auditors to gather information about the physical and technical aspects of the buildings and the individual dwellings, and to look at energy-using appliances, including, where possible, measuring power consumption using energy monitoring adapters (an action supported by external sources). Details will be recorded as for the need of energy audits and reporting under the project.
- Householders are to be engaged, facilitated by local authorities in a discussion covering their household practices, examining their use of particular appliances, discussing perceived energy-related problems, exploring potential solutions, etc. Detailed notes will be taken of these interviews, and if required (and with householder permission) audio-recordings. The information received will be used by both EnEffect for carrying out energy audits and prescribing energy saving measures and by the municipal experts.
- Monitoring of achieved energy and financial savings in implemented renovation projects in 4 multi-family residential buildings in the city of Burgas (representing the 2 most common building types with residents receiving support for end energy consumption);
- Financial analysis of the selected packages of measures, including scenarios for step-by-step renovation;
- Develop a financial model with a special focus on financing for energy poor households;
- Validate the suggested model through a dialogue with local stakeholders and national authorities;
- Develop informational materials for HOAs;
- Train local experts to convey the information to HOAs;
- Activate the residents to do low skilled self-work;
- Establish an Energy Advice Resource Centre;
- Support and monitor the decision-making process in the involved HOAs and the application of the financing model in practice; if possible, monitor the actual implementation of the renovation works;
- Develop policy recommendations for the long-term development of the National Energy Efficiency Programme.

Steps of implementation

7

Nr.	Activity/Milestone	Description	Due
1.	<i>Resource Centre is established</i>		August, 2021
2.	<i>Survey conducted</i>		Sep 2021.
3.	<i>Buildings to work with are selected</i>		31. Oct 2021
4.	<i>Establishing a stakeholder – stakeholder mapping, provide information and involve in project activities</i>		Sep 2021
5.	<i>Knowledge exchange workshop Nr.1</i>		Nov 2021
6.	<i>Press Conference</i>		Jan 2022
7	<i>Audits in the buildings are conducted</i>		Sep – Oct 2021
8	<i>Community Event Nr. 1</i>		Jan 2022
9	<i>Knowledge exchange workshop Nr. 2</i>		Feb 2023

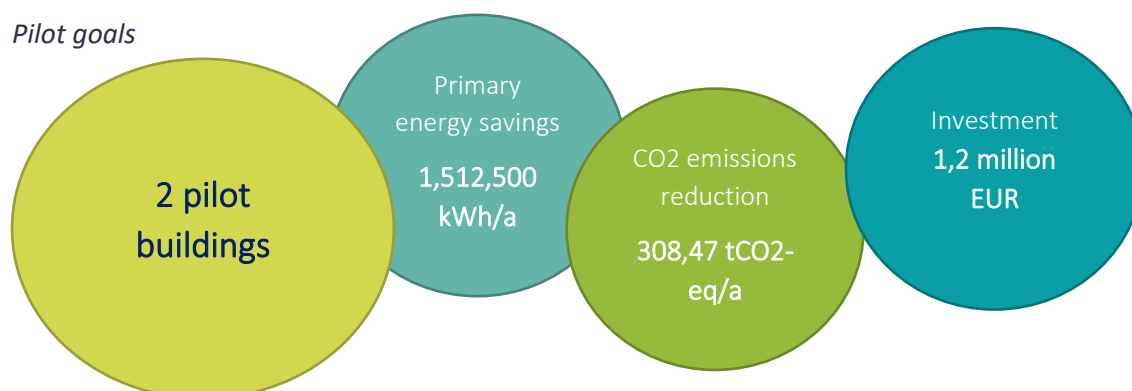
*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

II. Hungary

8

Pilot goals

<i>Selected buildings</i>	Year Built	Number of dwellings	Total square meters of living area	Energy consumption	Energy efficiency Class	% refurbished

*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

Main objectives

Main aim is to empower communities inhabited mostly by energy poor households (2-4 pilot buildings) to make them capable of initiating and implementing the renovation themselves in the future and also to establish an Energy Advice Resource Centre and create the preconditions for its long-term operation.

- Inform the residents, encourage their community activities, help them strengthen their organisation and decision-making system. The pilot also plans to organise community events that will activate the residents to make low skilled self-work, like cleaning/painting the common spaces, doing gardening, etc.
- Work together with financial institutions and the local municipality to create a financial scheme that makes the already available financial tools (grants, subsidized loans) affordable and available for disorganised/weakly financed communities by linking loan schemes to grants and lowering the availability criteria. It will also investigate the possibility of alternative financial mechanisms, like crowd-funding or guarantee mechanisms, or the development of socially targeted renovation schemes.
- Implement interventions that are technically optimal (lowest pay-back based on technical survey),
- Make interventions more affordable by involving a wider stakeholder group (e.g. group-purchase).

- Developing a plan and create the necessary resources for setting up a Resource Centre in cooperation with the Municipality of District 3 and the Urban Development Company of District 3.

9

Steps of Implementation

Nr.	Activity/Milestone	Description	Due
1.	<i>Survey conducted</i>	The survey is a tool to understand the nature of energy poverty in buildings – so far work has only been concentrating on household level issues – and parallel to start the engagement process in the pilot sites.	Sep 2021.
2.	<i>Buildings to work with are selected</i>	This is a long process, including initial data overview, stakeholder discussions and survey analysis. At the end 3-5 buildings will be selected.	31. Oct 2021
3.	<i>Establishing a stakeholder network</i>	This task includes MRI's cooperation with the municipality of District 3 and local NGOs, negotiations with financial institutions and interviews with the housing managers.	Nov 2021
4.	<i>Knowledge exchange workshop Nr.1</i>	This is the closing event of the establishment of the stakeholder network.	Sep 2021
5.	<i>Community Event Nr. 1</i>	First general assembly in a selected building with the aim of explaining the following steps to the inhabitants. Its timing depends also on the condominium.	Jan 2022
6.	<i>Press Conference</i>	Press conference focusing on the results of the survey	Jan 2022
7.	<i>Audits in the buildings are conducted</i>		Spring 2022
8.	<i>Community Event Nr. 2</i>		Depending on the work with the communities
9.	<i>Press Conference</i>		Depending on the work with the communities
10.	<i>Resource Centre is established</i>		Aug-Sept 2023
11.	<i>Knowledge exchange workshop Nr. 2</i>		Feb 2023

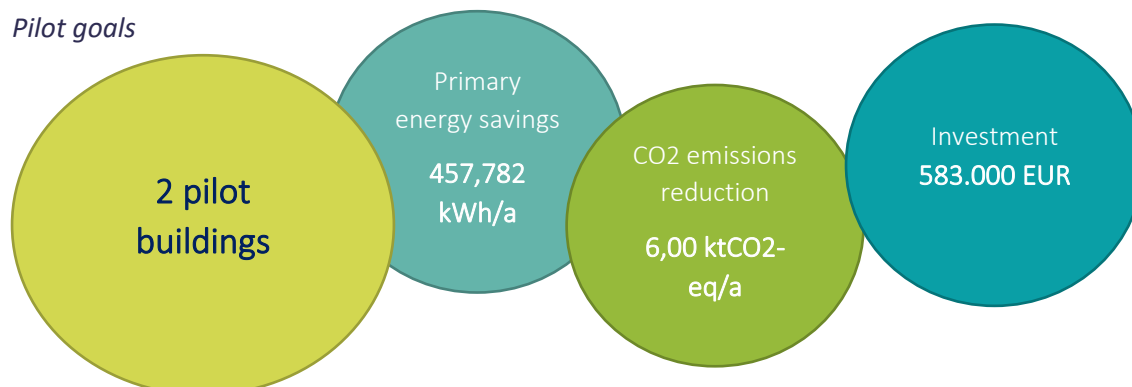
*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

III. Lithuania

10

Pilot goals

<i>Selected buildings</i>	Year Built	Number of dwellings	Total square meters of living area	Energy consumption	Energy efficiency Class	% refurbished

*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

Main objectives

Informational activities about the measures for higher energy saving locally in each HOA and also through the Resource Centre and providing advice and constant supervision how best to use a) existing financial schemes; b) newly proposed financing schemes, which lead to better results (more favourable in terms of capital cost, ease of access etc.) than existing ones.

Activities planned are:

- Setting up at least one Energy Advice Resource Centre for energy poor homeowners;
- Supporting and advising the selected HOAs; organise community events to activate the residents (e.g. low skilled self-work, like cleaning/painting the common spaces, DIY children playground) – two events per community, one at the HOA level, another at wider, several HOAs/neighbourhood level for wider dissemination;
- Setting up a consultative forum with major stakeholders to encourage dialogue among the players, to elaborate solutions to propel energy efficiency measures application process in areas most prone to energy poverty;

- Cooperation with local financial institutions, banks and leasing companies in order to find favourable solutions for vulnerable households. Current and new financial mechanisms are explained and introduced for the selected energy poor communities.

Steps of Implementation

Nr.	Activity/ Milestone	Description	Due
1.	Survey conducted	Information on the energy sources, energy bills, income level of individual households - the nature of energy poverty in buildings	Sep 2021.
2.	Buildings to work with are selected	Territorial scope: Municipalities Tauragė and Kaišiadorys Based on information about declined refurbishment projects in the recent 2-3 years the municipalities will provide the list of potential MFAB will be made. ALCO together with the local stakeholders will collect information on MFAB fitting the mentioned criterion and also include others like: • type of the building, • type of the heating, • real estate price, • income level, • number of social help receivers etc.	31. Oct 2021
3.	Establishing a stakeholder network	Contacting stakeholders and organizing multilateral or bilateral exchanges in relation of	Ongoing activity
4.	Knowledge exchange workshop Nr.1	To exchange good practices and search for transfer of new approaches among participating regions Transfer knowledge to specific actors targeted by the project, get feedback to 'improve' ComAct results. At this workshop, International partners will present how multiple benefits are being included in all steps of the project and what effect they can have on energy-poor households, drawing synergies with their related work in other projects	Jan 2022
5.	Community Event Nr. 1	Advertising, publicity, promotion and delivery of benefits to the population are perhaps the most important aspects of this process. But now, unfortunately, such work is either not going at all or is going very slowly – at least until the pandemic restrictions are lifted. Big event in a selected buildings with the aim of explaining the next pilot steps to the inhabitants To activate the residents (e.g. low skilled self-work, like cleaning/painting the common spaces, DIY children playground	Jan 2022
6.	Press Conference	At every Knowledge exchange workshop Press conference will be organized in conjunction with the workshops to get attention from the local media representatives.	Jan 2022
	Audits in the buildings are conducted	There will be audits conducted in the selected buildings	Jan 2022

	<i>Community Event Nr. 2</i>		Aug 2022
	<i>Press Conference</i>		Aug 2022
7.	<i>Resource Centre is established</i>		n/a
	<i>Knowledge exchange workshop Nr. 2</i>	Will serve to discuss the lessons learnt from the pilot experiences and support the validation of the pilot cases results. • Increased capacities of HOAs • Increased capacity and competences of cities and local government authorities • Increased capability and competences of NGOs and other civil society organisations • Improved knowledge of researchers and practitioners on issue of energy poverty, best practice and methodologies	Feb 2023

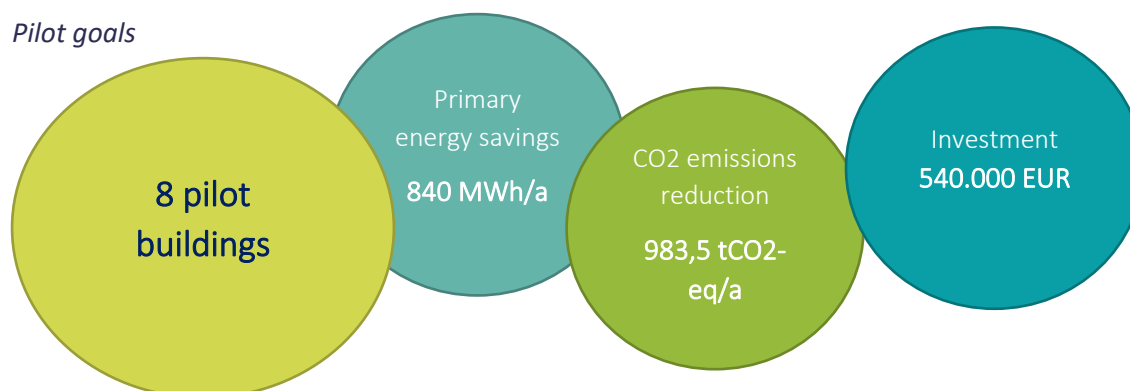
*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

IV. North Macedonia

13

Pilot goals

<i>Selected buildings</i>	Year Built	Number of dwellings	Total square meters of living area	Energy consumption	Energy efficiency Class	% refurbished

*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

Main objectives

To contribute towards sustainability of EE measures in MFAB and thus provide equal opportunities for low-income families to benefit of energy savings and improve family budget, with focus on:

- Adjust existing and/or to propose new financial models for EE for low-income families in MFABs;
- Reducing energy consumption and increase savings in family budget with EE measures;

- c) Creating an enabling environment and motivate relevant stakeholders for energy efficiency in MFABs.

The following activities will be implemented:

- Identification of 8 MFABs and needs assessment of homeowners in the buildings;
- Assessment of needs and financial capabilities of homeowners;
- Establishing two new Energy Advice Resource Centres in Municipalities Karpos (Skopje) and Kavadarci, as well HFHM will ensure continuation of the activities of its already developed RC;
- Promoting financial opportunities for EE upgrades in MFABs; and applying already developed financial models, and/or adjusting it, according to the needs of the vulnerable households;
- Organising community events to activate the residents;
- Implementing optimal EE measures in MFABs and analysing their effects;
- Identifying and promoting best practices;
- Socio-economic research in target municipalities;
- Facilitating involvement of different stakeholders in the pilot project with special focus on business and NGO sector; and local self-government units (supporting their capacities, coaching and advising).

Steps of implementation

Nr.	Activity/Milestone	Description	Due
1.	Survey conducted	This task will gather detailed information on energy use of households, their income level, and the factors behind potential energy poverty.	Sep 2021.
2.	Buildings to work with are selected	Selecting 8 buildings in Municipality of Karpos and Municipality of Kavadarci, based on the energy poverty principles: Relevant for the soft EE measures are T1, T2, T4, T6. Relevant for the hard EE measures are T1-T6. T1: Review of the existing criteria, specified for the respective Pilot Municipalities. T2: Preparing short list of possible buildings, using data from the HFHM's Register of apartments and apartment buildings (RABA) and applications from the public call in Municipality of Karpos. T4: Conducting informative and promotional meetings with homeowners' representatives from the possible buildings short list. T6: Willingness to participate in the Pilot action confirmed, by 75-100% of the homeowners (sign for participation): 75% for the soft EE measures and 100%, or/with Decision from HOA od ZS for EE reconstruction of the building	31. Oct 2021
3.	Establishing stakeholder network	SAG with 15-20 participants from public, business and civil society sector, including academic community, will be established in both municipalities (Karpos and Kavadarci). These groups will be informal and have an open structure that will embed	Sep 2021

		positive principles in the society, and as such will be beneficial for low income and energy-poor households.	
4.	Knowledge exchange workshop Nr.1	Organization of workshop for exchanging knowledge and best practices related with energy efficiency measures, behavioral change techniques and its effects on energy savings, renewable energy sources and its effectiveness. T1: The list of participants will be developed from the representatives of: HOAs, homeowners, local authorities, Financial institutions and specialized companies, NGOs. T2: Workshop program TBD (will promote the project locally, present the Work Plans of the Resource Centers and discuss how best to activate energy-poor communities and local stakeholders, raise awareness on financing models, and energy poverty reduction through energy efficiency optimal technical measures and its multiple benefits)	Dec 2021
5.	Community Event Nr. 1	A gathering event for the homeowners, with purpose of spring neighborhood improvements and presentation of active forms and opportunities for EE in the community, will be organized.	May 2022
6.	Press Conference	Press conference will be organized and Press release will be sent to the relevant media outlets.	Jan 2022
	EE soft measures are implemented	Implementation of soft measures in 4 buildings, with a goal to provide the change in behavior to generate energy savings and improve energy efficiency, without investments.	Feb 2023
	Audits in the buildings are conducted	- Walk through/basic audits (WTA) will be conducted for the short list of possible selected buildings to identify the priorities and approximately financial model. - Detail audits will be conducted for the selected buildings	Feb 2022
	EE hard measures are implemented	Implementation of hard measures in 4 buildings: T1: HFHM is supporting homeowners in process of selection relevant and best offer for reconstruction.	Feb 2023
	Community Event Nr. 2	A gathering event for the homeowners, with purpose of autumn neighborhood improvements and presentation of active forms and opportunities for EE in the community, will be organized.	Sep 2022
	Press Conference	Press conference will be organized and Press release will be sent to the relevant media outlets.	The exact date will be defined closer to the date
.	Resource Centre is established	Continuation of the Habitat Macedonia's Resource Center activities and opening two new offices in pilot municipalities	Sep 2021
	Knowledge exchange workshop Nr. 2	Organization of workshop for exchanging knowledge and best practices related with energy efficiency measures, behavioral change techniques and its effects on energy savings, renewable energy sources and its effectiveness. T1: The list of participants will be developed from the representatives of: HOAs, homeowners, local authorities, Financial institutions and specialized companies, NGOs. T2: Workshop program TBD (discuss the lessons learnt from the pilot experiences and support the validation of the pilot cases results) T3: Press conference will be organized and Press release will be sent to the relevant media outlets.	Feb 2023

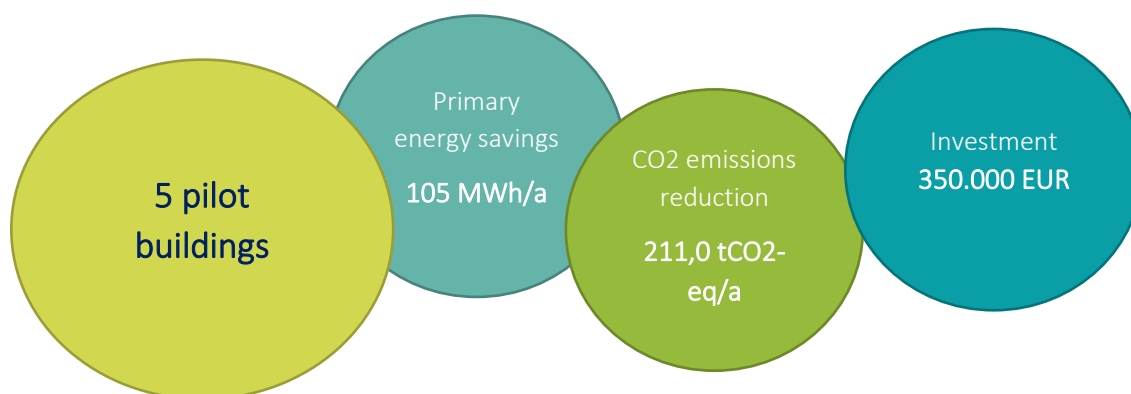
*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

V. Ukraine

16

Pilot goals

<i>Selected buildings</i>	Year Built	Number of dwellings	Total square meters of living area	Energy consumption	Energy efficiency Class	% refurbished

*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

Main objectives

To create support model and services that will enable the low-income households to benefit from energy savings, and to make use of the available support schemes. To this end it will aim to adjust existing and/or to propose new financial models for EE for low-income families in MFABs; to make energy poor to be inclusive into state and local financial scheme supporting EE measures. Finally, to create enabling environment and motivate relevant stakeholders for energy efficiency in MFABs.

The following activities will be implemented:

- Identification of 5 MFABs and needs assessment of their homeowners based on the highest amount of people who has subsidy from state and can be considered as energy poor; establishment of an Energy Advice Resource Centre;
- Promotion of financial opportunities for EE upgrades in MFABs; consultation for homeowners on how to receive funding from state Energy Fund and from regional and municipality programs;
- Organising community events that will activate the residents to make low skilled self-work, like cleaning/painting the common spaces, etc.
- Different technical solutions chosen for different building (apartments), and/or adjusting it, according to the needs of the vulnerable households.
- Providing free of charge energy audit for energy poor at apartment level and at a building level;
- Facilitating involvement of different stakeholders in the pilot project with special focus on business and NGO sector;
- Disseminate information to more than 600 homeowner associations (buildings) in Odessa region through monthly magazine "Housing Matters".

Steps of implementation

18

Nr.	Activity/Milestone	Description	Due
1	<i>Resource Centre is established</i>		May 2021
2	<i>Inspection of apartment buildings</i>	Developing a form of thermography and technical inspection of the apartment building	May 2021
3.	<i>Survey conducted</i>		Sep 2021.
4.	<i>Buildings to work with are selected</i>	Select 10 houses (from those where an express energy audit was conducted) to work on the implementation of the pilot project	31. Oct 2021
5.	<i>Establishing a stakeholder network</i>	The network will be created by placing ads in the newspaper "Housing Matters" and on Internet resources and applications for participation of HOAs/housing cooperatives in the project. Involve specialists from educational institutions and public organizations to develop a curriculum and conduct training for energy consultants. Involvement of business structures in conducting services and works on energy modernization of houses. Involvement of local self-governments to apply accumulated experience in the homes of local councils	Sep 2021
6	<i>Training for energy advisors</i>	Defining the objectives of the training of energy consultants. The training program will include the following issues: legal support, assessing the energy efficiency of measures, choosing the best technical solutions, search of financing sources, determination of economic efficiency.	Oct 2021
7	<i>Seminar on organization and legal support of energy modernisation (Knowledge exchange workshop Nr.1)</i>	Under the guidance of specialists from advisory groups created under the RC to hold a training seminar (webinar) for stakeholders on the organizational and legal support of energy modernization	Aug 2021
8	<i>Audits in the buildings are conducted</i>	Select 20 apartment buildings of HOAs/ HBCs to conduct an express energy audit	Nov 2021
9	<i>Issue acts of thermography and technical inspection of 50 apartment buildings</i>	Analysis of collected information about the apartment building and development of recommendations for choosing the best technical solution for energy modernization repair	Nov 2021
10	<i>A seminar (webinar) about financing and determining the cost-effectiveness of energy modernisation</i>	Under the guidance of experts from the advisory groups created under the resource center to hold a training seminar (webinar) for stakeholders on financing and determining the cost-effectiveness of energy modernization	Dec 2021
11	<i>A seminar (webinar) on energy efficiency assessment and</i>	Under the guidance of experts from the advisory groups created at the resource center, hold a training seminar (webinar) for stakeholders on energy efficiency evaluation and the selection of optimal technical solutions	Feb 2022

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

19

	selection of optimal technical solutions		
12	<i>Community Event Nr. 2</i>		Not set
13	<i>Press Conference</i>	In the resource center of the Association "Odessa Housing Union" will be held press-conferences about the project and the work of the resource center.	Not set
14	<i>An express energy audit in 20 MFAB</i>	Conducting an energy audit by OHU specialists on the basis of the acts of thermography, technical survey, and additional calculations	May 2022
15	<i>Energy certification of 5 buildings</i>	Energy certification of 5 apartment buildings of condominiums. Gaining access to funding under the "Energodom" program	Jul 2022
16	<i>Knowledge exchange workshop Nr. 2</i>		Feb 2023

*Due to early stage of the project some information could be changed or added in the course of the project

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.

3. Conclusions

ComAct project is aiming to implement five pilot cases in 5 countries – Bulgaria, Hungary, Lithuania, N. Macedonia and Ukraine. Each country has a high percentage of inhabitants suffering from energy poverty and need urgently solutions how to mitigate it. The main aim of the pilot cases in ComAct project is to demonstrate applicability, benefits and potential for alleviating energy poverty in multi-community involvement strategies, tailor-made financial schemes targeting low-income households and optimal technical solutions.

Even though all pilot cases share many similarities, due to specific regional and urban context there are differences in actions planned for pilot cases. This document gives an overview of each pilot case and describes actions, how each pilot is going to be implemented. Besides individual activities, each pilot needs to accomplish several milestones, which are the same for all five countries: survey, selecting the buildings to work with, establishment of a resource centre, two knowledge exchange workshop, two community events, and press conferences.

Especially important is the task to select buildings to work with, as no site activity can take place without having concrete building and community. This task is planned to be accomplished until November 2021 and is crucial in order to implement further activities on a pilot site. The designated table for selected buildings will be updated after all pilots select the buildings to work with.

In parallel to work on a site, pilot coordinators are working on establishment of stakeholder's network, which will include all actors directly working with energy poverty, renovation programs and funding or willing to reduce energy poverty, but not having instruments. ComAct project partners have already worked out strategies, how stakeholders in different influence and interest groups can be reached and pilot coordinators adapted them into individual stakeholder engagement activities.

It is clear, that only motivation to mitigate energy poverty by increasing energy efficiency is not enough. Financially vulnerable households cannot afford to invest into expensive efficient measures, which would significantly reduce their energy costs. For this reason, there are many different programmes available to facilitate the renovation processes. ComAct has already collected information on available financial instruments, which is included in this document and provides a good overview. A next big step is to propose additional affordable financial instruments, especially for countries, which do not have any sufficient support program in order to reduce energy poverty.

It is important to introduce optimal technical solutions for specific buildings based on calculations made by project partner ENOVA, which will involve energy audits and other activities needed to assess technical condition of selected buildings.

The implementation has partly already started and is going to be continued until the end of the project in 2023.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

Vartotojų
aljansas

Lithuanian Consumers Alliance

[@ComActProject](https://twitter.com/ComActProject)

[ComAct project](https://www.facebook.com/ComAct.project)

www.comact-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

D5.1 Изпълнение на Планове за действие

Резюме

Акроним на проекта	ComAct #892054
Име на проекта	Дейности за местната общност за облекчаване на енергийната бедност
Координатор на проекта	Зита Какалейчикова, Nadacia HFHI
Продължителност на проекта	2020 – 2023 г
уебсайт	www.comact-project.eu

Доставен №	D5.1
Ниво на разпространение	PU
Работен пакет	WP5
Водещ бенефициент	IWO
автор(и)	Инга Ровбутас (IWO), Йохан Стрезе (IWO)
Прегледан от	Зита Какалейчикова, Nadacia HFHI
Дата	юни 2021 г
Последни промени	ноември 2021 г
Име на файл	D5.1 Изпълнение на Планове за действие (резюме)

Правно известие

Единствената отговорност за съдържанието на тази публикация се носи от авторите. Не е задължително да отразява мнението на Европейския съюз. Нито CINEA, нито Европейската комисия носят отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в тук.

Публикувано през юни от ComAct.

©ComAct, 2021. Възпроизвеждането е разрешено, при условие че източникът е потвърден.

Table of Contents

1.	Въведение	4
2.	Изпълнение на планове за действие в пилотните градове	5
I.	България	5
II.	Унгария	8
III.	Литва	10
IV.	Северна Македония	13
V.	Украйна	16
3.	Заклучение	20

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

1. Въведение

4

Проектът ComAct се изпълнява в пет пилотни страни/ града (вижте картата по-долу). Тези страни са внимателно подбрани да представляват различни региони на Централна и Източна Европа, като по този начин се постигнат широко обхватни резултати и уроци. Всеки пилотен проект е свързан със специфичен регионален и градски контекст, но като цяло петте пилотни случая изграждат синергия и включват механизъм за споделяне на знания. Този документ е един от основните по проект ComAct, описващ първоначален план за действие за всяка от петте пилотни страни с ясения стремеж за постигане на целите, заложиени в проекта.

Основната цел на предстоящите дейности в пилотните градове по проект ComAct е да се демонстрира приложимост, ползи и потенциал за облекчаване на енергийната бедност чрез включване в мултиобщностни стратегии и специално разработени финансови схеми, насочени към домакинства с ниски доходи и изпълнение на оптимални технически решения. Петте пилотни проекта на ComAct представляват географския обхват на проекта: регион Централна Европа (град в Унгария), регион Югоизточна Европа (град в България), регион Западни Балкани (град в Северна Македония), Балтийски регион (град в Литва) и бивши съветски републики и съседен регион на ЕС (град в Украйна). Въпреки че всеки пилотен проект се отнася до специфичен регионален контекст, като цяло петте пилотни проекта изграждат синергия и включват споделяне на знания между съответните заинтересовани страни.

Този документ предоставя преглед на всеки пилотен проект, данни за избрани сгради и основните цели, които трябва да бъдат постигнати по време на пилотните дейности. Той ще се актуализира редовно до края на проекта

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.

2. Изпълнение на планове за действие в пилотните градове

5

I. България

Цели

Избрани сгради	Година на построяване	Брой апартаменти	Общо РЗП	Енергийна консумация	Енергиен клас	% обновяване
Изгрев (железобетон)	1968	56	3542 m ²		E	0%
Зорница (железобетон)	1993	42	3656 m ²		E	0%
Славейков (железобетон)	1980	40	4165 m ²		E	0%
Меден рудник (железобетон)	1974	286	30395 m ²		E	0%

*Предвид началния етап на изпълнение част от информацията може да се сменни или допълни

Основни цели

Да се продължи добрия опит от Националната програма за обновяване чрез предоставяне на инструменти за домакинства с ниски доходи за подобряване на енергийната ефективност на техните сгради:

- Техничко-икономически анализ на пакети от енергийно ефективни мерки за постигане на по-амбициозни енергийни класове и финансови параметри;
- Планиране и тестване на финансови инструменти за премахване на бариерите за достъп до финансиране на енергийно бедни домакинства;;

- Насърчаване на задружните дейности между сдружения на собствениците; подкрепа за създаването на местни мрежи от представители на населението. Взаимодействие с мин. 6 сдружения на собствениците чрез организиране на обучения/ дискусии и посещения на място;
- Мониторинг на реалните резултати и организиране на дискусии.

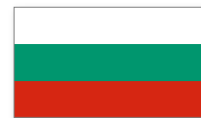
6

За постигане на заложените цели ще се изпълнят следните дейности:

- Използвайки националната методология за енергийни одити, данните за потреблението на енергия (както електроенергия, така и топлинна енергия) ще бъдат събирани за домакинствата от Център за енергийна ефективност ЕнЕфект. В случай на липса на точна информация (например допълнително закупуване на на. мазут, твърди горива), оценките ще бъдат направени в съответствие с официалните методологични указания.
- Енергийните одитори ще съберат информация за физическите и технически аспекти на сградите и отделните жилища и електрическите уреди, включително, където е възможно, измерване на консумацията на енергия с помощта на уреди за мониторинг на енергията (дейност подкрепена от външни източници). Информацията ще бъде записвана за нуждите на енергийните одити и отчетност по проекта.
- Домакинствата ще бъдат ангажирани, подпомагани от местните власти, в дискусия за начина по който използват енергията в домовете си, как ползват конкретни електро уреди, обсъждане на потенциални запитвания свързани с енергията, представяне на възможни решения и т.н. Ще бъдат направени подробни записки по време на обсъжданията и ако е необходимо (и с разрешение на домакинствата) аудио записи. Получената информация ще бъде използвана както от ЕнЕфект за извършване на енергийни одити и предписване на енергоспестяващи мерки, така и от общинските експерти.
- Мониторинг на постигнатите енергийни и финансови спестявания при реализирани проекти за саниране в 4 много фамилни жилищни сгради в гр. Бургас;
- Разработване на финансов модел с фокус в/у енергийно бедни домакинства;
- Валидиране на предложените модели чрез диалог в местните заинтересовани страни и националните власти;
- Разработване на информационни материали за сдружения на собствениците (СС);
- Обучение на местни експерти за предаване на информацията на сдружения на собствениците;
- Активиране на гражданите в изпълнение на дейности не изискващи технически умения;
- Създаване на Ресурсен център за енергийни съвети;
- Подкрепа и мониторинг на процеса на вземане на решения от СС и прилагането на финансовите модели на практика, а при възможност мониторинг на действителното изпълнение на дейностите по обновяване и енергийна ефективност;
- Разработване на предложения към Националната програма за енергийна ефективност.

Стъпки за изпълнение

7

№.	Дейност/Етап	Описание	До
1.	Създаден ресурсен център		Август, 2021
2.	Проведено проучване		Септември, 2021.
3.	Избрани пилотни сгради		31. Октомври, 2021
4.	Заинтересовани страни- идентифициране, информирание и въвеждане в проектните дейности		Септември, 2021
5.	Работна среща за обмен на знания №.1		Ноември, 2021
6.	Пресконференция		Януари, 2022
7.	Изпълнени одити на сградите		Септември-октомври, 2021
8.	Събитие за местната общност №. 1		Януари, 2022
9.	Работна среща за обмен на знания №. 2		Февруари, 2023

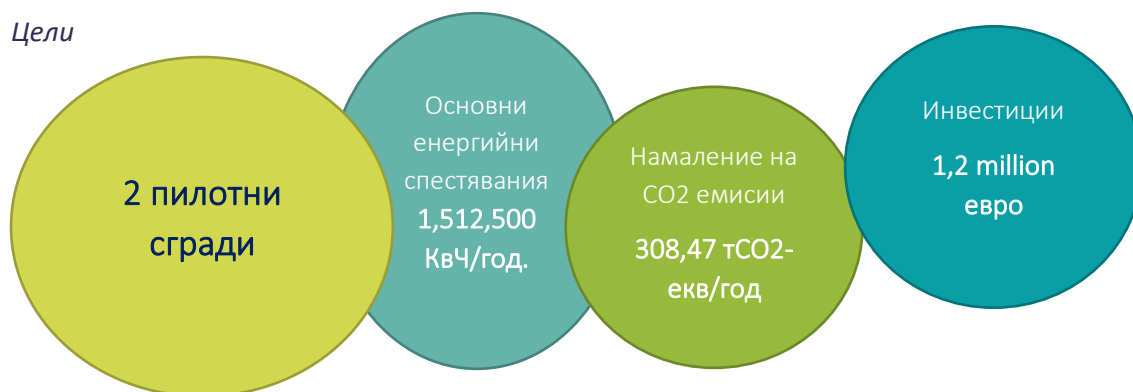
* Предвид началния етап на изпълнение част от информацията може да се сменни или допълни

II. Унгария

8

Цели

Избрани сгради	Година на построяване	Брой апартаменти	Общо РЗП	Енергийна консумация	Енергиен клас	% обновяване

* Предвид началния етап на изпълнение част от информацията може да се сменни или допълни

Основни цели

Основната цел е да се даде възможност на местните общности състоящи се основно от енергийно бедни домакинства (2-4 пилотни сгради) да инициират и започнат дейностите по обновяване на техните сградите, да се създаде ресурсен център за енергийни съвети и да се създадат предпоставки за неговото дългосрочна работа и развитие.

- Информирание на населението и насърчаване на техните общи действия, подкрепа за на сътрудничество им и вземането на общи решения. Предвижда се организирането на дейности в общността, които да активизират населението за изпълнение на самостоятелни дейности като изчистване/ боядисване на общите части в сградите, облагородяване на градинките пред блока и др.
- Съвместна работа с финансовите институции и местната община за създаване на финансова схема, чрез която вече наличните финансови инструменти (грантове, субсидирани заеми) да бъдат достъпни за неорганизирани/слабо финансирани общности чрез свързване на схемите за заеми с безвъзмездни средства и намаляване на критериите за допустимост. Също така проучване на възможността за допълнителни финансови механизми, като краудфъндинг или гаранции, или разработването на социално насочени схеми за обновяване.
- Изпълнение на най- оптимални технически мерки.

- Достъпност на мерките чрез включване на повече участници (например групови поръчки).
- Разработване на план и набавяне на необходимите ресурси за създаване на Ресурсен център заедно с община на район 3 Градската компания за развитие на район 3.

Стъпки за изпълнение

№.	Дейност/ Етап	Описание	До
1.	Проведено проучване	Проучването е инструмент за идентифициране на причината за енергийна бедност в сградите – към момента дейностите бяха насочени само към домакинствата.	Септември, 2021.
2.	Избор на сгради	Това е процес включващ първоначален анализ на информацията, обсъждане със заинтересованите страни и анализ на резултатите. От 3 до 5 сгради ще бъдат избрани.	31. октомври, 2021
3.	Създаване на мрежа на заинтересованите страни	Дейността включва партньорство с общината на район 3 и местни НПО, разговори с финансови институции и интервюта с домоуправители.	Ноември, 2021
4.	Работна среща за обмен на знания Nr.1	Събитие за създаване на мрежата.	Септември, 2021
5.	Събитие за местната общност Nr. 1	Дейности в избраните сгради за представяне на предстоящите стъпки.	Януари, 2022
6.	Пресконференция	Пресконференция с акцент в/у резултатите от проучването.	Януари, 2022
7.	Изпълнение енергийни одити на сградите		Пролетта на 2022
8.	Събитие за местната общност Nr. 1		В зависимост от дейностите с местната общност.
9.	Пресконференция		В зависимост от дейностите с местната общност.
10.	Създаден ресурсен център		август-септември, 2023
11.	Работна среща за обмен на знания Nr.1		Февруари, 2023

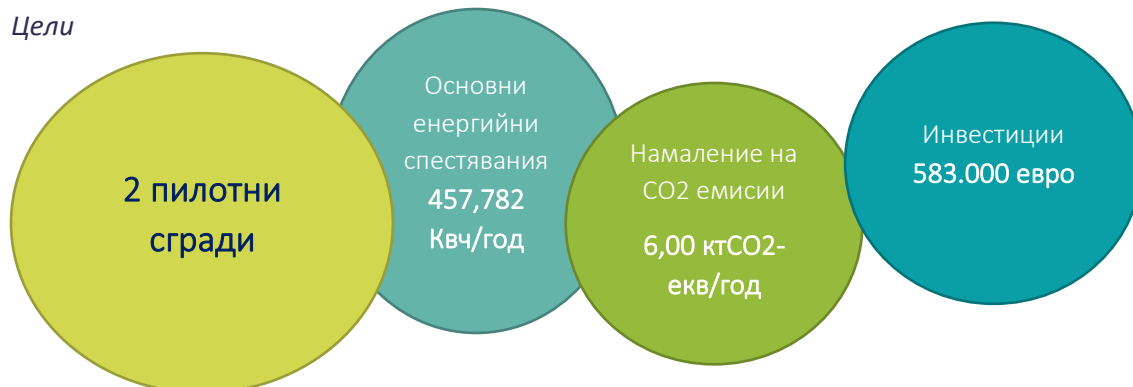
* Предвид началния етап на изпълнение част от информацията може да се сменни или допълни

III. Литва

10

Цели

Избрани сгради	Година на построяване	Брой апартаменти	Общо РЗП	Енергийна консумация	Енергиен клас	% обновяване

* Предвид началния етап на изпълнение, част от информацията може да се сменни или допълни.

Основни цели

Изпълнение на информационни дейности за мерките за по-високо енергоспестяване индивидуално във всяка сграда и чрез Ресурсния център. Предоставяне на съвети и постоянен надзор как най-добре да се използват а) съществуващи финансови схеми; б) ново предложени схеми за финансиране, които водят до по-добри резултати (по-благоприятни по отношение на капиталовите разходи, лесен достъп и т.н.) от съществуващите.

Планирани дейности:

- Създаване на поне един Ресурсен енергиен център за енергийно бедни домакинства;
- Подкрепа на избраните сдружения на собственици; организиране на събития за активизиране на населението (например почистване/ боядисване на общите части, направа на детска площадка) – две събития – едното насочено към етажната собственост, второто включващо по широк кръг от участници (целия квартал);

- Създаване на консултативен форум с основните заинтересовани страни за насърчаване на взаимния диалог, за избор на подходящи решения за насърчаване на енергийната ефективност сред населението застрашено от енергийна бедност;
- Взаимодействие с местни финансови институции, банки и кредитни компании за намиране на приемливи решения за уязвимите домакинства. Съществуващи и нови финансови механизми ще бъдат представени на избраните енергийно бедни общности.

Стъпки за изпълнение

№.	Дейност/ Етап	Описание	До
1.	Проведено проучване	Информация относно енергийните източници, сметки, доход на домакинство - причината за енергийна бедност в сградата	Септември, 2021.
2.	Избор на сгради	Обхват: Община Таураг и Община Каисиадорис От информацията за намаляващия брой проекти през последните 2-3 год. за обновяване на жилищни сгради, общината ще предложи няколко много фамилни жилищни. ALCO заедно с местни заинтересовани страни ще съберат информация от сградите съгласно първоначалните критерии и допълнително: • вид сграда, • вид отопление, • пазарна цена, • среден доход, • брой на социално подпомагани семейства и др.	31. октомври, 2021
3.	Създаване на мрежа на заинтересованите страни	Организиране на съвместни събития	По време на целия проект
4.	Работна среща за обмен на знания N.1	За обмяна на добри практики и нови подходи за взаимодействие. Предаване на знания на конкретни групи и получаване на обратна връзка. По време на срещата чуждестранни партньори ще представят ползите от проекта и какъв ще е ефекта им за енергийно бедните домакинства, допълване на дейностите с резултатите от други проекти	Януари, 2022
5.	Събитие за местната общност N. 1	Популяризиране и разпространение на ползите за населението са от най- голямо значение. Към момента подобни дейности почти не се изпълняват, поне докато ограниченията заради пандемията не отпаднат. Планирано е събитие в избраните сгради за представяне на следващите дейности. За въвеждане на всеки отделен човек са планирани дейности като почистване/ боядисване на общите части в/ около сградите, обособяване/ освежаване на детска площадка и др.	Януари, 2022
6.	Пресконференция	На всяка работна среща за обмен на знания за привличане на вниманието на местните медии.	Януари, 2022
	Изпълнени енергийни обследвания на сградите	Изпълнение енергийни одити на избраните сгради.	Януари, 2022

	Събитие за местната общност N. 2		Август, 2022
	Пресконференция		Август, 2022
7.	Създаден Ресурсен център		n/a
	Работна среща за обмен на знания N.2	Дискутиране на резултатите от изпълнение на дейностите в пилотните сгради. • Повишени знания на сдруженията на собствениците; • Повишени знания на местните власти; • Повишени знания на НПО; • Повишени знания на изследователи и практики по отношение на енергийната бедност, най-добри практики и методологии.	Февруари, 2023

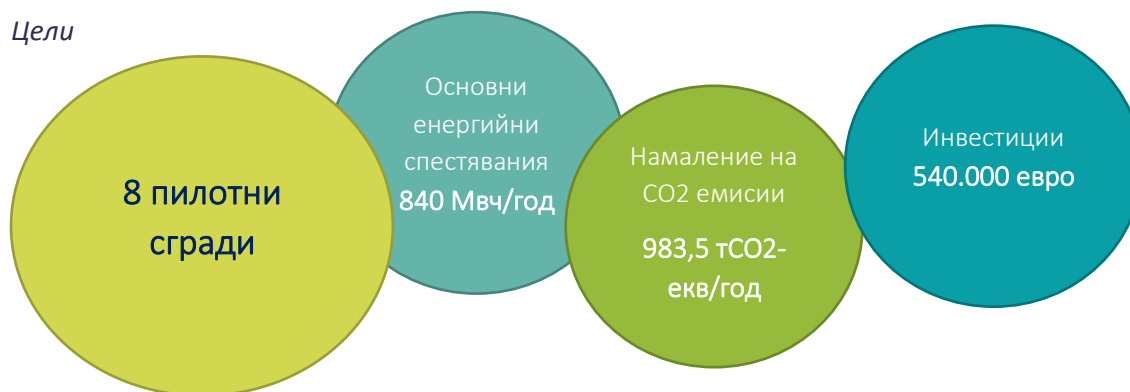
* Предвид началния етап на изпълнение, част от информацията може да се сменни или допълни.

IV. Северна Македонија

13

Цели

Избрани сгради	Година на построяване	Брой апартаменти	Общо РЗП	Енергийна консумация	Енергиен клас	% обновяване

* Предвид началния етап на изпълнение, част от информацията може да се сменни или допълни.

Основни цели

Да допринесе за устойчивостта на мерките за енергийна ефективност в много фамилни жилищни сгради и даде равни възможности на семейства с ниски доходи да се възползват от спестяването на енергия и подобрят семейния си бюджет, с фокус в/у:

- Намаляване на консумацията на енергия и реализиране на спестявания от семейния бюджет с мерки за енергийна ефективност;

- b) Създаване на подходяща среда и мотивиране на заинтересованите страни за изпълнение на ЕЕ мерки в много фамилни жилищни сгради.

Дейности, които ще бъдат изпълнени:

- Избор на 8 много фамилни жилищни сгради и оценка на нуждите на живеещите в тях домакинства;
- Оценка на нуждите и финансовите възможности на домакинствата;
- Създаване на 2 бр. Ресурсен енергиен център в Община Карпос (Скопие) и Община Кавадарци, както и допълване на дейностите на вече съществуващия център на HFHM;
- Популяризиране на финансовите възможности за изпълнение на мерки за ЕЕ в много фамилни жилищни сгради; прилагане на съществуващи финансови механизми и/или приспособяването им към нуждите на уязвимите домакинства;
- Организиране на събития в общността за ангажиране на населението;
- Изпълнение на оптимални мерки за ЕЕ и анализиране на резултатите;
- Идентифициране и популяризиране на добри практики;
- Социално-икономически анализ в целевите общини;
- Включване на заинтересованите страни в пилотните дейности с фокус в/у бизнеса и НПО сектора, местни и държавни власти (повишаване на техните знания и умения).

Стъпки за изпълнение

№.	Дейност/ Етап	Описание	До
1.	Проведено проучване	Информация относно енергийните източници, сметки, доход на домакинство - причината за енергийна бедност в сградата	Септември, 2021.
2.	Сгради, с които да се работи	Избор на 8 сгради на база определението за енергийна бедност: Свързани с „меки“ мерки за ЕЕ са T1, T2, T4, T6. Свързани с инвестиционни мерки за ЕЕ са T1-T6. T1: Преглед на съществуващите критерии, определени за съответните пилотни общини. T2: Изготвяне на кратък списък с възможни сгради, като се използват данни от Регистъра на апартаментите и жилищните сгради (RABA) и заявления от обществената покана в Община Карпош. T4: Провеждане на информативни срещи с представители на собствениците на жилища от краткия списък на възможните сгради. T6: Желание за участие в пилотните дейности е потвърдено от 75-100% от собствениците на жилища: 75% за меките мерки за ЕЕ и 100%, или/с Решение на сдружението на собствениците за реконструкция на сградата.	31. октомври, 2021

3.	Създаване на мрежа на заинтересованите страни	Консултативна група на заинтересованите страни от 15-20 участника от публични, частни и неправителствения сектор, вкл. академичната общност ще бъде създадена в двете общини (Карпош и Кавадарци). Групите ще са неформални и отворени за различни представители на обществото, вкл. енергийно бедни семейства.	Септември, 2021
4.	Работна среща за обмен на знания N.1	Организиране на семинар за обмен на знания и най-добри практики, свързани с мерките за енергийна ефективност, техниките за промяна на поведението и ефектите им за спестяването на енергия, възобновяемите енергийни източници и нейната ефективност. T1: Списъкът на участниците ще бъде разработен от представителите на: етажната собственост, собственици на жилища, местни власти, финансови институции и специализирани компании, неправителствени организации. T2: Програма на семинара (ще популяризира проекта на местно ниво, ще представи работните планове на ресурсните центрове и ще обсъди как най-добре да въвлече енергийно бедните общности и местните заинтересовани страни, ще повиши осведомеността относно моделите на финансиране и намаляването на енергийната бедност чрез оптимални технически мерки за енергийна ефективност и предимства от прилагането им).	Декември, 2021
5.	Събитие за местната общност N. 1	Събитие за събиране на собствениците на жилища с цел пролетно благоустрояване на квартала и представяне на активни форми и възможности за ЕЕ в общността.	Май, 2022
6.	Пресконференция	Ще бъде организирана пресконференция и прессъобщение ще бъде изпратено до съответните медии.	Януари, 2022
	Изпълнени „меки“ мерки за ЕЕ	Внедряване на меки мерки в 4 сгради, с цел да се осигури промяна в поведението за генериране на енергоспестяване и подобряване на енергийната ефективност, без инвестиции.	Февруари, 2023
	Изпълнени енергийни обследвания на сградите	- Преглед на основната информация за сградите за уточняване на приоритети и подходящи финансови модели - Изпълнени енергийни обследвания на избраните сгради	Февруари, 2022
	Изпълнени инвестиционни мерки за ЕЕ	Изпълнение на инвестиционни мерки в 4 сгради: T1: НФНМ ще подкрепи собствениците в процеса по избор на най- добро предложение за реновиране.	Февруари, 2023
	Събитие за местната общност N. 2	Събитие за събиране на собствениците на жилища с цел есенно благоустрояване на квартала и представяне на активни форми и възможности за ЕЕ в общността.	Септември, 2022
	Пресконференция	Ще бъде организирана пресконференция и прессъобщение ще бъде изпратено до съответните медии.	Не е определена.
.	Създаден ресурсен център	Продължаване на дейността на центъра на Habitat Macedonia и откриване на 2 нови центъра в пилотни общини.	Септември, 2021
	Работна среща за обмен на знания N.2	Организиране на семинар за обмен на знания и най-добри практики, свързани с мерките за енергийна ефективност, техниките за промяна на поведението и ефектите им за спестяването на енергия, възобновяемите енергийни източници и нейната ефективност. T1: Списъкът на участниците ще бъде разработен от представителите на: етажната собственост, собственици на жилища, местни власти, финансови институции и специализирани компании, неправителствени организации. T2: Програма на срещата (дискусия за резултатите от пилотните дейности и постигнатите резултати) T3: Ще бъде организирана пресконференция и прессъобщение ще бъде изпратено до съответните медии.	Февруари, 2023

* Предвид началния етап на изпълнение, част от информацията може да се сменни или допълни.

V. Украйна

16

Цели

Избрани сгради	Година на построяване	Брой апартаменти	Общо РЗП	Енергийна консумация	Енергиен клас	% обновяване

* Предвид началния етап на изпълнение, част от информацията може да се сменни или допълни.

Основни цели

Да се създадат модел на подкрепа и услуги, които ще позволят на домакинствата с ниски доходи да се възползват от спестяване на енергия и да се възползват от наличните схеми за подпомагане. За тази цел ще се коригират съществуващите и/или предложат нови финансови модели за ЕЕ за семейства с ниски доходи в много фамилни жилищни сгради; енергийно бедните да бъдат включена в държавни и местни финансови схеми, подкрепящи мерки за ЕЕ; създаване на благоприятна среда и мотивиране на съответните заинтересовани страни за енергийна ефективност в много фамилни жилищни сгради.

Планирани дейности:

- Избор на 5 сгради и оценка на живущите в тях на база най- голям брой семейства подпомагани от държавата за класифицирането им като енергийно бедни; Създаване на Ресурсен енергиен център;
- Популяризиране на финансови инструменти за ЕЕ; консултиране на семейства как да получат финансиране от държавния енергиен фонд и регионални и общински програми;
- Организиране на събития в общността за въвличане на населението, изпълнение на дейности като почистване/ боядисване на общите части в/ пред сградите и др.
- Индивидуални технически решение за всяка сграда (апартамент)
- Енергийни обследвания на ниво апартамент и сграда;
- Въвличане на заинтересованите страни с фокус в/и бизнеса и НПО;
- Разпространение на информация сред над 600 сдружения на собственици (сгради) в Одеса чрез списание "Housing Matters".

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

Стъпки за изпълнение

18

№	Дейност/Етап	Описание	До
1	Създаден Ресурсен център		Май, 2021
2	Обследване на сгради/апартаменти	Обследване с термо камера и обследване на техническите характеристики на сградите	Май, 2021
3	Проведено проучване		Септември, 2021.
4	Избор на сгради	Избор на 10 сгради	31. октомври, 2021
5	Създаване на мрежа на заинтересованите страни	Чрез реклами във вестник "Housing Matters" и интернет страници за включване на сдружения на собствениците. Включване на специалисти от образователни институции и публични организации за обучение на енергийни помощници. Въвличане на фирми за изпълнение на услуги и дейности за ЕЕ.	Септември, 2021
6	Обучения на енергийни съветници	Обучението ще включва: нормативна рамка, избор на най-добри технически решения, търсене на източници за финансиране, определяне на икономическата ефективност на инвестициите.	Октомври, 2021
7	Работна среща за обмен на знания N.1	Обучение за начините за коопериране и критериите за допустимост за прилагане на мерки за ЕЕ.	Август, 2021
8	Изпълнени енергийни обследвания на сградите	Избрани 20 сгради.	Ноември, 2021
9	Заснемане с термо камера и технически обследвания на 50 апартамента	Анализ на събраната информация и предлагане на решения избор на най-оптимални решения при изпълнение на мерки за ЕЕ.	Ноември, 2021
10	Семинар (уебинар) за финансиране и финансова устойчивост на мерките за ЕЕ.	Семинар (уебинар) за заинтересованите страни на тема финансиране и финансова устойчивост на мерките за ЕЕ.	Декември, 2021
11	Семинар (уебинар) за оценка на енергийната ефективност и избор на оптимални технически решения.	Семинар (уебинар) за заинтересованите страни на тема оценка на енергийната ефективност и избор на оптимални технически решения.	Февруари, 2022
12	Събитие за местната общност N. 2		Не е определена.

13	Пресконференция	В офиса на организация "Odessa Housing Union" ще се проведе пресконференция за представяне на проекта и работата на ресурсните центрове.	Не е определена.
14	Енергийно обследване на 20 сгради	Енергийно обследване основано на термография, техническо обследвания и допълнителни изчисления	Май, 2022
15	Енергиен сертификат за 5 сгради	Издаден енергиен сертификат на 5 сгради. Възможност за финансиране от програма "Energodom"	Юли, 2022
16	Работна среща за обмен на знания N.2		Февруати, 2023

* Предвид началния етап на изпълнение, част от информацията може да се сменни или допълни.

3. Заключение

Проект ComAct има за цел да реализира пет пилотни мерки в 5 държави – България, Унгария, Литва, Северна Македония и Украйна. Всяка страна има висок процент жители, които са енергийно бедни и се нуждаят от спешни решения за смекчаване и преодоляване на това състояние. Основната цел на пилотните мерки в проекта ComAct е да се демонстрира приложимост, ползи и потенциал за облекчаване на енергийната бедност в стратегии за включване на различни общности, специално направени финансови схеми, насочени към домакинства с ниски доходи и оптимални технически решения.

Въпреки че всички пилотни обекти имат много прилики, поради специфичния регионален и градски контекст има разлики в дейностите. Този документ дава общ преглед на всеки индивидуален случай и описва действията, които ще се приложат във всеки град. Освен планираните дейности, всеки пилотен проект трябва да постигне няколко основни етапа, които са еднакви за всичките пет държави: проучване, избор на сгради, с които да се работи, създаване на ресурсен център, два семинара за обмен на знания, две събития в общността и пресконференции.

Особено важна е задачата за избор на сгради, с които да се работи, тъй като нито една допълнителна дейност на обекта не може да се осъществи без конкретна сграда и общност. Тази задача се планира да бъде изпълнена до ноември 2021 г. и е от решаващо значение за осъществяване на по-нататъшни дейности в пилотните градове. Таблицата за избрани сгради ще бъде актуализирана, след като всички градове изберат сградите, с които да работят.

Успоредно с това, партньорите по проекта работят по създаването на мрежа от заинтересовани страни, която ще включва всички участници, които са пряко свързани с темите за енергийната бедност, програми и финансиране за ЕЕ или желаят да намалят енергийната бедност, но нямат необходимите инструменти. Партньорите по проекта ComAct вече са разработили стратегии, как могат да бъдат достигнати заинтересовани страни в различни групи от влияние и интереси, а пилотните координатори ги адаптираха към индивидуални дейности за ангажиране на заинтересованите страни.

Ясно е, че само мотивация за смекчаване на енергийната бедност чрез повишаване на енергийната ефективност не е достатъчна. Финансово уязвимите домакинства не могат да си позволят да инвестират в скъпи мерки, които значително биха намалили разходите им за енергия. Поради тази причина има много различни програми, които да улеснят процесите на обновяване. ComAct вече е събрал информация за наличните финансови инструменти, която е включена в този документ. Следваща голяма стъпка е да се предложат допълнителни финансови инструменти на достъпна цена, особено за страни, които нямат достатъчно програми за подкрепа за намаляване на енергийната бедност.

Важно е да се представят оптимални технически решения за конкретни сгради на базата на изчисления, направени от партньора по проекта ENOVA, което ще включва енергийни одити и други дейности необходими за оценка на техническото състояние на избраните сгради.

Изпълнението отчасти вече е започнало и ще продължи до края на проекта през 2023 г.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

[@ComActProject](https://twitter.com/ComActProject)

[ComAct project](https://www.facebook.com/ComAct.project)

www.comact-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

D5.1 Megvalósítási akciótervek

Összefoglaló

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.

1

Projekt név betűszóként	ComAct #892054
Projekt név	Community Tailored Actions for Energy Poverty Mitigation
Projektkoordinátor	Zita Kakalejčikova, Nadacia HFHI
Projekt időtartama	2020–2023
Weboldal	www.comact-project.eu

Dokumentumazonosító:	D5.1
Terjesztési szint	PU
Munkacsomag	WP5
Fő kedvezményezett	IWO
Szerző(k)	Inga Rovbutas (IWO), Johann Strese (IWO)
Felülvizsgálta	Zita Kakalejčikova, Nadacia HFHI
Dátum	2021. június
Utoljára módosítva	2021. november
Fájlnév	D5.1 Megvalósítási akciótervek [összefoglaló]

Jogi nyilatkozat

A kiadvány tartalmáért kizárólag a szerzők viselnek felelősséget. A kiadvány nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió véleményét. Sem a CINEA, sem az Európai Bizottság nem vonható felelősségre a kiadványban található információk semmilyen felhasználásáért.

Kiadó: ComAct, kiadás hónapja: június.

©ComAct, 2021. A sokszorosítás a forrás megjelölésével engedélyezett.

Tartalomjegyzék

3

1. Bevezetés	4
2. Megvalósítási akciótervek kísérleti bevezetésekhez	6
I. Bulgária	6
II. Magyarország	10
III. Litvánia	12
IV. Észak-Macedónia	15
V. Ukrajna	18
3. Tanulságok	20

1. Bevezetés

4

A ComAct projekt kísérleti fázisa öt helyszínen zajlik majd (lásd a térképet lejjebb). Ezeket az országokat úgy választották ki, hogy Közép- és Kelet-Európa különböző alrégióit képviselve széleskörű tanulságokkal szolgálhassanak. Mindegyik kísérleti megvalósítás egy adott regionális és városi kontextushoz kapcsolódik, de az öt kísérleti megvalósítás során szerzett tapasztalatot és a begyakorolt tudásmegosztási mechanizmusokat együttesen veszik figyelembe. Ez a dokumentum a ComAct projekt egyik fő eredménye, amely egy kezdeti megvalósítási akciótervet ír le mind az öt kísérleti ország számára, világos irányelvvel a kitűzött projektcélok eléréséről.

A ComAct projekt kísérleti megvalósításainak fő célja bemutatni a módszertan energiaszegénység enyhítése iránti alkalmasságát, illetve az alkalmazással kapcsolatos előnyöket és lehetőségeket a bevonási stratégiák és az alacsony jövedelmű háztartásokat célzó, testre szabott pénzügyi konstrukciók keretében, optimális műszaki megoldások alkalmazásával. Az öt ComAct kísérleti projekt földrajzilag szűkített helyszínen valósul meg: Közép-Európa régió (kísérleti bevezetés helye: Magyarország), Délkelet-Európa régió (Bulgária), Nyugat-Balkán régió (Észak-Macedónia), Balti régió (Litvánia), valamint a volt szovjet köztársaságok és az EU-val szomszédos országok régiója (Ukrajna). Habár mindegyik kísérleti projekt egy adott regionális kontextushoz kapcsolódik, az öt kísérleti projekt során szerzett tapasztalatot együttesen veszik figyelembe, és jelentős tudásmegosztás történik a helyi érintett felek bevonásával.

Ez a dokumentum áttekintést kínál az egyes kísérleti esetekről, a kiválasztott épületekre vonatkozó adatokról és a kísérleti tevékenységek során kitűzött fő célokról. A dokumentum a projekt befejezéséig folyamatosan frissítve lesz.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

5

Assessment of energy poor households in multi-family buildings

Adaptation/development of financial schemes

Stakeholder engagement

Optimisation of technical solutions

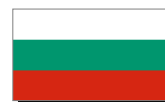
Strengthening homeowners' associations and activating communities

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.

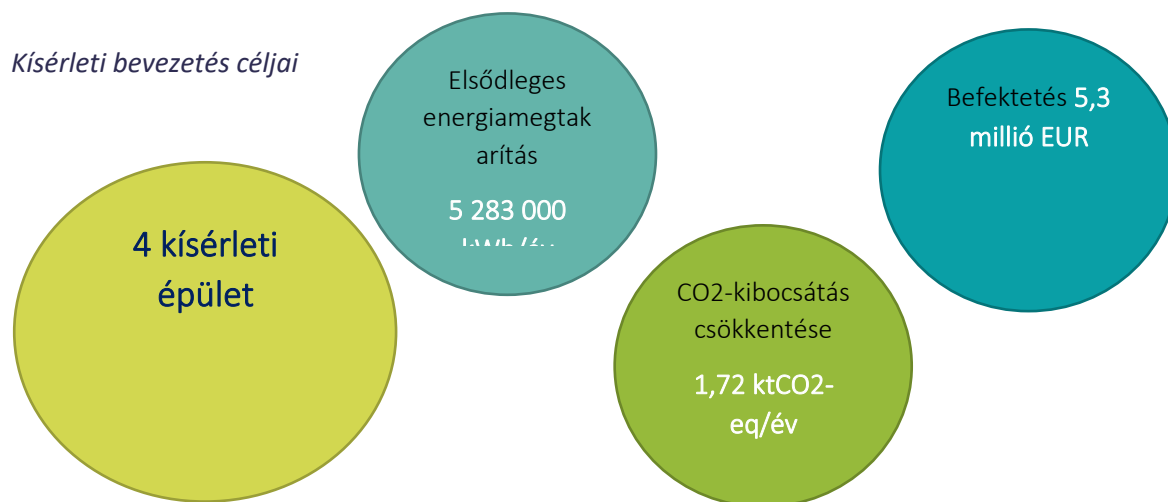
2. Megvalósítási akciótervek kísérleti bevezetésekhez

6

I. Bulgária

Kísérleti bevezetés céljai

<i>Kiválasztott épületek</i>	Építés éve	Lakóegységek száma	Teljes lakóterület négyzetméterben	Áramfogyasztás	Energiahatékonysági osztály	Felújítási arány (%-ban)
Izgreb Beton	1968	56	3 542 m ²		E	0%
Zornitz Beton	1993	42	3 656 m ²		E	0%
Slavejkov Beton	1980	40	4165 m ²		E	0%
Meden Rudnik Beton	1974	286	30 395 m ²		E	0%

*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

Fő célkitűzések

Tartani a Nemzeti Program ütemét megfelelő eszközök biztosításával az alacsony jövedelmű háztartásoknak az épületek energiahatékonyságának javítása céljából:

- Magasabb energiahatékonysági osztályokat és jobb pénzügyi paramétereket lehetővé tévő energiahatékony intézkedéscsomagok elemzése műszaki és gazdasági szempontból;

- Az energiaszegény háztartások finanszírozáshoz való hozzáférését akadályozó tényezők felszámolását célzó pénzügyi eszközök tervezése és tesztelése;
- Ösztönözni a közösségi fellépést a HOA-kban, valamint támogatni az intézményi infrastruktúra és a civil szereplők helyi hálózatainak kialakítását. Legalább 6 HOA-val együttműködni műhelymunka és helyszíni látogatások keretében;
- Nyomon követni a tényleges eredményeket, és bizonyítékokon alapuló megbeszéléseket tartani.

A fenti célkitűzések megvalósításához a következő tevékenységeket kell végrehajtani:

- A háztartások energiafogyasztási adatait (áramfogyasztás és fűtés) az EnEffect tapasztalt energetikai auditorai gyűjtik össze, az energetikai auditokra kidolgozott országos módszertan alkalmazásával. Ahol a nyilvántartások nem állnak rendelkezésre (például távfűtés vagy a háztartások ad hoc energiabeszerzése – többek között fűtőolaj vagy szilárd tüzelőanyagok megvásárlása – miatt), a becslések a hivatalos módszertani útmutató szerint készülnek.
- Az energetikai auditorok helyi szemle keretében információkat gyűjtenek az épületek és az egyes lakások fizikai és műszaki tulajdonságairól, megtekintik az áramfogyasztó készülékeket, és – amennyiben lehetséges – energiafigyelő adapterekkel megméri az áramfogyasztást (külső források felhasználásával végzett tevékenység). A nyilvántartások az energetikai auditok szükségességének és a projekt keretében vállalt jelentéstételi kötelezettség figyelembevételével készülnek.
- A helyi hatóságok részvételével be kell vonni a háztartásokat egy párbeszédbe, melynek során hasznos tanácsokat nyújtanak számukra a háztartással kapcsolatosan, megvizsgálják az egyes készülékek használatát, megvitatják az energiafogyasztással kapcsolatosan tapasztalt problémákat és a lehetséges megoldásokat stb. Ezekről az interjúkról részletes feljegyzések és szükség esetén, a lakástulajdonosok engedélyével hangfelvételek készülnek. Az így megszerzett információkat az önkormányzati szakértők és az EnEffect használják fel, ez utóbbi többek között energetikai auditok elvégzéséhez és megfelelő energiatakarékosági intézkedések kidolgozására.
- Az elért energia- és költségmegtakarítások nyomon követése Burgaszban, négy (4) többszintes lakóépületben megvalósított felújítási projektekben (a projektbe a két leggyakoribb épülettípust vonták be, és a lakosok végső energiafogyasztási támogatásban részesültek);
- A kiválasztott intézkedéscsomagok pénzügyi elemzése, beleértve a lépésről lépésre történő felújítás forgatókönyveit;
- Pénzügyi modell kidolgozása, különös tekintettel az energiaszegény háztartások finanszírozására;
- A javasolt modell megbeszélése a helyi érdekelt felekkel és az országos hatóságokkal folytatott párbeszédben;
- Tájékoztató anyagok kidolgozása a HOA-k számára;
- Helyi szakértők kiképzése az információknak a HOA-k számára történő közvetítésében;
- A lakosok betanítása alacsony képzettséget igénylő munkálatok saját erőből történő elvégzésére;
- Egy energetikai tanácsadó központ létrehozása;

- Az érintett HOA-k döntéshozatali folyamatának és a finanszírozási modell gyakorlati alkalmazásának támogatása és nyomon követése, továbbá lehetőség szerint a felújítási munkálatok tényleges megvalósulásának figyelemmel kísérése;
- Szakpolitikai ajánlások kidolgozása a Nemzeti Energiahatékonysági Program hosszú távú fejlesztéséhez.

A megvalósítás lépései

9

Sorsz.	Tevékenység/mérőföldkő	Leírás	Határidő
1.	A Tudásközpont megalapítása		Augusztus, 2021
2.	Felmérés végzése		Szept 2021.
3.	Épületek kiválasztása a munkálatokhoz		31. Okt 2021
4.	Az érintett felek viszonyrendszerének elemzése, tájékoztatás és bevonás a projekttevékenységekbe		Szept 2021.
5.	1. tudásmegosztó műhely		Nov 2021
6.	Sajtókonferencia		Jan 2022
7.	Auditok folytatása az épületekben		Szept – Okt 2021
8.	1. közösségi esemény		Jan 2022
9.	2. tudásmegosztó műhely		Feb. 2023

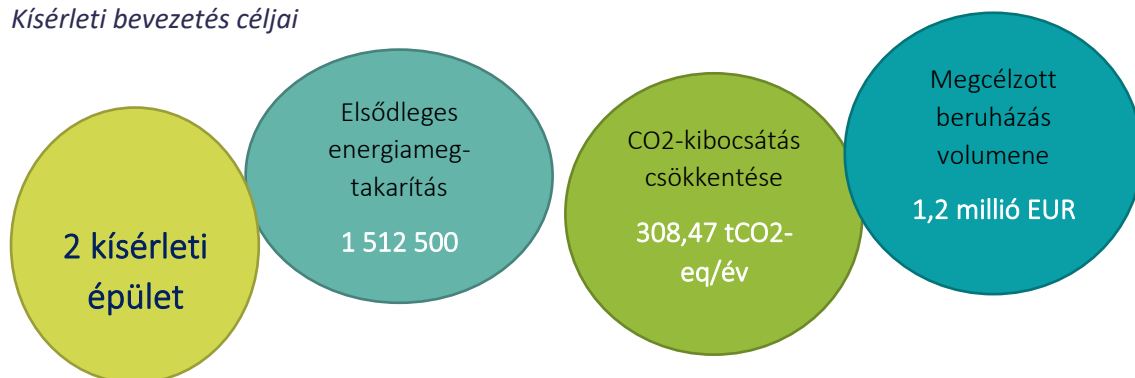
*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

II. Magyarország

Kísérleti bevezetés céljai

Kiválasztott épületek	Építés éve	Lakóegységek száma	Teljes lakóterület négyzetméterben	Áramfogyasztás	Energiahatékonysági osztály	Felújítási arány (%-ban)

*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

Fő célkitűzések

Az elsődleges célkitűzés a zömében energiaszegény háztartásokból (2 kísérleti épületből) álló lakóközösségeket képessé tenni arra, hogy a jövőben saját maguk kezdeményezzék és hajtsák végre a felújítást, valamint egy energetikai tanácsadó központ létrehozása és a megfelelő körülmények megteremtése a központ hosszú távú működéséhez.

- A lakók tájékoztatása, a közösségi tevékenységek elősegítése és hozzájárulás a szervezetük és döntési rendszerük megerősítéséhez. A kísérleti munka részeként megtartott közösségi eseményeken alacsony képzettséget igénylő munkálatok saját erőből történő elvégzésére ösztönzik a lakókat, mint például a közös terek takarítása/kifestése, kertészkedés stb.
- Pénzügyi intézetekkel és a helyi önkormányzattal együttműködésben olyan finanszírozási konstrukció kidolgozása, amely a hitelkonstrukciók támogatásokhoz kötésével és a rendelkezésre állási kritériumok gyengítésével elérhetővé teszi a támogatások és támogatott hitelek formájában már rendelkezésre álló pénzügyi eszközöket a szervezetlen vagy gyengén finanszírozott közösségek számára. Ezenkívül sor kerül alternatív pénzügyi konstrukciók keresésére is, mint például a

közösségi finanszírozás, a garanciamechanizmusok vagy a társadalmilag célzott felújítási programok.

- Műszakilag optimális (műszaki felmérések alapján a lehető legkisebb mértékű visszafizetéssel járó) beavatkozások,
- A beavatkozások hozzáférhetőségének kiterjesztése az érintett felek szélesebb csoportjára (pl. csoportos vásárlás).
- A 3. kerületi önkormányzattal és a 3. kerületi városfejlesztő társasággal együttműködve egy tudásközpont létrehozásához szükséges terv kidolgozása és az ehhez szükséges források megteremtése.

A megvalósítás lépései

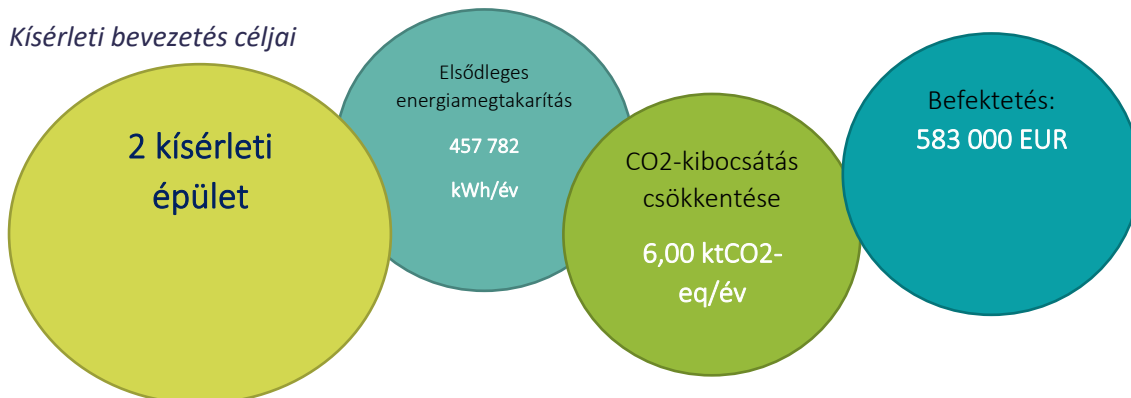
Sorsz.	Tevékenység/mérföldkő	Leírás	Határidő
1.	Felmérés végzése	A felmérés megfelelő eszközt kínál az energiaszegénység épületekre való hatásának megértéséhez (az eddigi munka a háztartások szintjén jelentkező kérdésekre fókuszált) és a bevonási folyamat beindításához a kísérleti helyszíneken.	Szept. 2021.
2.	Épületek kiválasztása a munkálatokhoz	Ez egy hosszadalmas folyamat, amelynek kezdetén át kell tekinteni az adatokat, egyeztetni kell az érdekelt felekkel, és ki kell elemezni a felmérést. A folyamat végén 3-5 épület kiválasztására kerül sor.	30. nov 2021
3.	Hálózat létrehozása az érdekelt felekkel	A feladat részeként az MRI együttműködik a 3. kerületi önkormányzattal és a helyi civil szervezetekkel, továbbá tárgyal a pénzintézetekkel, és interjúkat készít a lakáskezelőkkel.	Nov 2021
4.	1. tudásmegosztó műhely	Ez az érdekelt felek részvételével zajló hálózatépítés záróeseménye.	Szept 2021.
5.	1. közösségi esemény	Első közgyűlés egy kiválasztott épületben, melynek célja ismertetni a következő lépéseket a lakókkal. Az időzítés a társasházak típusán is múlik.	Jan 2022
6.	Sajtókonferencia	A felmérés eredményeire fókuszáló sajtókonferencia.	Jan 2022
7.	Auditok folytatása az épületekben		Tavaszi 2022
8.	2. közösségi esemény		A közösségekkel végzett munkától függően
9.	Sajtókonferencia		A közösségekkel végzett munkától függően
10.	A Tudásközpont megalapítása		Aug-Szept. 2023
11.	2. tudásmegosztó műhely		Feb. 2023

*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

III. Litvánia

Kísérleti bevezetés céljai

Kiválasztott épületek	Építés éve	Lakóegységek száma	Teljes lakóterület négyzetméterben	Áramfogyasztás	Energiahatékonysági osztály	Felújítási arány (%-ban)

*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

Fő célkitűzések

Tájékoztatás a jelentősebb energiamegtakarítást célzó helyi intézkedésekről az egyes HOA-kban és a Tudásközponton keresztül, valamint tanácsadás és állandó felügyelet biztosítása a) a meglévő pénzügyi konstrukciók hatékonyabb felhasználására érdekében; b) újonnan javasolt finanszírozási konstrukciók, amelyek jobb eredményekhez vezetnek, mint a meglévők (kedvezőbb tőke költségek, könnyű hozzáférés stb.).

A tervezett tevékenységek:

- Legalább egy energetikai tanácsadó központ létrehozása energiaszegény háztartásoknak;
- A kiválasztott HOA-k támogatása és segítése tanácsokkal; közösségi rendezvények szervezése a lakók aktivizálása érdekében (pl. alacsony szakképzettséget igénylő munkák elvégzése önréből, pl. közös terek takarítása/kifestése, saját készítésű játszótér stb.) – közösségenként két rendezvény, egy a HOA szintjén és egy másik magasabb szinten, több HOA vagy az egész környék bevonásával;

- Egyeztetési fórum megtartása a főbb érdekelt felekkel, ahol ösztönzik a szereplők közötti párbeszédet, és megoldásokat dolgoznak ki az energiahatékonysági intézkedések alkalmazásának előmozdítására az energiaszegénységnek leginkább kitett területeken;
- Együttműködés a helyi pénzügyekkel, bankokkal és lízingcégekkel a veszélyeztetett háztartások számára kedvező megoldások keresése érdekében. A meglévő és az új pénzügyi konstrukciók ismertetése a kiválasztott energiaszegény közösségek számára.

A megvalósítás lépései

Sorsz.	Tevékenység/mérőföldkő	Leírás	Határidő
1.	Felmérés végzése	Tájékoztatás az egyes háztartások energiaforrásairól, áramszámláiról és jövedelmi szintjéről, az épületek energiaszegénységének vonatkozásában.	Szept 2021.
2.	Épületek kiválasztása a munkálatokhoz	Terület: Tauragė és Kaišiadorys községek Az önkormányzatok az előző 2-3 évben elmaradt felújítási projektek információi alapján adják ki a lehetséges MFAB-ok listáját. Az ALCO és a helyi érdekelt felek együttműködnek a fenti kritériumot teljesítő MFAB-okkal kapcsolatos információk összegyűjtésében, és olyan információkat is gyűjtenek, mint például: • az épület típusa, • a fűtés típusa, • az ingatlanok értéke, • a bevételi szint, • a szociális segítségre szorulóknak száma stb.	31. okt 2021
3.	Hálózat létrehozása az érdekelt felekkel	Kapcsolatfelvétel az érintett felekkel, és több- vagy kétfoldalú megbeszélések szervezése a	Folyamatban lévő tevékenységekkel kapcsolatosan
4.	1. tudásmegosztó műhely	A legjobb gyakorlatok és új megközelítések megosztása a projektben részt vevő régiók között Tudásátadás a projektben részt vevő konkrét szereplőknek, és a ComAct eredmények javítása a visszajelzések segítségével. Ezen a műhelyen a nemzetközi partnerek bemutatják a projekt egyes lépéseibe integrált előnyöket és azok hatását az energiaszegény háztartásokra, valamint bemutatják a más projektekben végzett munkájuk eredményeivel való összefüggéseket.	Jan 2022
5.	1. közösségi esemény	A folyamat talán legfontosabb aspektusai a reklámozás, a nyilvános elérhetőség, a promóció és a lakosság számára nyújtott előnyök. Ezzel együtt jelenleg a járvány miatti korlátozások visszavonásáig a munka leállt, vagy csak nagyon lassan halad. Jelentős esemény egy kiválasztott épületben, melynek célja ismertetni a következő kísérleti lépéseket a lakókkal. A lakók aktiválása (pl. alacsony szakképzettséget igénylő munkák elvégzése önerőből, pl. közös terek takarítása/kifestése, saját készítésű játszótér stb)	Jan 2022
6.	Sajtókonferencia	Minden tudásmegosztó műhelyen A sajtókonferenciát a műhelyekkel	Jan 2022

		kapcsolatosan hívják össze, a helyi média képviselőinek jelenlétével.	
	Auditok folytatása az épületekben	A kiválasztott épületekben auditokat folytatnak.	Jan 2022
	2. közösségi esemény		Aug. 2022
	Sajtókonferencia		Aug. 2022
7.	A Tudásközpont megalapítása		n/a
	2. tudásmegosztó műhely	Célja a kísérleti tapasztalatok tanulságainak megvitatása és a kísérleti esetek megerősítése lesz. • A HOA-k megnövekedett kapacitása • A városok és helyi önkormányzati hatóságok megnövekedett kapacitása • Az NGO-k és egyéb civil szervezetek megnövekedett kapacitása és tudása • A kutatók és gyakorlati szakemberek bővülő tudása az energiaszegénységgel, a legjobb gyakorlatokkal és a módszertanokkal kapcsolatban	Feb. 2023

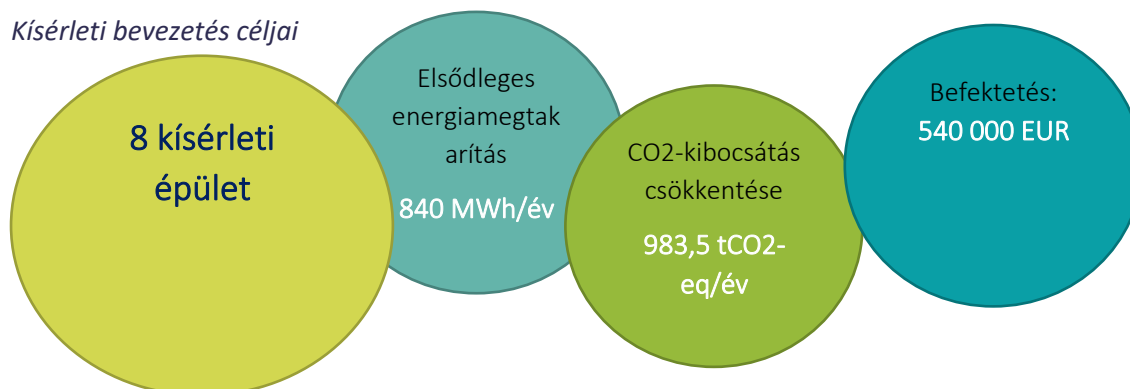
*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

IV. Észak-Macedónia

15

Kísérleti bevezetés céljai

Kiválasztott épületek	Építés éve	Lakóegységek száma	Teljes lakóterület négyzetméterben	Áramfogyasztás	Energiahatékonysági osztály	Felújítási arány (%-ban)

*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

Fő célkitűzések

Hozzájárulni az MFAB-okban bevezetett energiahatékonysági intézkedések fenntarthatóságához, és ezáltal egyenlő esélyeket biztosítani az alacsony jövedelmű családoknak az energiamegtakarításra és a családi költségvetés javítására, különös tekintettel a következőkre:

- A meglévő energiahatékonysági pénzügyi modellek kiigazítása és/vagy új pénzügyi modellek javaslata az MFAB-kben élő alacsony jövedelmű családok számára;
- Az energiafogyasztás csökkentése és a családi költségvetés megtakarításainak növelése energiahatékonysági intézkedésekkel;
- Támogató környezet megteremtése és a releváns érdekelt felek motiválása energiahatékonysági intézkedések végrehajtására az MFAB-okban.

A következő tevékenységeket hajtják végre:

- 8 MFAB azonosítása és az épületekben lakással rendelkező tulajdonosok igényeinek felmérése;
- A lakástulajdonosok szükségleteinek és pénzügyi lehetőségeinek felmérése;

- Két új energetikai tanácsadóközpont létrehozása Karpos (Szkopje) és Kavadarci községekben, valamint a már kidolgozott RC tevékenységek folytatásának biztosítása a HFHM által;
- Az energiahatékonysági felújításokhoz szükséges pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés előmozdítása az MFAB-okban, valamint a már kidolgozott pénzügyi modellek alkalmazása és/vagy a veszélyeztetett háztartások igényeihez igazítása;
- Közösségi események szervezése a lakók aktiválásához;
- Optimális energiahatékonysági intézkedések megvalósítása MFAB-okban, hatáselemzéssel;
- A legjobb gyakorlatok azonosítása és népszerűsítése;
- Társadalmi-gazdasági kutatás a céltelepüléseken;
- Különböző érdekelt felek bevonásának elősegítése a kísérleti projektben, különös tekintettel az üzleti és civil szektorra, valamint a helyi önkormányzati egységekre a kapacitásuk támogatása, illetve coaching és tanácsadás által.

A megvalósítás lépései

Sorsz.	Tevékenység/mérföldkő	Leírás	Határidő
1.	Felmérés végzése	Ebben a lépésben részletes információkat gyűjtenek a háztartások energiafelhasználásáról, jövedelmi szintjéről és a potenciális energiaszegénység háttérében álló tényezőkről.	Szept. 2021.
2.	Épületek kiválasztása a munkálatokhoz	8 épület kiválasztása Karpos és Kavadarci községben az energiaszegénységi elvek alapján: Puha intézkedésekhez: T1, T2, T4, T6. Kemény energiahatékonysági intézkedésekhez: T1–T6. T1: Az érintett kísérleti önkormányzatokhoz meghatározott kritériumok felülvizsgálata. T2: Szűkített lista készítése a lehetséges épületekről a HFHM Lakás- és Társasház-nyilvántartásában (Register of apartments and apartment buildings – RABA) szereplő adatok és Karpos község pályázati kiírásának felhasználásával. T4: Tájékoztató jellegű és promóciós találkozók lebonyolítása a lehetséges épületek szűkített listájáról a lakástulajdonosok képviselőinek részvételével. T6: A kísérleti akcióban való részvételi hajlandóságot a lakástulajdonosok 75-100%-a erősítette meg (részvétel jelzése): 75% a puha energiahatékonysági intézkedések esetében és 100% vagy/a HOA-k döntése az épület energiahatékonysági rekonstrukciójáról	31. okt. 2021
3.	Hálózat létrehozása az érdekelt felekkel	Mindkét településen, tehát Karposon és Kavadarciiban egyaránt megalakul az SAG, 15-20 résztvevővel az állami, üzleti és civil szférából, beleértve a tudományos közösséget is. Ezek informális, nyitott szerkezetű csoportok lesznek, amelyek pozitív intézkedéseket integrálnak a közösségi tevékenységekbe, és ezáltal előnyt jelentenek az alacsony jövedelmű és energiaszegény háztartásoknak.	Szept. 2021.
4.	1. tudásmegosztó műhely	Műhelymunka szervezése, melynek célja az energiahatékonysági intézkedésekkel, a viselkedésmódosítási módszerekkel, illetve azoknak az energiamegtakarításra, a megújuló energiaforrásokra és a források hatékonyságára gyakorolt hatásával kapcsolatos ismeretek és legjobb gyakorlatok átadása.	Dec. 2021

		T1: A résztvevőket a következők közül választják ki: HOA-k, lakástulajdonosok, pénzügyi intézetek és specializált vállalatok, NGO-k. T2: A műhely programjának kidolgozása folyamatban (célja a projekt helyi népszerűsítése, a tudásközpontok munkaterveinek bemutatása és annak megvitatása lesz, hogy miként lehet műszaki szempontból optimális energiahatékonysági intézkedésekkel a lehető leghatékonyabban aktivizálni az energiaszegény közösségeket és a helyi érdekelt feleket, és felhívni a figyelmet a finanszírozási modellekre és az energiaszegénység csökkentésének előnyeire)	
5.	1. közösségi esemény	A lakástulajdonosok részvételével zajló esemény célja bemutatni a tavaszra tervezett környékfejlesztést és az energiahatékonysági intézkedések aktív formáit és lehetőségeit a közösségben.	Máj. 2022
6.	Sajtókonferencia	Sajtótájékoztató szervezése és a sajtóközlemény elküldése az illetékes médiának.	Jan. 2022
	EE puha intézkedések gyakorlatba ültetése	Puha intézkedések végrehajtása 4 épületben, azzal a céllal, hogy energiamegtakarítást és az energiahatékonyságot javító magatartásváltást érjenek el, beruházás nélkül.	Feb. 2023
	Auditok folytatása az épületekben	- Áttekintő/alapauditokat (WTA) végeznek a szűkített listára került épületekben, a prioritások és a hozzávetőleges pénzügyi modell azonosítása érdekében. - A kiválasztott épületeket részletes auditnak vetik alá	Feb. 2022
	EE kemény intézkedések gyakorlatba ültetése	Kemény intézkedések gyakorlatba ültetése 4 épületben: T1: A HFHM támogatja a lakástulajdonosokat a releváns és lehető legjobb újjáépítési ajánlat kiválasztásában.	Feb. 2023
	2. közösségi esemény	A lakástulajdonosok részvételével zajló esemény célja bemutatni a tavaszra tervezett környékfejlesztést és az energiahatékonysági intézkedések aktív formáit és lehetőségeit a közösségben.	Szept. 2022.
	Sajtókonferencia	Sajtótájékoztató szervezése és a sajtóközlemény elküldése az illetékes médiának.	A pontos dátum kiválasztására a későbbiekben kerül sor
.	A Tudásközpont megalapítása	A Habitat Macedonia tudásközpontja tevékenységének folytatása, valamint két új iroda megnyitása a kísérleti községekben.	Szept. 2021.
	2. tudásmegosztó műhely	Műhelymunka szervezése, melynek célja az energiahatékonysági intézkedésekkel, a viselkedésmódosítási módszerekkel, illetve azoknak az energiamegtakarításra, a megújuló energiaforrásokra és a források hatékonyságára gyakorolt hatásával kapcsolatos ismeretek és legjobb gyakorlatok átadása. T1: A résztvevőket a következők közül választják ki: HOA-k, lakástulajdonosok, pénzügyi intézetek és specializált vállalatok, NGO-k. T2: A műhely programjának kidolgozása folyamatban (célja a kísérleti tapasztalatok tanulságainak megvitatása és a kísérleti esetek megerősítése lesz). T3: Sajtótájékoztató szervezése és a sajtóközlemény elküldése az illetékes médiának.	Feb. 2023

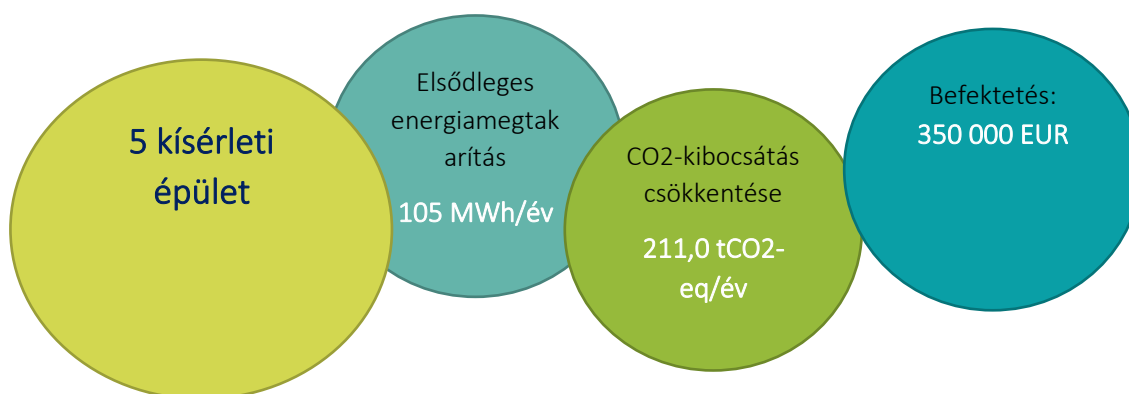
*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

V. Ukrajna

18

Kísérleti bevezetés céljai

Kiválasztott épületek	Építés éve	Lakóegységek száma	Teljes lakóterület négyzetméterben	Áramfogyasztás	Energiahatékonysági osztály	Felújítási arány (%-ban)

*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

Fő célkitűzések

Olyan támogatási modell és szolgáltatások kidolgozása, amelyek elérhetővé teszik az alacsony jövedelmű háztartások számára az energiamegtakarítás előnyeinek kiaknázását és a rendelkezésre álló támogatási konstrukciókat. A célkitűzés kiigazítani a meglévő és/vagy új pénzügyi modelleket az MFAB-okban lakó alacsony jövedelmű családok által végrehajtható energiahatékonysági intézkedésekhez, hogy az energiaszegénység elleni fellépés integrálható legyen az energiahatékonysági intézkedéseket támogató

állami és helyi pénzügyi konstrukciókba. Végül Támogató környezet megteremtése és a releváns érdekelt felek motiválása energiahatékonysági intézkedések végrehajtására az MFAB-okban.

A következő tevékenységeket hajtják végre:

- 5 MFAB azonosítása és a lakástulajdonosok igényeinek felmérése a legmagasabb állami támogatásban részesülők és az energiaszegénynek tekinthetők alapján, valamint egy energetikai tanácsadóközpont létrehozása;
- Az MFAB-ok energiahatékonysági felújításokra fordítható pénzügyi források népszerűsítése; tanácsadás a lakástulajdonosoknak az Állami Energiaalapról, illetve a regionális és önkormányzati programokból szerezhető finanszírozási módokról;
- Közösségi események szervezése, melyek alacsony képzettséget igénylő munkálatok saját erőből történő elvégzésére ösztönzik a lakókat, mint például a közös terek takarítása/kifestése stb.
- Különböző épületekhez (lakásokhoz) választott és/vagy a veszélyeztetett háztartások igényeire igazított műszaki megoldások.
- Díjmentes energetikai auditálás az energiaszegénységben élőknek lakásonként és épületenként;
- Különböző érdekelt feleknek a kísérleti projektbe való bevonásának elősegítése, különös tekintettel az üzleti és civil szektorra;
- Tájékoztatás több mint 600 lakástulajdonosi szövetség (épület) számára Odessza régiójában a „Housing Matters” havi magazinon keresztül.

A megvalósítás lépései

Sorsz.	Tevékenység/mérföldkő	Leírás	Határidő
1	A Tudásközpont megalapítása		Máj. 2021
2	Társasházak ellenőrzése	A társasházban végzett termográfiai és műszaki vizsgálat megfelelő formájának kidolgozása	Máj. 2021
3.	Felmérés végzése		Szept. 2021.
4.	Épületek kiválasztása a munkálatokhoz	10 ház kiválasztása a kísérleti projekt megvalósítására azok közül, amelyeken sürgősségi energetikai auditot végeztek.	31. okt. 2021
5.	Hálózat létrehozása az érdekelt felekkel	A hálózatot a „Housing Matters” újságban és az internetes forrásokban elhelyezett hirdetésekkel, valamint a HOA-k/lakásszövetkezetek projektben való részvételének elősegítésével hozzák létre. Oktatási intézmények és állami szervezetek szakembereinek bevonása a tanterv kidolgozásába és az energetikai tanácsadók kiképzésébe. Különböző üzleti struktúrák bevonása a házak energetikai korszerűsítésével kapcsolatos szolgáltatások nyújtásába és a munkálatok elvégzésébe. A helyi önkormányzatok bevonása a felhalmozott tapasztalatok alkalmazására a helyi önkormányzatok által kezelt lakásokban	Szept. 2021.
6	Képzés energiaügyi tanácsadóknak	Az energiaügyi tanácsadóknak meghirdetett képzés célkitűzéseinek meghatározása. A képzési program a következő témákat érinti: jogi támogatás, az intézkedések energiahatékonyságának felmérése, a legjobb műszaki megoldások kiválasztása,	Okt. 2021

		finanszírozási források felkutatása, a gazdasági hatékonyság meghatározása.	
7	Szeminárium az energetikai korszerűsítés megszervezéséről és jogi támogatásáról (1. tudáscsereműhely)	A tudásközpont keretében létrehozott tanácsadó csoportok szakértőinek irányításával tartott képzési szeminárium (webinárium) az érdekelt feleknek az energetikai korszerűsítés megszervezéséről és jogi támogatásáról	Aug. 2021
8	Auditok folytatása az épületekben	HOA-k/HBC-k által kezelt 20 társasház kiválasztása sürgősségi energetikai audit elvégzéséhez	Nov. 2021
9	Az 50 társasházban elvégzett termográfiai és műszaki vizsgálatokkal kapcsolatos dokumentumok kiadása	A bérházzal kapcsolatosan összegyűjtött információk elemzése és ajánlások kidolgozása az energetikai korszerűsítéshez leginkább megfelelő műszaki megoldás kiválasztásához	Nov. 2021
10	Szeminárium (webinárium) az energetikai korszerűsítés finanszírozásáról és költséghatékonyságának meghatározásáról	A tudásközpont keretében létrehozott tanácsadó csoportok szakértőinek irányításával tartott képzési szeminárium (webinárium) az érdekelt feleknek az energetikai korszerűsítés finanszírozásáról és költséghatékonyságának meghatározásáról	Dec. 2021
11	Szeminárium (webinárium) az energiahatékonyság felméréséről és az optimális műszaki megoldások kiválasztásáról	A tudásközpont keretében létrehozott tanácsadó csoportok szakértőinek irányításával tartott képzési szeminárium (webinárium) az érdekelt feleknek az energiahatékonyság felméréséről és az optimális műszaki megoldások kiválasztásáról	Feb. 2022
12	2. közösségi esemény		Nincs meghatározva
13	Sajtókonferencia	Az „Odessa Lakásszövetség” Egyesület (Odessa Housing Union Association) tudásközpontjában sajtókonferenciákat tartanak a projektről és a tudásközpont munkájáról.	Nincs meghatározva
14	Gyorsított energiaügyi audit 20 MFAB-ban	Az OHU szakemberei által a termográfiai és műszaki felmérések, valamint a kiegészítő számítások alapján készített energetikai audit	Máj. 2021
15	5 épület energiahatékonysági tanúsítása	5 társasházi épület energiahatékonysági tanúsítása. Finanszírozás szerzése az Energodrom program keretében	Júl. 2022
16	2. tudásmegosztó műhely		Feb. 2023

*Mivel a projekt még korai stádiumban van, a projekt során bizonyos információkat módosíthatnak, vagy továbbiakat adhatnak hozzá

3. Tanulságok

A ComAct projekt öt kísérleti esetet tervez megvalósítani, 5 különböző országban – Bulgáriában, Magyarországon, Litvániában, Észak-Macedóniában és Ukrajnában. Mindegyik kiválasztott országban a lakók jelentős százaléka él energiaszegénységben, és sürgős megoldásokra van szükség annak enyhítésére.

A ComAct projekt kísérleti megvalósításainak fő célja bemutatni az energiaszegénység enyhítése iránti alkalmasságot, illetve az alkalmazással kapcsolatos előnyöket és lehetőségeket a többközösségi bevonási stratégiák és az alacsony jövedelmű háztartásokat célzó, testre szabott pénzügyi konstrukciók keretében, optimális műszaki megoldások alkalmazásával.

Habár a kísérleti esetek sok hasonlóságot mutatnak, a sajátos regionális és városi kontextusból adódóan a kísérleti esetekhez tervezett intézkedések eltérőek lehetnek. A jelen dokumentum áttekintést nyújt az egyes kísérleti esetekről, és leírja az intézkedéseket, valamint az egyes kísérletek végrehajtásának módját. Az egyéni tevékenységeken kívül minden kísérlet több mérföldkövet is tartalmaz, melyek azonosak az öt ország esetében: felmérés, a közösen használható épületek kiválasztása, egy tudásközpont létrehozása, valamint két tudáscsereműhely, két közösségi esemény és sajtótájékoztatók megszervezése.

Különösen fontos feladat az épületek kiválasztása, mivel konkrét épület és közösség nélkül nem folyhat helyszíni tevékenység. A 2021. novemberi határidővel tervezett feladat végrehajtása kulcsfontosságú a kísérleti helyszíneken történő további tevékenységekhez. A kiválasztott épületek táblázatát frissítik, amikor minden kísérleti esethez sikerült épületeket választani.

A helyszíni munkával párhuzamosan a kísérletek koordinátorai az érintett felek hálózatának kialakításán dolgoznak. Ebbe minden olyan szereplő beletartozik, aki közvetlenül foglalkozik az energiaszegénységgel, felújítási programokkal és finanszírozással, illetve aki ezekkel szeretne foglalkozni, de nem rendelkezik ehhez megfelelő eszközökkel. A ComAct projekt partnerei kidolgozott stratégiákkal rendelkeznek, melyekkel elérhetők a különböző befolyási és érdekcsoportok érintett felei. A kísérletek koordinátorai ezeket a stratégiákat alkalmazták az érintett felek bevonását célzó tevékenységek során.

Nilvánvaló, hogy az energiaszegénység csökkentéséhez nem elég, ha megfelelő motivációt nyújtanak az energiahatékonyság növelésére. Az anyagilag nehéz helyzetben lévő háztartások nem engedhetik meg maguknak, hogy befektessenek azokba az intézkedésekbe, amelyek költségesek ugyan, de jelentősen csökkentenék a rezsiköltségeket. Ebből kifolyólag számos különböző program áll rendelkezésre a felújítási folyamatok elősegítésére. A ComAct már információkat gyűjtött a rendelkezésre álló pénzügyi eszközökről, mely információkat a jelen dokumentum is bemutatta. A következő nagy lépés javaslatok tétele további megfizethető pénzügyi eszközökre, ami különösen azokban az országokban fontos, ahol nem érhető el az energiaszegénység csökkentését célzó megfelelő támogatási programok.

Különösen fontos optimális műszaki megoldásokat bevezetni az ENOVA projektpartner számításai alapján, mivel ezek energetikai auditokat és a kiválasztott épületek műszaki állapotának felméréséhez szükséges további tevékenységeket foglalnak magukban.

A megvalósítás részben már elkezdődött, és a projekt 2023-as befejezéséig tart.

[@ComActProject](https://twitter.com/ComActProject)

[ComAct project](https://www.facebook.com/ComActproject)

www.comact-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

D5.1 Įgyvendinimo veiksmų planas Santrauka

Projekto santrumpa	ComAct #892054
Projekto pavadinimas	Bendruomenėms pritaikyti veiksmai, siekiant sumažinti energetinį skurdą
Projekto koordinatorius	Zita Kakalejcikova, Nadacia HFHI
Projekto trukmė	2020 – 2023
Tinklapis	www.comact-project.eu

Projekto rezultato/ataskaitos numeris:	D5.1
Skaidos lygis	PU
Darbų paketas	WP5
Atsakingas partneris	IWO
Autorius	Inga Rovbutas (IWO), Johann Strese (IWO)
Peržiūrėjo	Zita Kakalejcikova, Nadacia HFHI
Data	2021 m. birželis
Paskutiniai pakeitimai	2021 m. lapkritis
Dokumento pavadinimas	D5.1 Įgyvendinimo veiksmų planas (santrauka)

Teisinis pranešimas

Visa atsakomybės už šio leidinio turinį tenka jo autoriams. Pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Sąjungos poziciją. Nei EASME (Europos Komisijos Mažųjų ir vidutinių įmonių reikalų vykdomoji įstaiga), nei Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės už leidinio informacijos naudojimą.

Paskelbta ComAct birželio mėn.

©ComAct, 2021. Leidžiama dauginti, nurodžius šaltinį.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

Turinys

1.	Ižanga	4
1.	Bandomųjų projektų įgyvendinimo veiksmų planai.....	5
I.	Bulgarija	5
II.	Vengrija.....	8
III.	Lietuva	10
IV.	Šiaurės Makedonija.....	13
V.	Ukraina	16
2.	Išvados	20

1. Įžanga

4

Projektas „ComAct“ bus bandomas penkiose vietovėse (žr. žemėlapi žemiau). Šios šalys kruopščiai atrinktos, kad būtų atstovaujami skirtingi Vidurio ir Rytų Europos regionai ir dalijamasi visapusiška patirtimi. Kiekvienas bandomasis projektas yra susijęs su konkrečiu regiono ir miesto kontekstu, tačiau bendrai penki bandomieji projektai sukuria sinergiją ir apima dalijimosi žiniomis mechanizmą. Šis dokumentas yra vienas iš pagrindinių ComAct projekto rezultatų, kuriame aprašomas pradinis įgyvendinimo veiksmų planas kiekvienai iš penkių bandomųjų šalių su aiškiomis rekomendacijomis, kaip pasiekti projekte nustatytus tikslus.

Pagrindinis „ComAct“ bandomųjų projektų tikslas – parodyti, kaip optimalius techninius sprendimus bei energetinio skurdo mažinimo priemones pritaikyti mažas pajamas gaunančių namų ūkiams skirtoms finansinėms schemoms, kad bendruomenės gautų maksimalią naudą. Penkios šalys, kuriose vyks bandomieji projektai, atspindi „ComAct“ geografinę aprėptį. Programa apims Vidurio Europos regioną (atvejis Vengrijoje), Pietryčių Europos regioną (atvejis Bulgarijoje), Vakarų Balkanų regioną (atvejis Šiaurės Makedonijos Respublikoje), Baltijos šalis (atvejis Lietuvoje) bei šalia ES įsikūrusią buvusią sovietinę respubliką (atvejis Ukrainoje). Nors kiekvienas bandomasis projektas susijęs su konkrečiu regioniniu kontekstu, iš esmės penki bandomieji projektai sukuria sinergiją ir padeda suinteresuotoms šalims dalintis žiniomis apie atskirus atvejus.

Šiame dokumente apžvelgiami visi bandomieji projektai, duomenys apie pasirinktus pastatus bei pagrindiniai tikslai, kuriuos reikia pasiekti vykdant bandomąsias veiklas. Dokumentas bus nuolat atnaujinamas iki projekto pabaigos.

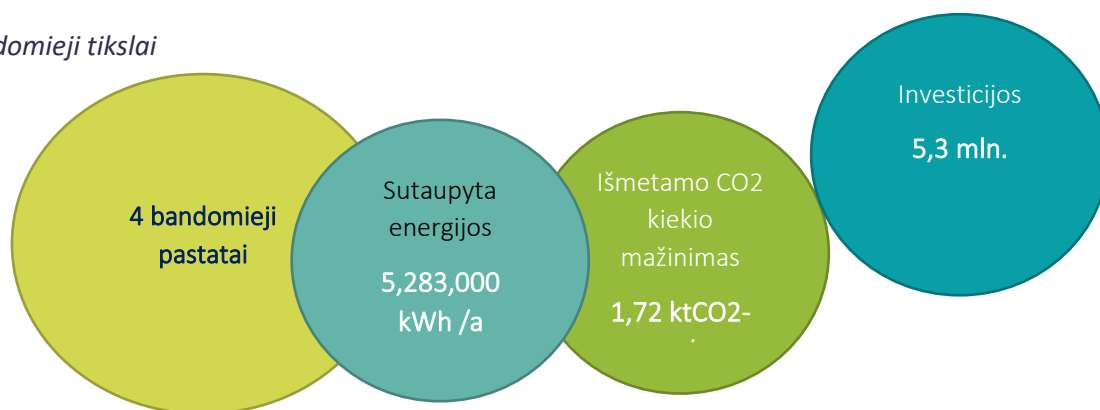
1. Bandomųjų projektų įgyvendinimo veiksmų planai

5

I. Bulgarija

Bandomieji tikslai

<i>Pasirinkti pastatai</i>	Statybos metai	Butų skaičius	Bendras gyvenamasis plotas kvadratiniais metrais	Energijos vartojimas	Energijos vartojimo efektyvumo klasė	% renovuota
Izgrev Betoninis	1968	56	3542 m ²		E	0%
Zornitz Betoninis	1993	42	3656 m ²		E	0%
Slavejkov Betoninis	1980	40	4165 m ²		E	0%
Meden Rudnik Betoninis	1974	286	30395 m ²		E	0%

* Dėl ankstyvo projekto etapo tam tikra informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto metu

Pagrindiniai tikslai

Išlaikyti nacionalinės programos tempą, suteikiant paramą mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, kad būtų padidintas jų gyvenamųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumas:

- Energiją taupančių priemonių paketų, užtikrinančių aukštesnes energijos vartojimo efektyvumo klases ir finansinius parametrus, technologinė-ekonominė analizė;

- Kuriant ir išbandant finansines priemones pagrindinis dėmesys buvo skiriamas kliūčių, trukdančių gauti finansavimą energetiškai skurdiams namų ūkiams, pašalinimui;
- Bendruomeninių DNSB veiksmų skatinimas; institucinės infrastruktūros ir vietinių gyventojų tinklų kūrimas. Susisiekti su mažiausiai 6 DNSB per seminarus ir apsilankymus vietoje;
- Faktinio poveikio stebėjimas ir įrodymais pagrįstų diskusijų skatinimas.

Siekiant paminėtų tikslų, bus vykdoma tokia veikla:

- Naudodami nacionalinę energijos audito metodiką, energijos suvartojimo duomenis (tiek elektros, tiek šilumos energijos) namų ūkiams rinks patyrę EnEffect energijos auditoriai. Jei įrašai nėra lengvai prieinami (pvz., dėl centralizuoto šildymo arba namų ūkiai perka *ad hoc* energiją, pvz., mazutą, kietąjį kurą), skaičiavimai bus atliekami pagal oficialias metodines gaires.
- Energijos auditoriai, sekdami surinkti informaciją apie fizinius ir techninius pastatų ir atskirų būstų aspektus bei apžiūrėti energiją naudojančius prietaisus, įskaitant, jei įmanoma, energijos suvartojimo matavimą naudojant energijos stebėjimo adapterius (veiksmas palaikomas išorinių šaltinių), apžiūrės pastatus ir būstus. Bus registruojama išsami informacija apie energijos vartojimo auditų poreikį ir ataskaitų teikimą pagal projektą.
- Namų ūkiai turi dalyvauti diskusijose su vietos valdžios institucijomis, kad kartu išnagrinėtų tam tikrų prietaisų naudojimą, aptartų energijos vartojimo problemas, ieškotų galimų sprendimų ir pan. Šie pokalbiai bus protokoluojami ir, jei reikia (gavus namų savininkų leidimą), daromi garso įrašai. Gautą informaciją naudos tiek EnEffect energetiniam auditui atlikti, tiek savivaldybės ekspertai, energijos taupymo priemonių skyrimui.
- Pasiekto energijos ir finansinio taupymo stebėjimas įgyvendinant renovacijos projektus 4 daugiabučiuose Burgaso miesto gyvenamuosiuose namuose (atstovaujami 2 dažniausiai pasitaikantys pastatų tipai, kurių gyventojai gauna paramą už galutinį energijos suvartojimą);
- Pasirinktų priemonių paketų finansinė analizė, įskaitant laipsniškos renovacijos scenarijus;
- Sukurti finansinį modelį, ypatingą dėmesį skiriant energetinį skurdą patiriančių namų ūkių finansavimui;
- Patvirtinti siūlomą modelį palaikant dialogą su vietos suinteresuotosiomis šalimis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis;
- Parengti informacinę medžiagą DNSB;
- Apmokyti vietinius ekspertus, kad jie perduotų informaciją DNSB;
- Paskatinti gyventojus savarankiškai atlikti aukštos kvalifikacijos nereikalaujančius darbus;
- Įsteigti Energijos konsultacijų resursų centrą;
- Remti ir stebėti sprendimų priėmimo procesą dalyvaujančiose DNSB ir finansavimo modelio taikymą praktikoje; esant galimybei, stebėti, kaip realiai įgyvendinami renovacijos darbai;
- Parengti politikos rekomendacijas ilgalaikiam Nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo programos rengimui.

Įgyvendinimo etapai

7

Nr.	Veikla / etapas	Aprašymas	Terminas
1.	<i>Įkurtas Resursų centras</i>		2021 m. rugpjūtis
2.	<i>Atlikta apklausa</i>		2021 m. rugsėjis
3.	<i>Parinkti pastatai, su kuriais bus dirbama</i>		2021 m. spalio 31 d.
4.	<i>Suinteresuotosios šalies steigimas – suinteresuotųjų šalių žemėlapis, informacijos teikimas ir įtraukimas į projekto veiklą</i>		2021 m. rugsėjis
5.	<i>Žinių mainų seminaras Nr.1</i>		2021 m. lapkritis
6.	<i>Spaudos konferencija</i>		2022 m. sausis
7.	<i>Pastatuose atliekami auditai</i>		2021 m. rugsėjis – spalis
8.	<i>Bendruomenės renginys Nr. 1</i>		2022 m. sausis
9.	<i>Žinių mainų seminaras Nr. 2</i>		2023 m. vasaris

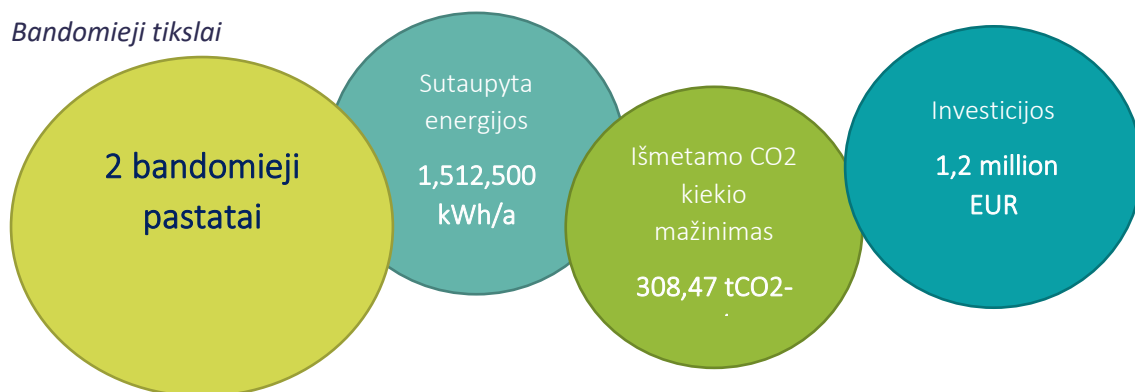
* Dėl ankstyvo projekto etapo tam tikra informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto metu

II. Vengrija

8

Bandomieji tikslai

<i>Pasirinkti pastatai</i>	Statybos metai	Butų skaičius	Bendras gyvenamasis plotas kvadratiniais metrais	Energijos vartojimas	Energijos vartojimo efektyvumo klasė	% renovuota

* Dėl ankstyvo projekto etapo kai kuri informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto eigoje

Pagrindiniai tikslai

Pagrindinis tikslas – įgalinti bendruomenes, kuriose daugiausiai gyvena energetinį skurdą patiriantys namų ūkiai (2-4 bandomieji pastatai), kad jos ateityje galėtų pačios inicijuoti ir įgyvendinti renovaciją, taip pat įkurti Energetikos konsultacijų Resursų centrą ir sudaryti prielaidas ilgalaikiam jo veikimui.

- Informuoti gyventojus, skatinti jų bendruomeninę veiklą, padėti jiems stiprinti savo organizacinę ir sprendimų priėmimo sistemą. Taip pat bandomojo projekto metu planuojama organizuoti bendruomenės renginius, kurie paskatins gyventojus savarankiškai atlikti aukštos kvalifikacijos nereikalaujančius darbus, pvz., valyti/dažyti bendras erdves, tvarkyti sodą ir kt.
- Bendradarbiauti su finansų įstaigomis ir vietos savivaldybe siekiant sukurti finansinę schemą, pagal kurią jau turimos finansinės priemonės (dotacijos, subsidijuojamos paskolos) būtų prieinamos neorganizuotoms ir (arba) silpnai finansuojamos bendruomenėms, susiejant paskolų schemas su dotacijomis ir sumažinant prieinamumo kriterijus. Taip pat bus tiriama alternatyvių finansinių mechanizmų, pvz., sutelktinio finansavimo ar garantijų mechanizmų, galimybė arba socialiai tikslinių renovacijos schemų kūrimas.

- Įgyvendinti techniškai priimtinausias intervencijas (mažiausias atsipirkimas pagal techninę apklausą).
- Siekti, prieinamesnių intervencijų, įtraukiant platesnę suinteresuotųjų šalių grupę (pvz., grupinis pirkimas).
- Bendradarbiaujant su trečiojo rajono savivaldybe ir trečiojo rajono urbanistikos įmone, parengti planą ir sukurti reikiamus išteklius Resursų centro steigimui.

Įgyvendinimo etapai

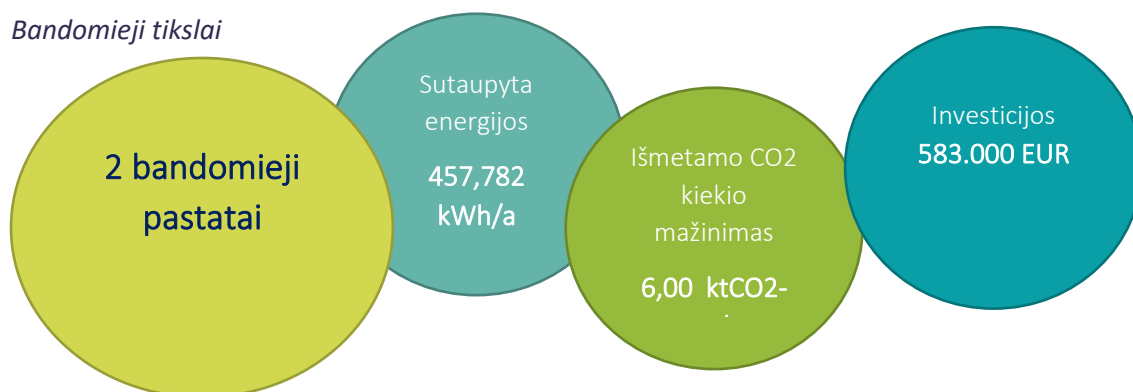
Nr.	Veikla / etapas	Aprašymas	Terminas
1.	Atlikta apklausa	Apklausa yra priemonė, padedanti suprasti energijos trūkumo pastatuose pobūdį – iki šiol darbas buvo sutelktas tik į namų ūkio lygmens klausimus – ir lygiagrečiai pradėti dalyvavimo procesą bandomosiose vietose.	2021 m. rugsėjis
2.	Parinkti pastatai, su kuriais bus dirbama	Tai ilgas procesas, įskaitant pradinę duomenų apžvalgą, suinteresuotųjų šalių diskusijas ir apklausų analizę. Pabaigoje bus atrinkti 3-5 pastatai.	2021 m. spalio 31 d.
3.	Suinteresuotųjų šalių tinklo sukūrimas	Ši užduotis apima MRI bendradarbiavimą su trečiojo rajono savivaldybe ir vietinėmis NVO, derybas su finansinėmis institucijomis ir pokalbius su būsto valdytojais.	2021 m. lapkritis
4.	Žinių mainų seminaras Nr.1	Tai baigiamasis suinteresuotųjų šalių tinklo sukūrimo renginys.	2021 m. rugsėjis
5.	Bendruomenės renginys Nr. 1	Pirmasis visuotinis susirinkimas pasirinktame pastate, kurio tikslas – paaiškinti gyventojams atliktus veiksmus. Jo laikas taip pat priklauso nuo daugiabučio namo.	2022 m. sausis
6.	Spaudos konferencija	Spaudos konferencija, kurioje daugiausia dėmesio skiriama apklausos rezultatams.	2022 m. sausis
7.	Pastatuose atliekami auditai		2022 m. pavasaris
8.	Bendruomenės renginys Nr. 2		Priklauso nuo darbo su bendruomenėmis
9.	Spaudos konferencija		Priklauso nuo darbo su bendruomenėmis
10.	Įkurtas Resursų centras		2023 m. rugpjūtis-rugsėjis
11.	Žinių mainų seminaras Nr. 2		2023 m. vasaris

* Dėl ankstyvo projekto etapo tam tikra informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto metu

10 III. Lietuva

Bandomieji tikslai

<i>Pasirinkti pastatai</i>	Statybos metai	Butų skaičius	Bendras gyvenamasis plotas kvadratiniais metrais	Energijos vartojimas	Energijos vartojimo efektyvumo klasė	% renovuota

* Dėl ankstyvo projekto etapo tam tikra informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto metu

Pagrindiniai tikslai

Informacija apie energetinio efektyvumo priemones teikiama kiekvienoje DNSB, taip pat per Resursų centrą; konsultavimas ir nuolatinė priežiūra, kaip geriausiai panaudoti: a) taikomas finansines schemas; b) naujai pasiūlytas finansavimo schemas, kurios atneša geresnių rezultatų nei esamos.

Planuojamos veiklos:

- Įkurti bent vieną energijos konsultavimo Resursų centrą, skirtą skurstantiems namų ūkiams;
- Palaikyti ir konsultuoti pasirinktas DNSB; organizuoti bendruomenės renginius gyventojams (pvz., specialios kvalifikacijos nereikalaujantis darbas: bendrų erdvių valymas/dažymas, vaikų žaidimų aikštelės „pasidaryk pats“). Du renginiai vienoje bendruomenėje: vienas DNSB lygmeniu, kitas – platesniu (kelios DNSB/kaimynystė).

- Sukurti konsultacinį forumą su pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis, kad būtų skatinamas dialogas tarp dalyvių, būtų parengti sprendimai, kaip paskatinti energijos vartojimo efektyvumo priemonių taikymo procesą didžiausio energetinio skurdo srityse.
- Bendradarbiauti su vietos finansų įstaigomis, bankais ir lizingo bendrovėmis, siekiant rasti palankius sprendimus pažeidžiamiesiems namų ūkiams. Išaiškinti ir pristatyti jau taikomus bei naujus finansinius mechanizmus pasirinktoms energetiškai skurdžioms bendruomenėms.

Igyvendinimo etapai

Nr.	Veikla / Etapas	Aprašymas	Terminas
1.	Atlikta apklausa	Informacija apie energijos šaltinius, sąskaitas už energiją, individualių namų ūkių pajamų lygį – energetinio skurdo pastatuose pobūdį.	2021 m. rugsėjis
2.	Parinkti pastatai, su kuriais bus dirbama	Teritorinė aprėptis: Tauragės ir Kaišiadorių savivaldybės Remiantis informacija apie per pastaruosius 2-3 metus atvestus renovacijos projektus, savivaldybės pateiks galimų daugiabučių namų sąrašą. Vartotojų aljansas kartu su vietinėmis suinteresuotosiomis šalimis rinks informaciją apie daugiabučius namus, atitinkančią minėtą kriterijų, taip pat įtrauks kitus, pvz.: • pastato tipas, • šildymo tipas, • nekilnojamojo turto kaina, • pajamų lygis, • socialinės pagalbos gavėjų skaičius ir kt.	2021 m. spalio 31 d.
3.	Suinteresuotųjų šalių tinklo sukūrimas	Bendravimas su suinteresuotosiomis šalimis ir daugiašalių ar dvišalių mainų organizavimas	Vykdoma veikla
4.	Žinių mainų seminaras Nr.1	Keistis gerąja patirtimi ir ieškoti naujų požiūrių perdavimo galimybių tarp dalyvaujančių regionų. Perduoti žinias konkrečioms projekto dalyviams, gauti grįžtamąjį ryšį, padėsiantį „pagerinti“ ComAct rezultatus. Šiame seminare tarptautiniai partneriai, remdamiesi savo patirtimi kituose projektuose, pristatys skirtingais projekto etapais gaunamus privalumus ir kokią poveikį jie gali turėti energetiškai skurstantiems namų ūkiams.	2022 m. sausis
5.	Bendruomenės renginys Nr. 1	Reklama, viešumas, privalumų pateikimas gyventojams yra bene svarbiausi šio proceso aspektai. Deja, toks darbas dabar arba visai nevyksta, arba vyksta labai lėtai – kol bus panaikinti pandemijos apribojimai. Didelis renginys pasirinktuose pastatuose, kurio tikslas – paaiškinti gyventojams tolesnius žingsnius. Paskatinti gyventojus įsitraukti (pvz., atlikti specialios kvalifikacijos nereikalaujančius darbus, tokius kaip bendrų erdvių valymas / dažymas, "pasidaryk pats" vaikų žaidimų aikštelė).	2022 m. sausis
6.	Spaudos konferencija	Kiekviename žinių mainų seminare. Spaudos konferencija bus organizuojama kartu su seminarais, siekiant atkreipti vietos žiniasklaidos atstovų dėmesį.	2022 m. sausis

	Atliekamas pastatų auditas	Atrinktuose pastatuose bus atliekami auditai.	2022 sausis	m.
	Bendruomenės renginys Nr. 2		2022 rugpjūtis	m.
	Spaudos konferencija		2022 rugpjūtis	m.
7.	Įkurtas Resursų centras		N/d	
	Žinių mainų seminaras Nr. 2	Pasitarnaus aptariant bandomosios patirties pamokas ir padės tvirtinant bandomųjų projektų rezultatus. • Didesni DNSB gebėjimai • Didesni miestų ir vietos valdžios institucijų gebėjimai bei kompetencijos • Didesni NVO ir kitų pilietinės visuomenės organizacijų gebėjimai bei kompetencijos • Pagerintos mokslininkų ir praktikų žinios energetinio skurdo, geriausios praktikos ir metodikos klausimais	2023 vasaris	m.

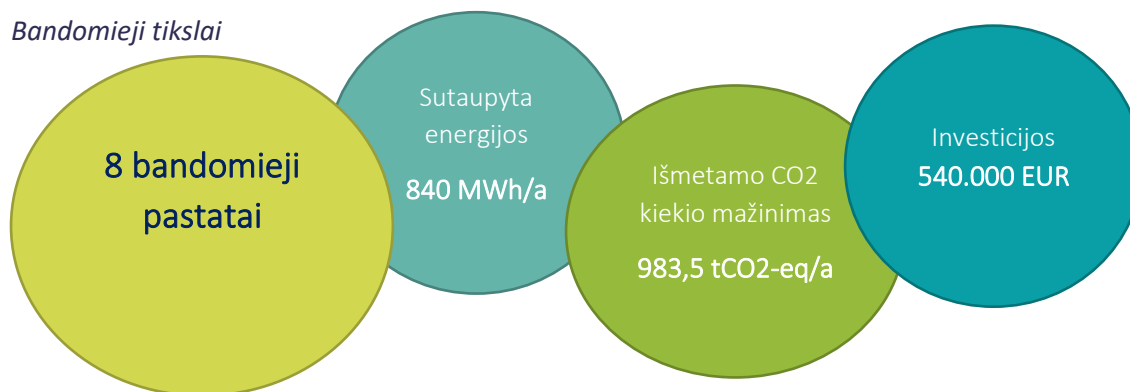
* Dėl ankstyvo projekto etapo tam tikra informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto metu

IV. Šiaurės Makedonija

13

Bandomieji tikslai

<i>Pasirinkti pastatai</i>	Statybos metai	Butų skaičius	Bendras gyvenamasis plotas kvadratiniais metrais	Energijos vartojimas	Energijos vartojimo efektyvumo klasė	% renovuota

* Dėl ankstyvo projekto etapo tam tikra informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto metu

Pagrindiniai tikslai

Prisidėti prie energijos efektyvumo priemonių tvarumo daugiabučiame name ir taip suteikti lygias galimybes mažas pajamas gaunančioms šeimoms gauti naudos iš energijos taupymo ir pagerinti šeimos biudžetą, daugiausia dėmesio skiriant toliau nurodytiems aspektams:

- Pakoreguoti taikomus ir (arba) pasiūlyti naujus finansinius modelius mažas pajamas gaunančioms šeimoms, kad būtų padidintas energetinis efektyvumas jų gyvenamuosiuose daugiabučiuose namuose;
- Mažinti energijos suvartojimą ir taupyti šeimos biudžetą, naudojant energetinio efektyvumo priemones;
- Kurti palankią aplinką ir motyvuoti atitinkamas suinteresuotąsias šalis efektyviau vartoti energiją daugiabučiuose namuose.

Bus įgyvendinamos tokios veiklos:

- Atrinkti 8 daugiabučiai namai ir įvertinti namų savininkų poreikiai;
- Vertinami namų savininkų poreikiai ir finansinės galimybės;
- Įsteigiami du nauji Energetikos konsultavimo Resursų centrai Karpos (Skopjė) ir Kavadarci savivaldybėse, taip pat HFHM užtikrins savo jau sukurtą RC veiklos tęstinumą;
- Skatinamos finansinių galimybių energetinio efektyvumo atnaujinimo daugiabučiuose namuose veiklos, taikant jau sukurtus finansinius modelius ir/ar koreguojant juos pagal pažeidžiamų namų ūkių poreikius;
- Organizuojami bendruomenės renginiai, didinantys gyventojų motyvaciją;
- Diegiamos optimalios energetinio efektyvumo priemonės diegimas daugiabučiame name, analizuojamas jų poveikis;
- Nustatoma ir skatinama geriausia praktika;
- Atliekami socialiniai ir ekonominiai tyrimai tikslinėse savivaldybėse;
- Į bandomąjį projektą įtraukiamos įvairios suinteresuotosios šalys, ypatingą dėmesį skiriant verslo ir NVO sektoriui, vietos savivaldos padaliniais (palaikant jų gebėjimus, instruktuojant ir konsultuojant).

Įgyvendinimo etapai

Nr.	Veikla / etapas	Aprašymas	Terminas
1.	Atlikta apklausa	Šios užduoties tikslas – surinkti išsamią informaciją apie namų ūkių energijos naudojimą, jų pajamų lygį ir potencialaus energetinio skurdo veiksnius.	2021 m. rugsėjis
2.	Parinkti pastatai, su kuriais bus dirbama	Remiantis energetinio skurdo principais, atrinkti 8 pastatai Karpos ir Kavadarci savivaldybėse. Neapibrėžtoms energetinio efektyvumo priemonėms svarbūs T1, T2, T4, T6. Apibrėžtoms energetinio efektyvumo priemonėms svarbios T1-T6. T1: Esamų kriterijų, nustatytų atitinkamoms bandomosioms savivaldybėms, peržiūra. T2: Trumpo galimų pastatų sąrašo rengimas, naudojant HFHM Daugiabučių namų registro (RABA) duomenis ir viešo kvietimo Karpos savivaldybėje paraiškas.	2021 m. spalio 31 d.

		T4: Informacinių ir reklaminių susitikimų su namų savininkų atstovais iš galimų pastatų sąrašo atlikimas. T6: Norą dalyvauti bandomajame veiksmo patvirtino 75-100% būsto savininkų (dalyvavimas patvirtintas parašu): 75% už neapibrėžtas EE priemonės ir 100%, arba/su DNSB sprendimu dėl pastato EE rekonstrukcijos.	
3.	Suinteresuotųjų šalių tinklo sukūrimas	Abiejose savivaldybėse (Karpis ir Kavadarci) bus įsteigtas tinklas, kuriame dalyvaus 15–20 dalyvių iš viešojo, verslo ir pilietinės visuomenės sektoriaus, įskaitant akademinę bendruomenę. Šios grupės bus neformalios, atviros struktūros, kuri įtvirtins pozityvius visuomenės principus, todėl bus naudingos mažas pajamas gaunantiems ir energetiškai skurdiems namų ūkiams.	2021 m. rugsėjis
4.	Žinių mainų seminaras Nr.1	Seminaro, skirto keisti žiniomis ir gerąja patirtimi, susijusiomis su energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis, elgesio keitimo metodais ir jų poveikiu energijos taupymui, atsinaujinančiais energijos šaltiniais ir jų efektyvumui, organizavimas. T1: Dalyvių sąrašas bus sudaromas iš: DNSB, namų savininkų, vietos valdžios institucijų, finansų įstaigų ir specializuotų įmonių, NVO atstovų. T2: Seminara programa apims įvairius aspektus: reklamuosime projektą vietoje, pristatysime Resursų centrų darbo planus ir aptarsime, kaip geriausia motyvuoti energetiškai skurdžias bendruomenes bei vietos suinteresuotąsias šalis, didinti informuotumą apie finansavimo modelius ir energetinio skurdo mažinimą, naudojant energijos vartojimo efektyvumo optimalias technines priemones ir jų privalumus)	2021 m. gruodis
5.	Bendruomenės renginys Nr. 1	Bus organizuojamas namų savininkų susibūrimo renginys, skirtas pavasariniam kvartalo sutvarkymui ir aktyvių EE formų bei galimybių pristatymui bendruomenėje.	2022 m. gegužė
6.	Spaudos konferencija	Bus surengta spaudos konferencija, pranešimas spaudai išplatintas atitinkamoms žiniasklaidos priemonėms.	2022 m. sausis
	Įgyvendinamos EE neapibrėžtosios priemonės	Neapibrėžtų priemonių įgyvendinimas 4 pastatuose, siekiant pakeisti elgseną (taupant energiją) ir pagerinti energijos vartojimo efektyvumą be investicijų.	2023 m. vasaris
	Atliekamas pastatų auditas	- Siekiant nustatyti prioritetus ir apytikslį finansinį modelį, bus atliktas trumpas preliminarinis atrinktų pastatų auditas. - Bus atliekami išsamūs atrinktų pastatų auditai	2022 m. vasaris
	Įgyvendinamos EE apibrėžtos priemonės	Apibrėžtų priemonių įgyvendinimas 4 pastatuose: T1: HFHM padeda namų savininkams išsirinkti tinkamą ir geriausią rekonstrukcijos pasiūlymą.	2023 m. vasaris
	Bendruomenės renginys Nr. 2	Bus organizuojamas namų savininkų susibūrimo renginys, skirtas rudeniniam kaimynystės darbų atlikimui ir aktyvių EE formų bei galimybių pristatymui bendruomenėje.	2022 m. rugsėjis
	Spaudos konferencija	Bus surengta spaudos konferencija, pranešimas spaudai išplatintas atitinkamoms žiniasklaidos priemonėms.	Tiksli data bus nustatyta artėjant renginiui
.	Įkurtas Resursų centras	Habitat Macedonia Resursų centro veiklos tęsimas ir dviejų naujų biurų atidarymas bandomosiose savivaldybėse.	2021 m. rugsėjis
	Žinių mainų seminaras Nr. 2	Seminaro, skirto keisti gerąja patirtimi ir žiniomis apie energijos vartojimo efektyvumo priemones, elgesio keitimo metodais ir jų poveikiu energijos taupymui, atsinaujinančiais energijos šaltiniais ir jų efektyvumą, organizavimas. T1: Dalyvių sąrašas bus sudaromas iš: DNSB, namų savininkų, vietos valdžios institucijų, finansų įstaigų ir specializuotų įmonių, NVO atstovų. T2: Seminara programa iš anksto patvirtinta (aptartos bandomosios patirties pamokos ir patvirtinti bandomųjų atvejų rezultatai). T3: Bus surengta spaudos konferencija, pranešimas spaudai išplatintas atitinkamoms žiniasklaidos priemonėms.	2023 m. vasaris

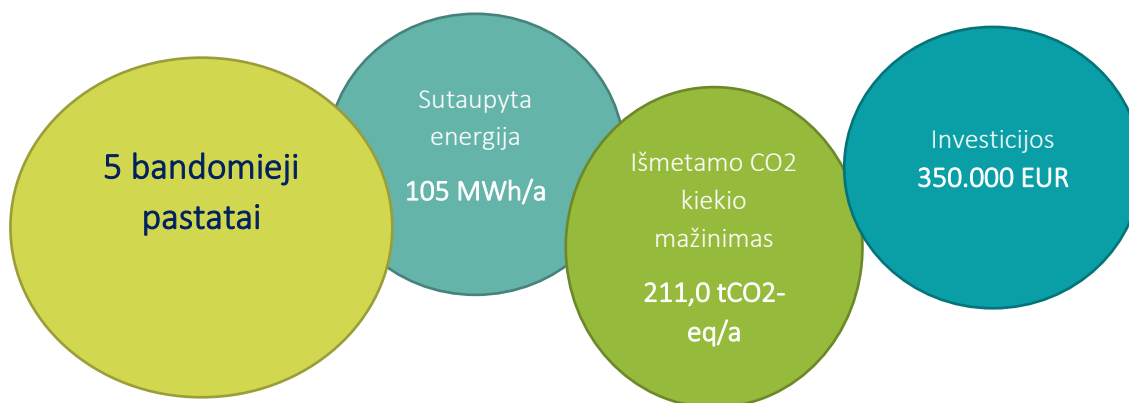
* Dėl ankstyvo projekto etapo tam tikra informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto metu

V. Ukraina

16

Bandomieji tikslai

<i>Pasirinkti pastatai</i>	Statybos metai	Butų skaičius	Bendras gyvenamasis plotas kvadratiniais metrais	Energijos vartojimas	Energijos vartojimo efektyvumo klasė	% renovuota

* Dėl ankstyvo projekto etapo tam tikra informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto metu

Pagrindiniai tikslai

Sukurti paramos modelį ir paslaugas, kurios leistų mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams sutaupyti energijos ir pasinaudoti esamomis paramos schemomis. Siekiama pakoreguoti jau taikomus ir (arba) pasiūlyti naujus EE finansinius modelius mažas pajamas gaunančioms šeimoms, gyvenančioms daugiabučiuose namuose; užtikrinti, kad energetiškai skurdžiausi ūkiai būtų įtraukti į valstybės ir vietos finansinę schemą, remiančią EE priemones. Galiausiai, sukurti palankią aplinką ir motyvuoti atitinkamas suinteresuotąsias šalis siekti efektyvaus energijos vartojimo daugiabučiuose pastatuose.

Bus įgyvendinamos tokios veiklos:

- 5 daugiabučių atrinkimas ir jų namų savininkų poreikių įvertinimas pagal didžiausią valstybės subsidiją gavusių žmonių skaičių, kurie gali būti laikomi energetiškai skurdūs; Energetikos konsultavimo Resursų centro įkūrimas;
- Finansinių galimybių EE atnaujinimams daugiabučiuose skatinimas; konsultacija namų savininkams, kaip gauti finansavimą iš Valstybinio energetikos fondo ir regioninių bei savivaldybių programų;
- Bendruomenės renginių organizavimas (pvz., specialios kvalifikacijos nereikalaujantis savarankiškas darbas, toks kaip bendrų erdvių valymas/dažymas).
- Skirtingų techninių sprendimų parinkimas pastatams (butams) ir/ar jų pritaikymas pažeidžiamų namų ūkių poreikiams.
- Nemokamas energetinio audito atlikimas skurstantiems butams ir pastatams;
- Įvairių suinteresuotųjų šalių įtraukimo į bandomąjį projektą palengvinimas, ypatingą dėmesį skiriant verslo ir NVO sektoriui;
- Informacijos paskleidimas daugiau nei 600 namų savininkų asociacijų (pastatų) Odesos regione, pasitelkus mėnesinį žurnalą „Housing Matters“.

Įgyvendinimo etapai

18

Nr.	Veikla / etapas	Aprašymas	Terminas
1	Įkurtas Resursų centras		2021 m. gegužė
2	Daugiabučių namų apžiūra	Daugiabučio namo termografijos ir techninės apžiūros formos sukūrimas	2021 m. gegužė
3.	Atlikta apklausa		2021 m. rugsėjis
4.	Parinkti pastatai, su kuriais bus dirbama	Atrinkti 10 namų (iš tų, kuriuose buvo atliktas greitis energetinis auditas), su kuriais bus dirbama įgyvendinant bandomąjį projektą	2021 m. spalio 31 d.
5.	Suinteresuotųjų šalių tinklo sukūrimas	Tinklas bus kuriamas talpinant skelbimus laikraštyje „Housing Matters“ ir interneto svetainėse bei kviečiant DNSB/būsto kooperatyvus dalyvauti projekte teikiant paraiškas. Į mokymo programų rengimą ir energetikos konsultantų mokymus įtraukiami švietimo įstaigų ir visuomeninių organizacijų specialistai. Verslo struktūros įtraukiamos į paslaugų ir namų energetinio modernizavimo darbus. Vietos savivaldos atstovai kviečiami pritaikyti sukauptą patirtį vietos tarybose.	2021 m. rugsėjis
6	Mokymai patarėjams energetikos klausimais	Energetikos patarėjų rengimo tikslų apibrėžimas. Mokymo programa apims šiuos klausimus: teisinė pagalba, priemonių energetinio efektyvumo įvertinimas, geriausių techninių sprendimų parinkimas, finansavimo šaltinių paieška, ekonominio naudingumo nustatymas.	2021 m. spalio
7	Seminaras apie energetikos modernizavimo organizavimą ir teisinę pagalbą (Žinių mainų seminaras Nr.1)	Vadovaujant RC sukurtų patariamųjų grupių specialistams surengti mokomąjį seminarą (webinarą) suinteresuotoms šalims apie organizacinę ir teisinę energetikos modernizavimo paramą.	2021 m. rugpjūtis
8	Atliekamas pastatų auditas	Parinkti 20 daugiabučių namų, kuriuose bus atliktas greitis energijos auditas	2021 m. lapkritis
9	Išduoti 50 daugiabučių namų termografijos ir techninės apžiūros aktus	Surinktos informacijos apie daugiabutį analizė ir rekomendacijų rengimas, kaip pasirinkti geriausią energetinio modernizavimo remonto techninį sprendimą	2021 m. lapkritis
10	Seminaras (webinaras) apie energetikos modernizavimo finansavimą ir ekonomiškumo nustatymą	Vadovaujant ekspertams iš patariamųjų grupių, sukurtų prie Resursų centro, surengti mokomąjį seminarą (webinarą) suinteresuotoms šalims apie energetikos modernizavimo finansavimą ir ekonomiškumo nustatymą.	2021 m. gruodis
11	Seminaras (webinaras) apie energinio efektyvumo vertinimą ir	Vadovaujant Resursų centre sukurtų patariamųjų grupių ekspertams, surengti mokomąjį seminarą (webinarą) suinteresuotoms šalims apie energijos vartojimo efektyvumo vertinimą ir optimalių techninių sprendimų parinkimą.	2022 m. vasaris

	optimalių techninių sprendimų parinkimą		
12	Bendruomenės renginys Nr. 2		Nenustatyta
13	Spaudos konferencija	Asociacijos "Odessa Housing Union" centre bus surengta spaudos konferencija, kurioje pristatysime projektą ir Resursų centro veiklą.	Nenustatyta
14	Greitas energijos auditas 20 daugiabučių	OHU specialistų energetinio audito atlikimas pagal termografijos aktus, techninę apžiūrą ir papildomus skaičiavimus	2022 m. gegužė
15	5 pastatų energinio naudingumo sertifikavimas	5 daugiabučių namų energinis sertifikavimas. Galimybė gauti finansavimą pagal „Energodom“ programą	2022 m. liepa
16	Žinių mainų seminaras Nr. 2		2023 m. vasaris

* Dėl ankstyvo projekto etapo tam tikra informacija gali būti pakeista arba papildyta projekto metu

2. Išvados

ComAct projektu siekiama įgyvendinti penkis bandomuosius projektus 5 šalyse – Bulgarijoje, Vengrijoje, Lietuvoje, Šiaurės Makedonijoje ir Ukrainoje. Kiekvienoje šalyje nemažas procentas gyventojų kenčia nuo energetinio skurdo ir jiems reikia skubių sprendimų, kaip jį sumažinti. Pagrindinis ComAct projekto bandomųjų projektų tikslas – parodyti pritaikomumą, naudą ir potencialą mažinant energetinį skurdą įgyvendinant kelių bendruomenių įtraukimo strategijas, specialiai pritaikytas finansines schemas, skirtas mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams, ir optimalius techninius sprendimus.

Nors visi bandomieji projektai turi daug panašumų, dėl specifinio regioninio ir miesto konteksto bandomiesiems projektams planuojami veiksmai skiriasi. Be individualios veiklos, kiekviename projekte vyksta tam tikri etapai, vienodi visoms penkioms šalims: apklausa, pastatų, su kuriais bus dirbama, atranka, Resursų centro įkūrimas, du žinių mainų seminarai, du bendruomenės renginiai ir spaudos konferencijos.

Ypač svarbi užduotis yra atrinkti pastatus, su kuriais bus dirbama, nes jokia veikla negali vykti be konkretaus pastato ir bendruomenės. Šią užduotį planuojama atlikti iki 2021 m. lapkričio mėn. Paskirta pasirinktų pastatų lentelė bus atnaujinta, kai visi projektų vykdytojai pasirinks pastatus, su kuriais dirbs.

Bandomųjų projektų koordinatoriai jau formuoja suinteresuotųjų šalių tinklą, į kurį bus įtraukti visi subjektai, tiesiogiai dirbantys su energetiniu skurdu, renovacijos programomis ir finansavimu arba norintys sumažinti energetinį skurdą, bet neturintys tam galimybių. ComAct projekto partneriai parengė strategijas, kaip galima pasiekti skirtingų interesų grupių suinteresuotąsias šalis, o koordinatoriai jas pritaikė individualioms suinteresuotųjų šalių įtraukimo veikloms.

Akivaizdu, kad vien motyvacijos mažinti energetinį skurdą didinant energijos vartojimo efektyvumą nepakanka. Finansiškai pažeidžiami namų ūkiai neturi galimybių rinktis brangias, nors ir efektyvias priemones, kurios žymiai sumažintų jų energijos sąnaudas. Tačiau yra daug įvairių programų, palengvinančių renovacijos procesus. ComAct jau surinko informaciją apie turimas finansines priemones, kuri yra įtraukta į šį dokumentą ir pateikia tokių priemonių apžvalgą. Kitas svarbus žingsnis – pasiūlyti papildomų įperkamų finansinių priemonių šalims, kurios neturi pakankamos paramos programos energetiniam skurdui mažinti.

Svarbu įdiegti optimalius konkrečių pastatų techninius sprendimus, remiantis projekto partnerio ENOVA atliktais skaičiavimais, kurie apims energetinį auditą ir kitą veiklą, reikalingą atrinktų pastatų techninei būklei įvertinti.

Įgyvendinimas iš dalies jau pradėtas ir bus tęsiamas iki projekto pabaigos 2023 m.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

Vartotojų
aljansas

Lithuanian Consumers Alliance

[@ComActProject](https://twitter.com/ComActProject)

[ComAct project](https://www.facebook.com/ComAct.project)

www.comact-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

Д5.1 Акциски планови

Резиме

ComAct

Активности
за намалување на
енергетската сиромаштија
во станбени згради

2

Кратенка на проектот	ComAct #892054
Име на проектот	Активности за намалување на енергетската сиромаштија во станбени згради
Координатор на проектот	Zita Kakalejcikova, Nadacia HFHI
Времетраење на проектот	2020 – 2023
Веб страна	www.comact-project.eu

Испорачлив материјал бр.	Д5.1
Ниво на дисеминација	Јавен документ
Работен пакет	WP5
Главен покровител	IWO
Автори	Inga Rovbutas (IWO), Johann Strese (IWO)
Прегледано од	Zita Kakalejcikova, Nadacia HFHI
Датум	Јуни 2021
Последни промени	Ноември 2021
Име на документот	Д5.1 Акциски планови (Резиме)

ComAct

Активности
за намалување на
енергетската сиромаштија
во станбени згради

Правно известување

Одговорноста за содржината на овој текст целосно ја преземаат авторите. Текстот не го одразува целосното мислење на Европската Унија. Ниту EASME ниту Европската комисија не се одговорни за каква било употреба на информациите што се содржат тука.

Објавено во јуни од КомАкт

©ComAct, 2021. Дозволено е умножување на материјалот доколку е наведен изворот.

ComAct

Активности
за намалување на
енергетската сиромаштија
во станбени згради

Содржина

1. Вовед.....	5
2. Акциски планови за имплементација на пилот случаи.....	6
I. Бугарија.....	6
II. Унгарија	9
III. Литванија	11
IV. С. Македонија.....	14
V. Украина	17
3. Заклучок	20

1. Вовед

5

Проектот КомАкт ќе се спроведува на пет пилот локации (видете ја мапата во продолжение). Овие земји беа внимателно одбрани за да претставуваат различни подрегиони на Централна и Источна Европа и со тоа да овозможат распространување на увидените лекции и примери. Секој пилот случај е поврзан со конкретен регионален и урбан контекст, но сепак севкупно, петте пилот случаи се во синергија и вклучуваат механизми за споделување на знаењето. Овој документ е еден од главните испорачливи материјали на проектот КомАкт, опишувајќи го почетниот Акциски план за имплементација за секоја од петте пилот држави, со јасна насока за постигнување на целите кои се поставени во проектот.

Главната цел на пилот случаите во проектот КомАкт е да се покаже применливоста, поволностите и потенцијалот за олеснување на енергетската сиромаштија преку стратегии за вклучување на повеќе заедници, приспособени финансиски шеми кои за цел ги имаат домаќинствата со ниски приходи, како и изготвување оптимални технички решенија за енергетска ефикасност. Петте пилот случаи во рамки на КомАкт го претставуваат географскиот опсег на проектот: регионот на Централна Европа (случај во Унгарија), Југоисточна Европа (случај во Бугарија), Западен Балкан (случај во Северна Македонија), Балтичкиот регион (случај во Литванија), и регионот на поранешните Советски републики и земји кои граничат со ЕУ (случај во Украина). Иако секој пилот случај се однесува на конкретен регионален контекст, сепак, севкупно петте пилот случаи градат синергија и овозможуваат споделување на знаењето помеѓу локалните случаи и релевантни засегнати страни.

Во овој документ е даден преглед на секој пилот случај, како и податоци за конкретни згради и главните цели кои треба да се постигнат за време на пилот активностите. Редовно ќе биде обновуван до крајот на проектот.

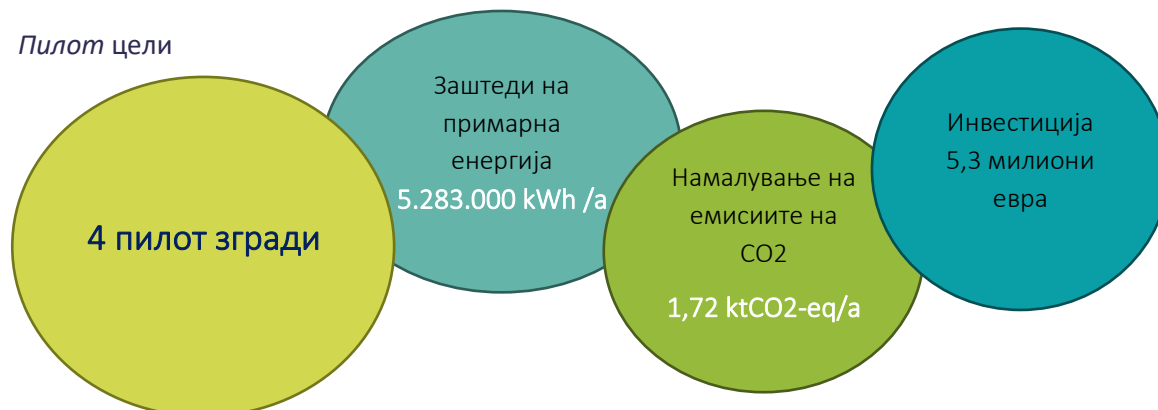
2. Акциски планови за спроведување пилот случаи

I. Бугарија

6

Пилот цели

Избрани згради	Година на изградба	Број на живеалишта	Вкупна површина на просторот за живеење во метри квадратни	Потрошувачка на енергија	Класа на енергетска ефикасност	% на обновеност
Изгрев Бетон	1968	56	3542 m ²		E	0 %
Зорниц Бетон	1993	42	3656 m ²		E	0 %
Славејков Бетон	1980	40	4165 m ²		E	0 %
Меден Рудник Бетон	1974	286	30395 m ²		E	0 %

*Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

Главни цели

Да се одржи темпото на Националната програма преку обезбедување алатки за тоа како да се даде поддршка на домаќинствата со ниски приходи, во насока на подобрување на енергетската ефикасност на нивните згради:

- Технолошко-економска анализа на пакет-мерки за енергетска ефикасност кои достигнуваат повисоки класи на енергетска ефикасност и финансиски параметри;
- Дизајнирање и тестирање на финансиските инструменти наменети за отстранување на пречките за пристап до финансирање за енергетски сиромашни домаќинства;
- Стимулирање активности на заедници во ЗСД, како и поддршка на воспоставувањето на институционална инфраструктура и локални вмрежувања на граѓанските чинители.

Интеракција со најмалку 6 заедници на сопственици за управување со станбени згради преку работилници и посети на локацијата;

- Следење на вистинското влијание и поттикнување дискусии базирани на докази.

За да се постигнат горенаведените цели, ќе бидат извршени следните активности:

7

- Со помош на националната методологија за енергетска контрола, податоците за потрошувачка на енергија (вклучувајќи ги електричната и топлинската енергија) за домаќинствата ќе ги собираат искусни енергетски контролори од ЕНЕфект. Онаму каде што нема да бидат достапни податоците (на пример, поради тоа што има реонско греење или домаќинствата имаат ад хок набавки на енергенси на пр. нафта, цврсти горива), ќе бидат извршени проценки според официјалните методолошки насоки.
- Енергетските контролори ќе направат обиколка за собирање информации во врска со физичките и техничките карактеристики на зградите и индивидуалните живеалишта, како и за разгледување на апаратите за домаќинство кои користат енергија и, каде што е возможно, ќе извршат мерење на потрошувачката на електрична енергија со адаптери за следење на енергетската потрошувачка (како активност која е поддржана од надворешни извори). Деталите ќе бидат запишани за потребите на енергетската ревизија и извештаите за проектот.
- Станарите треба да бидат вклучени во дискусија која ќе биде потпомогната од страна на локалните власти, а ќе ги покрие нивните практики во домот, истражувајќи ја нивната употреба на апаратите за домаќинство, како и дискусија за воочените проблеми поврзани со енергија, истражување на потенцијални решенија итн. Ќе се водат детални записи од овие интервјуа и, доколку е потребно (и со согласност на сопственикот на домот) и аудиоснимки. Добиените информации ќе бидат искористени од ЕНЕфект, со цел спроведување на енергетските контроли и препорачување мерки за штедење, како и од општинските експерти.
- Следење на постигнатите енергетски и финансиски заштеди во имплементираниите проекти за реновирање во 4 станбени згради во Бургас (претставувајќи ги двата најчести типови на згради каде станарите добиваат поддршка за потрошувачката на финална енергија);
- Финансиска анализа на одредени пакет мерки, вклучувајќи и сценарија за реновирање чекор по чекор.
- Развивање на финансиски модел со конкретен фокус на финансирање енергетски сиромашни домаќинства.
- Валидација на предложениот модел преку дијалог со локалните засегнати страни и државните власти;
- Развој на информативни материјали за ЗС
- Обука на локалните експерти за пренесување на информациите до ЗС
- Активирање на жителите за самостојна изведба на работи кои бараат ниско ниво на стручност.
- Основање Ресурсен центар за енергија и совети

- Поддршка и следење на процесот на одлучување и вклучување на ЗС, како и применување на финансискиот модел во пракса, доколку е можно, и следење на самата имплементација на зафатите за реновирање.
- Развој на предлози за политики за долгорочен развој на Националната програма за енергетска ефикасност.

8

Чекори на спроведување

Бр.	Активност/цел	Опис	Рок
1.	Основање на РЦ		Август 2021
2.	Спроведување анкета		Сеп 2021
3.	Избор на згради со кои ќе се работи		31. Окт. 2021
4.	Утврдување засегнати страни- мапирање на засегнатите страни, обезбедување информации и вклучување во активностите на проектот		Сеп 2021
5.	Работилница бр. 1 за размена на знаењето		Ное 2021
6.	Прес-конференција		Јан 2022
7.	Енергетска контрола во зградите		Сеп-Окт 2021
8.	Настан во заедницата бр. 1		Јан 2022
9.	Работилница бр. 2 за размена на знаење		Фев 2023

* Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

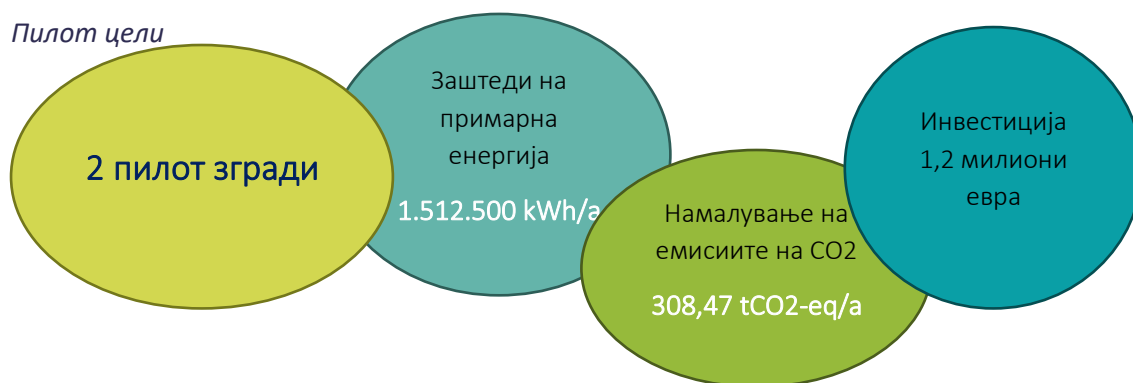

II. Унгарија

Пилот цели

9

Избрани згради	Година на изградба	Број на живеалишта	Вкупна површина на просторот за живеење во метри квадратни	Потрошувачка на енергија	Класа на енергетска ефикасност	% на обновеност

* Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

Главни цели

Главна цел е да се зајакнат заедниците кои се претежно составени од енергетски сиромашни домаќинства (2-4 пилот згради) да можат самостојно да иницираат и вршат реновирање во иднина, како и да се основа Ресурсен центар за енергија и совети и да се создадат предуслови за негова долгорочна работа.

- Информирање на жителите, поддржување на нивните активности во заедницата, помош во зајакнување на нивниот систем на организација и донесување одлуки. Исто така, со пилот проектот се планира да се организираат настани во заедниците, кои ќе ги активираат жителите да вршат самостојна изведба на работи кои бараат ниско ниво на стручност, како што се чистење/молерисување на заедничкиот простор, градинарство итн.
- Заедничко работење со финансиските институции и локалните општини за создавање финансиска шема којашто веќе постоечките финансиски алатки (грантови, субвенционирани заеми) ќе ги направи достапни и прифатливи за неорганизираны заедници или заедници со слаби финансии, преку поврзување на шемите за заеми со грантови и намалување на критериумите за достапност. Исто така, ќе се истражат и можностите за алтернативни

финансиски механизми, како што е групното финансирање или механизмот на гаранции, или пак развојот на социјално насочени шеми за реновирање.

- Спроведување интервенции кои се технички оптимални (најмала отплата врз основа на техничка ревизија),
- Подостапни интервенции преку вклучување поширока група на засегнати страни (на пр. групно купување)
- Развој на план и создавање на неопходните ресурси за основање Ресурсен центар во соработка со општината од Област 3 и Компанијата за урбан развој од Област 3.

Чекори на спроведување

Бр.	Активност/цел	Опис	Рок
1.	Спроведување анкета	Анкетата е алатка за разбирање на природата на енергетската сиромаштија во зградите - досега работата беше концентрирана на проблеми на ниво на домаќинство - и паралелно со почетокот на процесот на ангажман во пилот локациите.	Сеп 2021
2.	Избор на згради со кои ќе се работи	Ова е долг процес кој вклучува преглед на почетните податоци, дискусии со засегнатите страни и анализа на анкетата. На крајот ќе се одберат 3-5 згради.	31 окт 2021
3.	Воспоставување мрежа на засегнати страни	Оваа задача вклучува соработка на MRI со општината од Дистрикт 3 и локални невладини организации, преговори со финансиските институции и разговори со управителите	Ное 2021
4.	Работилница бр. 1 за размена на знаење	Ова е завршниот настан од воспоставувањето мрежа на засегнати страни.	Сеп 2021
5.	Прв настан во заедницата	Прво генерално собрание во одбраната зграда со цел објаснување на станарите на следните чекори. Времето на одржување зависи и од зградата.	Јан 2022
6.	Прес-конференција	Прес-конференција за резултатите од анкетата	Јан 2022
7.	Енергетска контрола во зградите		Пролет 2022
8.	Втор настан во заедницата		Зависи од работата со заедниците
9.	Прес-конференција		Зависи од работата со заедниците
10.	Ресурсниот центар е основан		Авг-Септ 2023
11.	Работилница бр. 2 за размена на знаење		Фев 2023

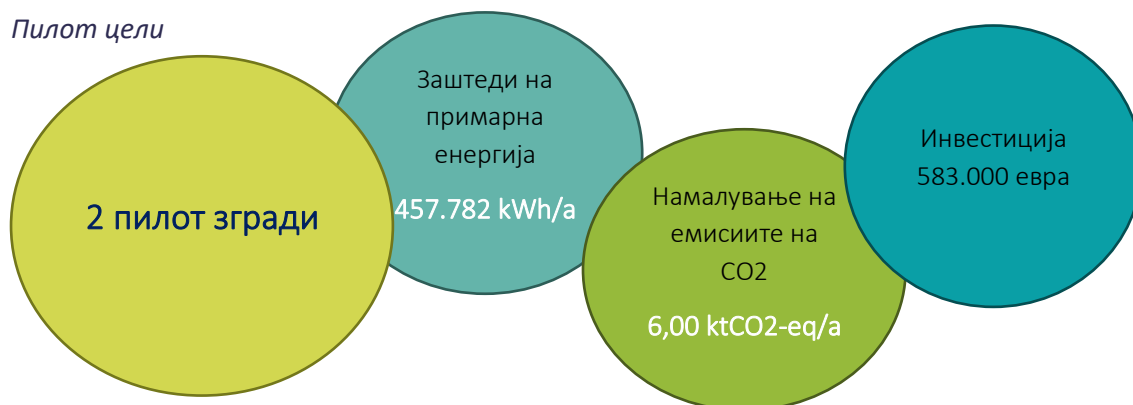
* Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

III. Литванија

11

Пилот цели

Избрани згради	Година на изградба	Број на живеалишта	Вкупна површина на просторот за живеење во метри квадратни	Потрошувачка на енергија	Класа на енергетска ефикасност	% на обновеност

* Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

Главни цели

Информативни активности на локално ниво преку заедниците на сопственици, поврзани со мерките за заштеда на енергија и подобрување на енергетската ефикасност, како и преку Ресурсниот центар, обезбедувајќи совети и константно надгледување за најдобро искористување на а) постоечките финансиски шеми; б) новопредложени финансиски шеми, кои ќе придонесат за подобри резултати (поповолни во поглед на капитални трошоци, пристапност итн.) од постоечките.

Планираните активности се:

- Основање ресурсен центар за енергија и совети што ќе ги помага енергетски сиромашните домаќинства;
- Поддршка и советување на одбраните ЗС, организирање настани во заедниците за активирање на станарите (пр. самостојни работи кои бараат ниско ниво на вештини, како што се чистење/боење на заедничкиот простор, самостојна изградба на детски игралишта) -

два настани по заедница, едно на ниво на ЗС, а друго на пошироко ниво, повеќе ЗС/соседства за поширока дисеминација;

- Воспоставување консултативен форум со главните засегнати страни, со цел поттикнување дијалог помеѓу „играчите“, за објаснување на решенијата за придвижување на процесот на примена на енергетски ефикасните мерки во областите кои се најмногу склони кон енергетска сиромаштија
- Соработка со локалните финансиски институции, банки и лизинг компании, со цел да се најдат поволни решенија за ранливите домаќинства. Сегашните и новите финансиски механизми се претставени и објаснети на одбраните енергетски сиромашни заедници.

Чекори на спроведување

Бр.	Активност/Цел	Опис	Рок
1.	Спроведување анкета	Информации за изворите на енергија, сметките за енергија, нивоата на приход на индивидуалните домаќинства - природата на енергетската сиромаштија во зградите	Сеп 2021
2.	Избор на зградите со кои ќе се работи	Територијален опсег: Општините Таураж и Каишиадорис Базирано на информациите за одбиените проекти за обнова, во последните 2-3 години. Општините ќе состават листа на потенцијални станбени згради. АЛКО заедно со локалните засегнати страни ќе соберат информации околу станбените згради кои ги исполнуваат споменатите критериуми и вклучуваат и други како: • Вид на зграда • Начин на греење • Цена на недвижноста • Ниво на приходи, • Број на примачи на социјална помош итн.	31 окт 2021
3.	Воспоставување мрежа на засегнати страни	Контактирање со засегнатите страни и организирање мултилатерални или билатерални размени	Спроведената активност
4.	Прва работилница за размена на знаење	За размена на добрите практики и барање за трансфер на новите приоди низ вклучените региони Споделување на знаењето со конкретни актери кои се дел од целната група на проектот, добивање повратни информации за „подобрување“ на резултатите од КомАкт: На оваа работилница, меѓународните партнери ќе презентираат како повеќе поволности се вклучени во сите чекори на проектот и каков ефект ќе имаат врз енергетски сиромашните домаќинства, остварувајќи синергија со нивната работа на другите проекти.	Јан 2022
5.	Настан во заедницата бр. 1	Рекламирање, публицитет, промоција и испорачување на придобивките до населението се можеби најважните аспекти на овој процес. Сега, за жал, тоа не се спроведува, или пак многу бавно, сè додека не се тргнат рестрикциите заради пандемијата. Голем настан во одбрана зграда со цел на станарите да им се објаснат следните чекори во пилот проектот. Активирање на станарите (на пр. самостојни работи кои бараат ниско ниво на вештини, како што се чистење/боење на заедничкиот	Јан 2022

		простор, самостојна изградба на детски игралишта)	
6.	Прес-конференција	На секоја работилница за размена на знаење ќе се организира прес-конференција во склоп на останатите работилници, со цел да се добие внимание од претставниците на локалните медиуми.	Јан 2022
	Енергетска контрола во зградите	Ќе се спроведат енергетски контроли во одбраните згради	Јан 2022
	Втор настан во заедницата		Авг 2022
	Прес-конференција		Авг 2022
7.	Основање на РЦ		n/a
	Работилница бр. 2 за размена на знаење	Ќе послужи за дискутирање на научените лекции од искуствата од пилот проектот и поддршка за валидација на резултатите од пилот случаите - Зголемени капацитети на заедниците на сопственици - Зголемен капацитет и компетентност на градовите и локалните власти - Зголемени капацитети и компетентност на невладините организации и останатите граѓански организации - Подобрено знаење на истражувачите и практичарите на проблематиката за енергетска сиромаштија преку добри практики и методологии	Фев 2023

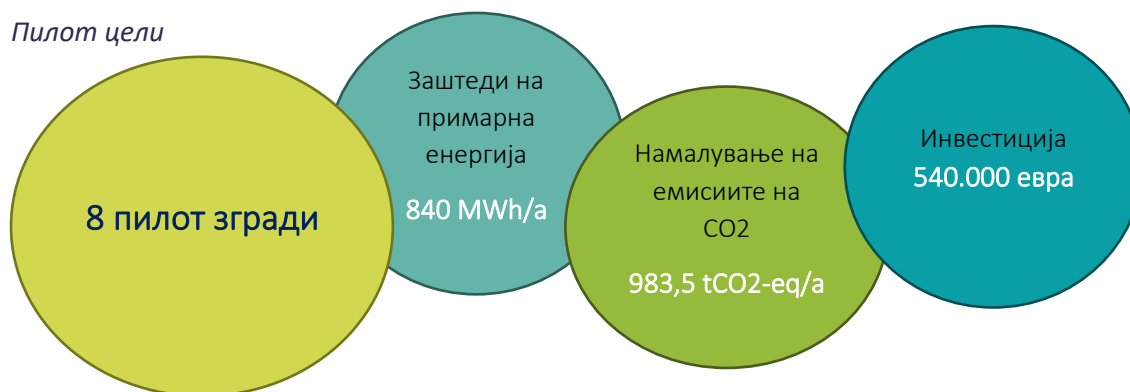
* Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

IV. Северна Македонија

Пилот цели

14

Избрани згради	Година на изградба	Број на живеалишта	Вкупна површина на просторот за живеење во метри квадратни	Потрошувачка на енергија	Класа на енергетска ефикасност	% на обновеност

* Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

Главни цели

Да се придонесе кон одржливост на мерките за ЕЕ во станбените згради и преку тоа да се овозможат еднакви можности за семејствата со ниски приходи, за да имаат поволности од заштедата на енергија и подобрувањето на семејниот буџет, со фокус на :

- Приспособување на постоечките и/или предлагање на нови финансиски модели за ЕЕ кај семејства со ниски приходи ;
- Намалување на потрошувачката на енергија и зголемување на заштедата во семејниот буџет преку мерките за ЕЕ;
- Создавање поволна средина и мотивирање на релевантните засегнати страни за енергетска ефикасност во станбените згради.

Ќе се спроведат следните активности:

- Препознавање на 8 станбени згради и проценка на потребите на станарите;

- Проценка на потребите и финансиската способност на станарите;
- Основање два нови ресурсни центри за енергија и совети во општините Карпош (Скопје) и Кавадарци, а исто така и Хабитат Македонија ќе поддржи продолжување на активностите на веќе постоечките ресурсни центри;
- Промовирање финансиски можности за подобрување на ЕЕ во станбените згради, како и спроведување веќе развиени финансиски модели и нивно приспособување кон потребите на ранливите домаќинства;
- Организирање настани во заедниците со цел активирање на станарите;
- Спроведување оптимални мерки за ЕЕ во станбените згради и анализирање на нивните ефекти;
- Препознавање и промовирање на најдобрите практики;
- Социоекономско истражување на целните општини;
- Олеснување на вклученоста на различните засегнати страни во пилот проектот, преку специјален фокус на бизнис и невладиниот сектор, како и единиците на локална самоуправа (поддржување на нивните капацитети, обучување и советување).

Чекори на спроведувањето

Бр.	Активност/цел	Опис	Рок
1.	Спроведување анкета	Со оваа задача ќе се соберат детални информации за потрошувачката на енергија во домовите, нивните нивоа на приходи и факторите зад потенцијалната енергетска сиромаштија.	Сеп 2021
2.	Избор на зградите со кои ќе се работи	Избор на 8 згради во Општина Карпош и Општина Кавадарци, врз основа на начелата за енергетска сиромаштија: Релевантни за благите мерки за ЕЕ се Т1,Т2,Т4,Т6. Релевантни за цврстите мерки за ЕЕ се Т1-Т6. Т1: Преглед на постоечките критериуми, специфични за конкретните пилот општини. Т2: Подготовка на потесен список на можните згради, користејќи податоци од Регистарот на станови и станбени згради (РССЗ) на ХФХМ и апликациите од јавниот повик на Општина Карпош. Т4: Спроведување информативни и промотивни состаноци со претставниците на сопствениците на домови од потесниот список на можните згради. Т6: Желбата за учество во пилот активностите се потврдува со согласност на 75-100 % (потпишано учество) од сопствениците на домови. 75 % согласност важи за благите мерки за ЕЕ и 100 %, или/со одлука од ЗС за реновирање на зградата кон енергетски ефикасна.	31 окт 2021
3.	Воспоставување мрежа на засегнати страни	SAG групи (групи составени од релевантни засегнати страни) со 15-20 учесници од јавниот, бизнис и граѓанскиот сектор, вклучувајќи ја академската заедница, ќе се воспостави во двете општини (Карпош и Кавадарци). Овие групи ќе бидат неформални и ќе имаат отворена структура за да вклучуваат позитивни принципи од општеството, и како такви ќе бидат од корист за енергетски сиромашните домаќинствата со ниски приходи.	Сеп 2021
4.	Прва работилница за	Организирање работилница за размена на знаење и најдобри практики поврзани со мерките за енергетска ефикасност, техники за промена на	Дек 2021

	размена на знаење	однесувањето и нивните ефекти врз заштедата на енергија, обновливи извори на енергија и нивната ефективност. T1: Листата на учесници ќе биде составена од претставници од: ЗС, сопственици на домови, локални власти, финансиски институции и специјализирани компании, како и невладини организации. T2: Дополнително ќе се одредува програмата на работилницата (ќе се промовира проектот на локално ниво, ќе се презентира планот за работа на Ресурсниот центар и ќе се дискутира како најдобро да се активираат енергетски сиромашните заедници и локалните засегнати страни, ќе се посочат финансиските модели и намалувањето на енергетската сиромаштија преку оптимални технички мерки за енергетска ефикасност, заедно со нивните повеќекратни поволности)	
5.	Настан во заедницата бр. 1	Ќе се организира настан за собирање на станарите, со цел пролетни подобрувања на соседството и презентација на активните форми и можности за енергетска ефикасност во заедницата.	Мај 2022
6.	Прес-конференција	Организирање прес-конференција и соопштение до сите релевантни медиуми	Јан 2022
	Спроведување на благи мерки за ЕЕ	Спроведување благи мерки во 4 згради, со цел поттикнување промена во однесувањето за заштеда на енергија и подобрување на енергетската ефикасност, без инвестиции.	Фев 2023
	Енергетска контрола во зградите	-Спроведување основни енергетски контроли за потесниот список на избраните згради за да се утврдат приоритетите и соодветниот финансиски модел. -Вршење детални енергетски контроли во избраните згради.	Фев 2022
	Спроведување цврсти мерки за ЕЕ	Спроведување посилни мерки во 4 згради: T1: НФНМ ги поддржува сопствениците во процесот на бирање релевантна и најдобра понуда за реконструкција.	Фев 2023
	Втор настан во заедницата	Организирање на настан со станарите, со цел есенски подобрувања на соседството и презентација на активните форми и можности за енергетска ефикасност во заедницата.	Сеп 2022
	Прес-конференција	Организирање прес-конференција и соопштение до сите релевантни медиуми	Точниот датум ќе се дефинира во понатамошен рок
.	Основање Ресурсниот центар	Продолжување на активностите на Ресурсниот центар на Хабитат Македонија и отворање две нови канцеларии во пилот општините.	Сеп 2021
	Работилница бр. 2 за размена на знаење	Организирање работилница за размена на знаење и најдобрите практики поврзани со мерките за енергетска ефикасност, техники за промена на однесувањето и нивните ефекти врз заштедата на енергија, обновливи извори на енергија и нивната ефективност. T1: Листата на учесници ќе биде составена од претставници од: ЗС, сопственици на домови, локалните власти, финансиски институции и специјализирани компании, како и невладини организации. T2: Програмата за работилницата ќе биде одредена дополнително (дискутирање околу научените лекции од пилот искуствата и поддршка при валидација на резултатите од пилот случаите.) T3: Организирање прес-конференција и соопштение до сите релевантни медиуми.	Фев 2023

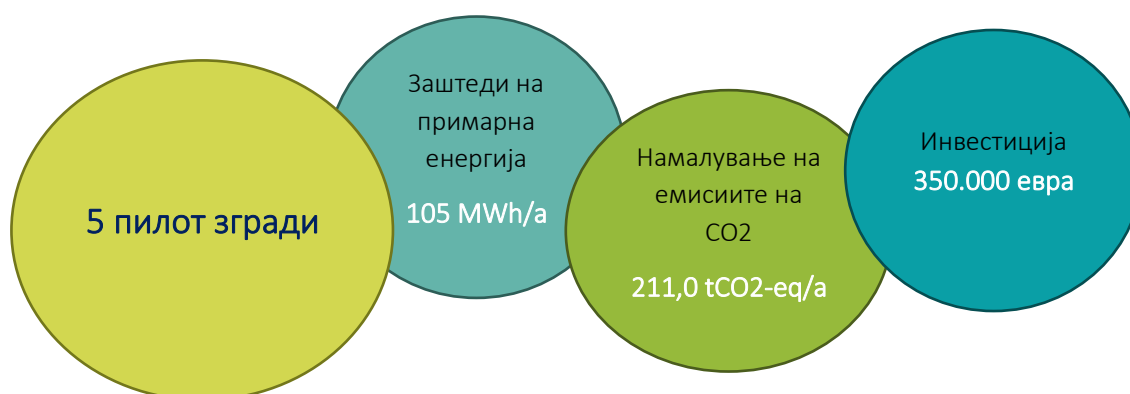
* Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

V. Украина

17

Пилот цели

Избрани згради	Година на изградба	Број на живеалишта	Вкупна површина на просторот за живеење во метри квадратни	Потрошувачка на енергија	Класа на енергетска ефикасност	% на обновеност

* Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

Главни цели

Да се создаде модел за поддршка и услуги кои ќе им овозможат на домаќинствата со ниски приходи да имаат корист од заштедата на енергија и да ги искористат достапните шеми за поддршка. Да се приспособат постоечките и/или да се предложат нови финансиски модели за ЕЕ во станбените згради и семејствата со ниски приходи ; да се вклучат енергетски сиромашните во државните и локалните финансиски шеми кои поддржуваат мерки за подобрување на ЕЕ. На крај, да се создаде средина и да се мотивираат релевантните засегнати страни кон енергетска ефикасност во станбените згради.

Ќе се спроведат следните активности:

- Утврдување 5 станбени згради и проценка на потребите на станарите на база на најголемиот број на луѓе кои примаат државни субвенции и може да се сметаат за енергетски сиромашни; Основање Ресурсен центар за енергија и совети ;
- Промоција на финансиски можности за подобрување на ЕЕ во станбените згради; Консултации со станарите за можностите за државно финансирање од Енергетскиот фонд од регионалните и општинските програми;
- Организирање настани за заедниците кои ќе ги активираат станарите да извршат самостојни работи кои бараат ниско ниво на вештини, како што се чистење/боење на заедничкиот простор, итн.
- Избор на различни технички решенија за различни згради (станови) и/или приспособување според потребите на ранливите домаќинства.
- Овозможување на бесплатна енергетска контрола за енергетски сиромашните семејства, на ниво на стан и/или на ниво на зграда.
- Олеснување на вклучувањето на различни засегнати страни во пилот проектот со посебен фокус на бизнис и невладиниот сектор;
- Дисеминација на информациите до повеќе од 600 заедници на станари (згради) во регионот на Одеса преку месечниот магазин „Домувањето е важно“

Чекори на спроведувањето

Бр.	Активност/цел	Опис	Рок
1	Основање на РЦ		Мај 2021
2	Енергетска контрола на станбена зграда	Развивање вид на термографска и техничка контрола на станбена зграда	Мај 2021
3.	Спроведување анкета		Сеп 2021
4.	Избор на згради зградите со кои ќе се работи	Избор на 10 згради (од оние кај кои се извршила експресна енергетска контрола) за да работат на спроведување на пилот проектот.	31 окт 2021
5.	Воспоставување мрежа на засегнати страни	Мрежата ќе се постави преку поставување реклами во весникот „Домувањето е важно“ и на интернет ресурсите и апликациите за учество на ЗС во проектот. Вклучување специјалисти од образовните институции и јавните организации со цел развивање образовна програма и обука за енергетски консултанти. Вклучување на бизнис структурите во спроведувањето на работи и услуги на енергетската модернизација на куќите. Вклучување на локалната самоуправа за искористување на стекнатото искуство во домовите.	Сеп 2021
6	Обука енергетски советници	Дефинирање на целите на обуката за енергетски советници Програмата за обука ќе ги содржи следните проблематики: законска поддршка, Проценка на мерките за енергетската ефикасност, избор на најдобрите технички решенија, Наоѓање соодветни извори на финансии, одредување на економска ефикасност.	Окт 2021
7	Семинар за организација и правна поддршка	Одржување семинар (вебинар) за обука за засегнатите страни под водство на специјалисти од советнички групи оформени во РЦ за организациска и правна поддршка во енергетската модернизација.	Авг 2021

	за енергетска модернизација (Прва работилница за размена на знаење)		
8	Енергетска контрола во зградите	Избор на 20 станбени згради од ЗС кај кои ќе се спроведе експресна енергетска контрола.	Ное 2021
9	Издавање акти за термографска и техничка инспекција на 50 станбени згради	Анализа на собраните информации за станбените згради и развој на препораки околу изборот на најдоброто техничко решение за поправка во насока на енергетска модернизација.	Ное 2021
10	Семинар (вебинар) за финансирање и одредување на рентабилност кај енергетската модернизација	Одржување семинар (вебинар) за обука за засегнатите страни под водство на специјалисти од советнички групи оформени во РЦ, на тема финансирање и одредување на рентабилност кај енергетската модернизација.	Дек 2021
11	Семинар (вебинар) за проценка на енергетската ефикасност и избор на оптимални технички решенија	Под водство на експерти од советнички групи креирани под центарот за ресурси за одржување на семинар (вебинар) за засегнатите страни, на тема проценка на енергетската ефикасност и избор на оптимални технички решенија.	Фев 2022
12	Втор настан во заедницата		Не е определен термин
13	Прес Конференција	Ќе се одржат прес конференции во Центарот за ресурси на асоцијацијата „Синдикат за Домување на Одеса“ за проектот и работата на центарот.	Не е определен термин
14	Експресна енергетска контрола во 20 станбени згради	Спроведување на енергетска ревизија од специјалисти на база на актите за термографија, техничката анкета и дополнителни калкулации.	Мај 2022
15	Енергетска сертификација на 5 згради	Енергетска сертификација на 5 станбени згради со станови. Добивање пристап до финансирања под програмата „Енергодом“	Јул 2022
16	Работилница бр.2 за размена на знаењето		Фев 2023

* Бидејќи проектот е во рана фаза, некои информации може да се променат или да се додадат во текот на проектот

3. Заклучок

Проектот КомАкт има за цел да спроведе пет пилот случаи во 5 држави - Бугарија, Унгарија, Литванија, С. Македонија и Украина. Секоја држава има висок процент на жители кои страдаат од енергетска сиромаштија и имаат потреба од итни решенија за нејзино надминување. Главната цел на пилот случаите во проектот КомАкт е да се покаже применливоста, придобивките и потенцијалот за намалување на енергетската сиромаштија преку стратегии за вклучување на повеќе заедници, приспособување на финансиски шеми кои за цел ги имаат домаќинствата со ниски приходи, како и технички решенија.

Иако сите пилот случаи имаат сличности, поради специфичниот регионален и урбан контекст, постојат разлики во активностите кои се планирани во пилот случаите. Овој документ дава преглед на секој пилот случај и ги опишува активностите и како ќе се спроведува секој од пилот случаевите. Покрај индивидуалните активности, секој пилот случај треба да постигне неколку цели, кои се исти за сите пет држави: анкетање, избор на згради со кои ќе се работи, основање ресурсен центар, две работилници за размена на знаење, два настани во заедницата и прес-конференции.

Особено важна е задачата на избор на згради со кои ќе се работи, бидејќи не може да се изведуваат активности на локацијата без да има конкретна зграда и заедница. Оваа задача е планирано да се изврши до ноември 2021 и е клучна за спроведување на понатамошните активности на пилотот. Назначената табела за избрани згради ќе биде обновена откако во сите пилот случаи ќе бидат избрани зградите со кои ќе се работи.

Паралелно со работите на локацијата, координаторите на пилот случаите работат на воспоставување мрежа на засегнатите страни, што ќе ги вклучи сите актери кои директно работат со енергетска сиромаштија, програми за реновирање и финансирање, или имаат желба да ја намалат енергетската сиромаштија, но ги немаат инструментите за тоа. Партнерите на проектот КомАкт веќе имаат изготвено стратегии за тоа како може да се допре до засегнатите страни во различни групи на влијание и интерес, а пилот координаторите ги адаптираа во индивидуални активности за ангажирање на засегнатите страни.

Јасно е дека напорите за ублажување на енергетската сиромаштија преку зголемување на енергетската ефикасност не се доволни сами по себе. Финансиски ранливите домаќинства не можат да си дозволат да инвестираат во скапи мерки за енергетска ефикасност кои значајно ќе ги намалат нивните трошоци за енергија. Од оваа причина, има многу различни програми кои се достапни за да го олеснат процесот на реновирање. КомАкт веќе има собрано информации за достапните финансиски инструменти, кои се вклучени во овој документ и даваат добар преглед за истите. Наредниот голем чекор е да се препознаат рентабилните финансиски инструменти, особено за земји кои немаат доволно програми за поддршка чија цел е намалување на енергетската сиромаштија.

Важно е да се воведат технички оптимални решенија за конкретни згради, врз основа на пресметките направени од проект партнерот ЕНОВА, кои би вклучиле енергетски контроли и останати потребни активности за проценка на техничката состојба на конкретните згради.

Спроведувањето е делумно започнато и ќе продолжи до крајот на проектот во 2023 година.

LVOA

ALLIANCE OF
LITHUANIAN CONSUMER
ORGANIZATIONS

[@ComActProject](#)

[ComAct project](#)

www.comact-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

D5.1 Плани дій з реалізації пілотних проєктів (Резюме)

Акронім проекту	ComAct #892054
Назва проект	Дії громад задля зменшення енергетичної бідності
Координатор проекту	Зіта Какалейчикова, Nadacia HFHI
Тривалість проекту	2020 – 2023
Вебсайт	www.comact-project.eu

Результат №	D5.1
Рівень поширення	Публічний
Робочий пакет	WP5
Провідний бенефіціар	IWO
Автори	Інга Робувстас (IWO), Йохан Стрезе (IWO)
Переглянуто	Зіта Какалейчикова, Nadacia HFHI
Дата	Червень 2021
Останні зміни	Листопад 2021
Назва файлу	D5.1 Плани дій з реалізації пілотних проєктів (Резюме)

Юридичне повідомлення

Виняткова відповідальність за зміст цієї публікації лежить на авторах. Це не обов'язково відображає думку Європейського Союзу. Ні Європейське виконавче агентство з клімату, інфраструктури та навколишнього середовища (CINEA), ні Європейська Комісія не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ній.

2

Опубліковано в червні ComAct.

©ComAct, 2021. Відтворення дозволено за умови вказівки джерела.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

Зміст

1. Вступ	4
2. Плани дій з реалізації пілотних проєктів.....	5
I. Болгарія.....	5
II. Угорщина	Fehler! Textmarke nicht definiert.
III. Литва	Fehler! Textmarke nicht definiert.
IV. Північна Македонія.....	Fehler! Textmarke nicht definiert.
V. Україна	Fehler! Textmarke nicht definiert.
3. Висновки	Fehler! Textmarke nicht definiert.

1. Introduction

4

Проект ComAct буде реалізовувано у п'яти локаціях (див. карту нижче). Країни, що представляють різні регіони Європи, а саме ЦСЄ (Центральну та Східну Європу) та регіон сусідства з ЄС, були відібрані таким чином, щоб вони могли обмінятися своїм цінним досвідом. Кожен з пілотних проектів має конкретну регіональну та місцеву специфіку, однак загалом п'ять пілотних кейсів створюють синергію та включають механізм обміну знаннями. Цей документ є одним з основних результатів проекту ComAct, що описує початковий план дій з впровадження енергоефективних заходів для кожної з п'яти пілотних країн із чіткими орієнтирами щодо досягнення цілей, поставлених у проекті.

Основна мета пілотних кейсів у проекті ComAct - продемонструвати застосовність, переваги та потенціал енергоефективних заходів для зменшення енергетичної бідності, які можна застосувати у стратегіях залучення багатьох громад, в індивідуальних фінансових схемах, орієнтованих на домогосподарства з низькими доходами, та в оптимальних технічних рішеннях. П'ять пілотних кейсів ComAct представляють географічний масштаб проекту: регіон Центральної Європи (кейс Угорщини), регіон Південно-Східної Європи (кейс Болгарії), регіон Західних Балкан (кейс Північної Македонії), регіон Балтії (кейс Литви) та регіон колишніх радянських республік і регіон сусідства з ЄС (кейс України). Хоча кожен пілотний проект стосується певного регіонального контексту, однак загалом п'ять пілотних проектів створюють синергію та включають обмін знаннями між місцевими пілотними проектами та відповідними зацікавленими сторонами.

Цей документ містить огляд кожного пілотного проекту, дані про вибрані будівлі та основні цілі, які необхідно досягти під час діяльності проекту. Він буде регулярно оновлюватися до кінця проекту.

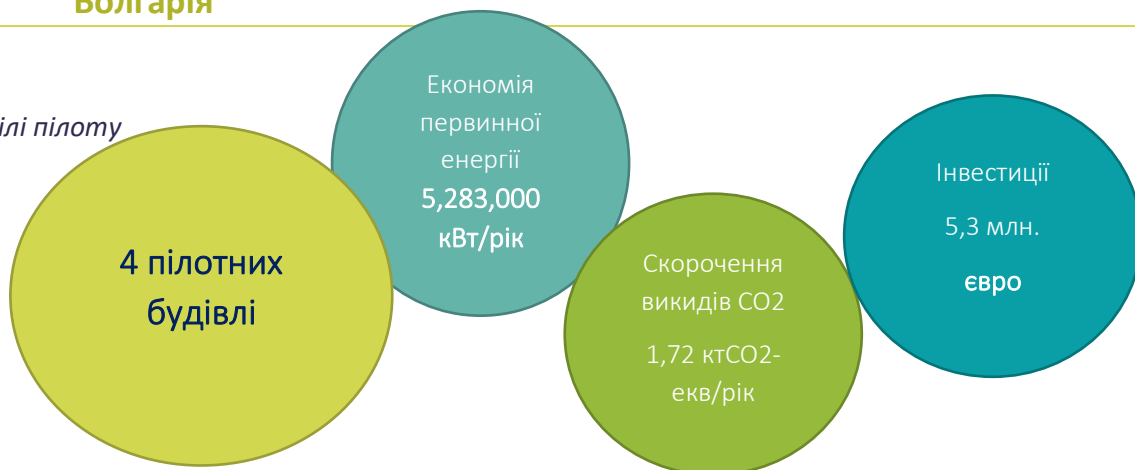

2. Плани дій щодо реалізації пілотних проєктів

5 I. Болгарія

Цілі пілоту

Вибрані будівлі	Рік побудови	Кількість квартир	Кількість квадратних метрів житлової площі	Споживання енергії	Клас енерго ефективності	% виконаних ремонтних робіт
Ізгрев Бетон	1968	56	3542 м ²		E	0%
Зорніц Бетон	1993	42	3656 м ²		E	0%
Славейков Бетон	1980	40	4165 м ²		E	0%
Меден Рудник Бетон	1974	286	30395 м ²		E	0%

* Через ранню стадію реалізації проєкту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проєкту

Основні завдання

Щоб підтримувати темпи Національної програми, надаються наступні інструменти для підтримки малозабезпечених домогосподарств у підвищенні енергоефективності їхніх будівель:

- Техніко-економічний аналіз пакетів енергоефективних заходів для досягнення більш амбітних класів ефективності та фінансових параметрів;
- Розробка та тестування фінансових інструментів, спрямованих на пошук бар'єрів для доступу до фінансування для бідних домогосподарств;

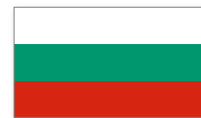
- Стимулювання дій громади в ОСББ; та підтримки створення інституційної інфраструктури та місцевих мереж громадянських суб'єктів. Взаємодія принаймні з 6 ОСББ через семінари та відвідування будівель;
- Моніторинг фактичного впливу та проведення обговорень, заснованих на доказах.

Для досягнення вищезазначених цілей будуть проведені наступні заходи:

- Використовуючи національну методологію енергоаудиту, дані про споживання енергії (як електроенергії, так і опалення) збиратимуться для домогосподарств дослідченими енергоаудиторами EnEffect. Там, де записи недоступні (наприклад, через використання централізованого опалення або домогосподарства мають спеціальні закупівлі енергії, наприклад, мазути, твердого палива), оцінки будуть зроблені відповідно до офіційних методичних вказівок.
- Енергоаудитори зберуть інформацію про фізичні та технічні аспекти будівель і окремих житлових помешкань, а також оглянуть прилади, що споживають енергію, включаючи, якщо можливо, вимірювання енергоспоживання за допомогою адаптерів для енергомоніторингу (дія за підтримки зовнішніх джерел). Детальна інформація буде записана в зв'язку з необхідністю проведення енергетичних аудитів та складання звітів в рамках проекту.
- За сприяння місцевих органів влади представники домогосподарств мають бути залучені до обговорення їхніх побутових практик, аналізу використання певних приладів, обговоренню проблем, пов'язаних з енергетикою, пошуку потенційних рішень тощо. Будуть зроблені детальні нотатки цих інтерв'ю та, якщо потрібно (і з дозволу представників домогосподарств), аудіозаписи. Отримана інформація буде використана як EnEffect для проведення енергоаудиту та призначення енергозберігаючих заходів, так і муніципальними експертами.
- Моніторинг енергетичної та фінансової економії, досягнутої в ході реалізації проектів реконструкції 4 багатоквартирних житлових будинків міста Бургаса (які представляють 2 найпоширеніші типи будинків, мешканці яких отримують підтримку за кінцеве енергоспоживання);
- Фінансовий аналіз обраних пакетів заходів, включаючи сценарії поетапної реконструкції;
- Розробка фінансової моделі з особливим акцентом на фінансування енергетично бідних домогосподарств;
- Підтвердження запропонованої моделі шляхом діалогу з місцевими зацікавленими сторонами та національними органами влади;
- Розробка інформаційних матеріалів для ОСББ;
- Навчання місцевих експертів як доносити інформацію до ОСББ;
- Активізація мешканців для виконання самостійно некваліфікованих робіт;
- Створення ресурсного центру з енергетичних консультацій;
- Підтримка та моніторинг процесу прийняття рішень в залучених ОСББ та застосування моделі фінансування на практиці; по можливості контроль фактичного виконання ремонтних робіт;
- Розробка політичних рекомендацій для довгострокового розвитку Національної програми енергоефективності.

Етапи реалізації

7

№	Діяльність/етапи	Опис	Термін виконання
1.	Ресурсний центр створено		Серпень, 2021
2.	Опитування проведено		Вересень 2021
3.	Будівлі обрано		31.жовтня 2021
4.	Визначення зацікавлених сторін і надання інформації та залучення до діяльності проекту		Вересень 2021
5.	Семінар з обміну знаннями №1		Листопад 2021
6.	Прес-конференція		Січень 2022
7	Аудити будинків виконані		Вересень – жовтень 2021
8	Захід у громаді №1		Січень 2022
9	Семінар з обміну знаннями №2		Лютий 2023

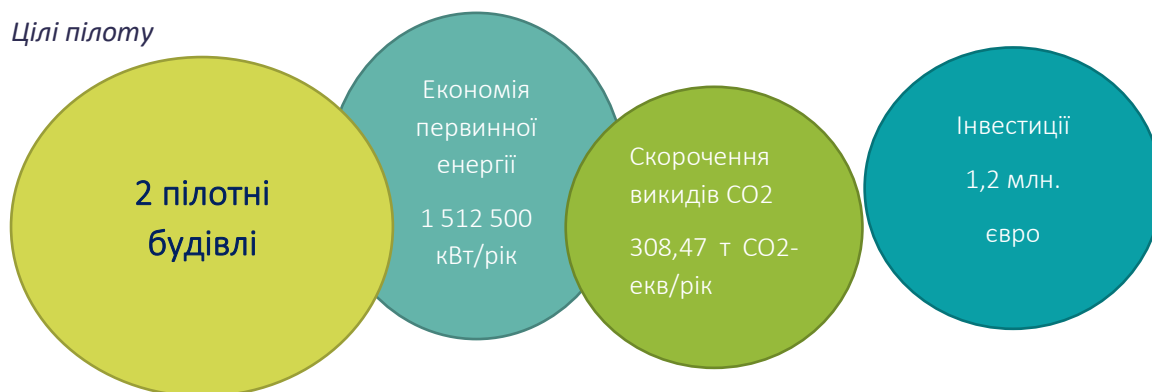
* Через ранню стадію реалізації проекту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проекту

II. Угорщина

8

Цілі пілоту

Вибрані будівлі	Рік побудови	Кількість квартир	Кількість квадратних метрів житлової площі	Споживання енергії	Клас енерго ефективності	% виконаних ремонтних робіт

* Через ранню стадію реалізації проекту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проекту

Основні завдання

Основною метою є надання можливостей громадам, населеним переважно енергетично бідними домогосподарствами (2-4 пілотні будівлі), щоб зробити їх спроможними самостійно ініціювати та реалізувати реконструкцію в майбутньому, а також створити Ресурсний центр з енергетичних консультацій та створити передумови для його довготривалої роботи.

- Інформувати мешканців, заохочувати їхню громадську діяльність, допомагати зміцнювати їх самоорганізацію та систему прийняття рішень. Пілот також планує організувати громадські заходи, які активізуватимуть мешканців виконувати низько кваліфіковані роботи, як-от прибирання/фарбування загальних приміщень, садівництво тощо.
- У співпраці з фінансовими установами та місцевим муніципалітетом, створити фінансову схему, яка зробить уже наявні фінансові інструменти (гранти, субсидовані позики) доступними та прийнятними для неорганізованих/слабо фінансованих громад, пов'язуючи схеми позик із грантами та знижуючи критерії доступності. Він також досліджуватиме можливість альтернативних фінансових механізмів, як-от краудфандінг або механізми гарантій, або розробку соціально спрямованих схем оновлення.

- Впровадження технічно оптимальних рішень (найнижча окупність на основі технічного обстеження).
- Зробити заходи доступнішими, залучаючи ширшу групу зацікавлених сторін (наприклад, групові покупки).
- Розробка плану та створення необхідних ресурсів для створення Ресурсного центру у співпраці з муніципалітетом 3 району та компанією міського розвитку 3 району.

Етапи реалізації

№	Діяльність/етапи	Опис	Термін виконання
1.	<i>Опитування проведено</i>	Опитування є інструментом для розуміння природи енергетичної бідності в будівлях – поки що робота зосереджувалась лише на питаннях на рівні домогосподарств – і паралельно розпочати процес взаємодії на пілотних об'єктах.	Вересень 2021.
2.	<i>Будівлі обрано</i>	Це тривалий процес, що включає початковий огляд даних, обговорення зацікавлених сторін та аналіз опитування. В кінці буде відібрано 3-5 будівель.	31. Жовтень 2021
3.	<i>Мережа зацікавлених сторін створена</i>	Це завдання включає співпрацю MRI's з муніципалітетом району 3 та місцевими неурядовими організаціями, переговори з фінансовими установами та інтерв'ю з керуючими житлом.	Листопад 2021
4.	<i>Семінар з обміну знаннями №1</i>	Це завершальний захід створення мережі зацікавлених сторін.	Вересень 2021
5.	<i>Захід у громаді №1</i>	Перші загальні збори в обраній будівлі з метою пояснити мешканцям наступні кроки. Його терміни також залежать від ОСББ.	Січень 2022
6.	<i>Прес-конференція</i>	Прес-конференція за результатами опитування	Січень 2022
7.	<i>Аудити будинків виконані</i>		Весна 2022
8.	<i>Захід у громаді №2</i>		Залежно від роботи з громадами
9.	<i>Прес-конференція</i>		Залежно від роботи з громадами
10.	<i>Ресурсний центр створено</i>		Серпень – Вересень 2023
11.	<i>Семінар з обміну знаннями №2</i>		Лютий 2023

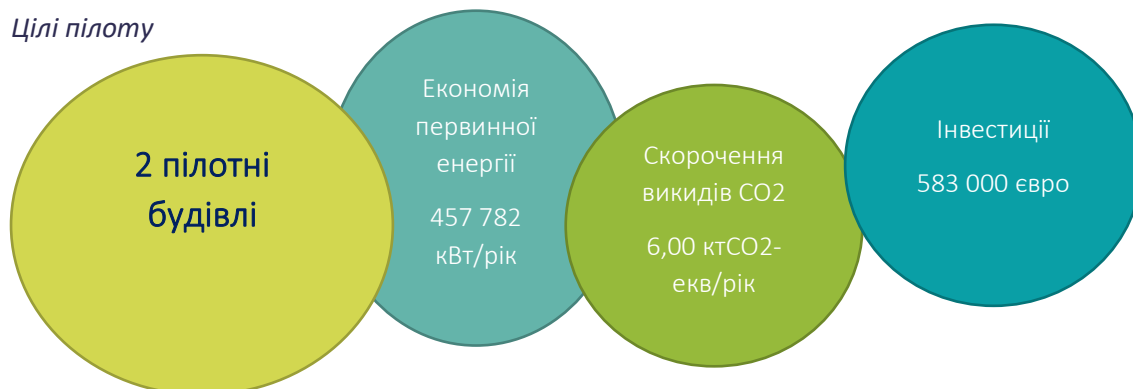
* Через ранню стадію реалізації проекту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проекту

III. Литва

10

Цілі пілоту

Вибрані будівлі	Рік побудови	Кількість квартир	Кількість квадратних метрів житлової площі	Споживання енергії	Клас енерго ефективності	% виконаних ремонтних робіт

* Через ранню стадію реалізації проекту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проекту

Основні завдання

Інформаційна діяльність щодо заходів з підвищення енергозбереження локально, в кожній ОСББ, а також через Ресурсний центр, та надання консультацій і постійного нагляду, як найкраще використовувати а) існуючі фінансові схеми; б) нові запропоновані схеми фінансування, які призводять до кращих результатів (більш сприятливих умов, простоти доступу тощо), ніж існуючі.

Заплановані заходи:

- Створення принаймні одного ресурсного центру з енергетичних консультацій для енергетично бідних власників;
- Підтримка та консультування вибраних ОСББ; організація громадських заходів, щоб активізувати мешканців (наприклад, до виконання низько кваліфікованих робіт самостійно, як-от прибирання/фарбування загальних приміщень, побудова дитячих майданчиків) – два заходи на громаду, один на рівні ОСББ, інший для кількох ОСББ/мікрорайонів для більш широкого поширення інформації;

- Створення консультативного форуму з основними зацікавленими сторонами для заохочення діалогу між учасниками, для розробки рішень для стимулювання процесу застосування заходів з енергоефективності в сферах, найбільш схильних до енергетичної бідності;
- Співпраця з місцевими фінансовими установами, банками та лізинговими компаніями з метою пошуку сприятливих рішень для незахищених домогосподарств. Поточні та нові фінансові механізми пояснюються та впроваджуються для обраних енергетично бідних громад.

Етапи реалізації

№	Діяльність/етапи	Опис	Термін виконання
1.	<i>Опитування проведено</i>	Інформація про джерела енергії, рахунки за електроенергію, рівень доходів окремих домогосподарств - природа енергетичної бідності в будівлях	Вересень 2021.
2.	<i>Будівлі обрано</i>	Територіальні межі: муніципалітети Таураге та Кайшадорис На основі інформації про відхилені проекти реконструкції за останні 2-3 роки муніципалітети нададуть перелік потенційних багатопверхових будівель. ALCO разом з місцевими зацікавленими сторонами збиратиме інформацію про будівлі, що відповідає згаданому критерію, а також включатиме інші, такі як: • тип будівлі, • тип опалення, • ціна нерухомості, • рівень доходу, • кількість отримувачів соціальної допомоги тощо.	31. жовтня 2021
3.	<i>Мережа зацікавлених сторін створена</i>	Зв'язок із зацікавленими сторонами та організація багатосторонніх або двосторонніх обмінів	Поточна діяльність
4.	<i>Семінар з обміну знаннями №1</i>	Обмін передовим досвідом та пошук передачі нових підходів між регіонами-учасниками проекту ComAct. Передача знань конкретними учасниками проекту, отримання зворотного зв'язку, для «покращення» результатів ComAct. На цьому семінарі міжнародні партнери, використовуючи синергію з їхньою роботою в інших проектах, покажуть, як численні переваги ComAct включені в усі етапи проекту та який вплив вони можуть мати на енергетично бідні домогосподарства	Січень 2022
5.	<i>Захід у громаді №1</i>	Просвіта, пропагування та просування ідей та допомога населенню є чи не найважливішими аспектами цього процесу. В зв'язку з Ковід 1 така діяльність дуже обмежена. Заходи в громадах обраних будівель мають на меті дати мешканцям пояснення про наступні пілотні кроки.	Січень 2022
6.	<i>Прес-конференція</i>	Для того, щоб привернути увагу представників місцевих ЗМІ паралельно із семінарами буде організована прес-конференція.	Січень 2022
	<i>Аудити будинків виконані</i>	Аудити проводитимуться у вибраних будівлях.	Січень 2022
	<i>Захід у громаді № 2</i>		Серпень 2022
	<i>Прес-конференція</i>		Серпень 2022

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

7.	Ресурсний центр створено		n/a
	Семінар з обміну знаннями №2	Служить для обговорення досвіду, отриманого в ході реалізації пілотних проектів та підтвердження результатів пілотних кейсів. Також служить для: • Збільшення потужності ОСББ • Збільшення спроможності та компетенції міст та органів місцевого самоврядування • Підвищення спроможності та компетенції НУО та інших організацій громадянського суспільства • Покращені знання дослідників і практиків з питань енергетичної бідності, передового досвіду та методів її подолання.	Лютий 2023

* Через ранню стадію реалізації проекту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проекту

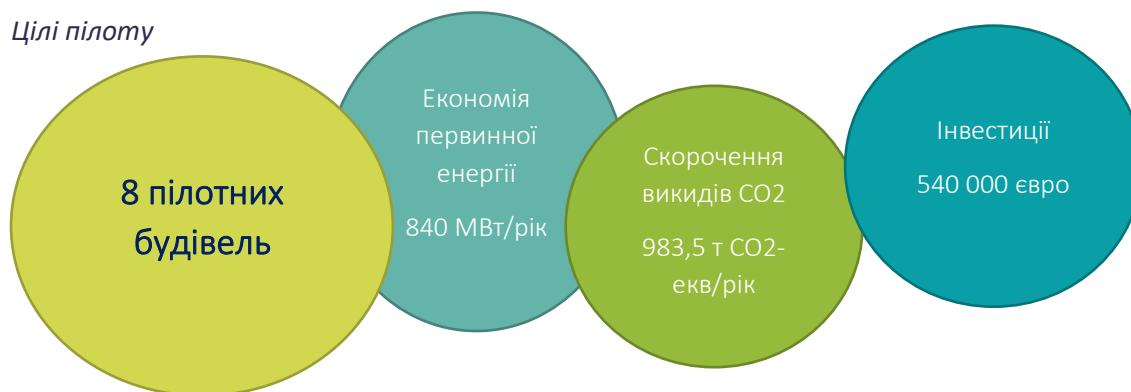

IV. Північна Македонія

13

Цілі пілоту

Вибрані будівлі	Рік побудови	Кількість квартир	Кількість квадратних метрів житлової площі	Споживання енергії	Клас енерго ефективності	% виконаних ремонтних робіт

* Через ранню стадію реалізації проєкту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проєкту

Основні завдання

Зробити внесок у стійкість заходів з енергоефективності в багатоповерхових будинках, забезпечивши таким чином рівні можливості для сімей з низьким рівнем доходу та допомогти їм скористатися економією енергії та покращити сімейний бюджет, з акцентом на:

- Коригування існуючих та/або пропозиція нових фінансових моделей для реалізації заходів з підвищення енергоефективності для малозабезпечених сімей у багатоповерхових будинках;

- б) Зменшення споживання енергії та збільшення економії сімейного бюджету за допомогою заходів енергоефективності;
с) Створення сприятливого середовища та мотивація відповідних зацікавлених сторін до підвищення енергоефективності в багатоквартирних будинках.

14

Будуть реалізовані наступні заходи:

- Ідентифікація 8 багатоповерхових будинків та оцінка потреб співвласників будівель;
- Оцінка потреб та фінансової спроможності співвласників;
- Створення у муніципалітетах Карпош (Скоп'є) та Кавадарці двох нових ресурсних центрів з енергетичних консультацій а також забезпечення продовження діяльності вже створеного РЦ;
- Сприяння фінансовим можливостям для підвищення енергоефективності в багатоповерхових будинках; застосування вже розроблених фінансових моделей та/або їх коригування відповідно до потреб уразливих домогосподарств;
- Організація громадських заходів для активізації мешканців;
- Впровадження оптимальних заходів з енергоефективності в багатоповерхових будинках та аналіз їх ефективності;
- Виявлення та просування передового досвіду;
- Соціально-економічні дослідження в цільових муніципалітетах;
- Сприяння залученню різних зацікавлених сторін до пілотного проекту з особливим акцентом на бізнес, НУО та органи місцевого самоврядування (підтримка їх потенціалу, інструктаж та консультування).

Етапи реалізації

№	Діяльність/етапи	Опис	Термін виконання
1.	Опитування проведено	Це завдання зібрати детальну інформацію про споживання енергії в домогосподарствах, рівень їх доходів та фактори потенційної енергетичної бідності.	Вересень 2021.
2.	Будівлі обрано	Вибір 8 будинків у муніципалітеті Карпош та муніципалітеті Кавадарці на основі принципів енергетичної бідності: Релевантними для інформаційних ЕЕ є вимірювання Т1, Т2, Т4, Т6. Релевантними для конструктивних заходів ЕЕ є Т1-Т6. Т1: Огляд існуючих критеріїв, визначених для відповідних пілотних муніципалітетів. Т2: Підготовка короткого переліку можливих будівель з використанням даних Реєстру квартир і багатоквартирних будинків NFHM (RABA) та заявок з громадського конкурсу в муніципалітеті Карпош. Т4: Проведення інформаційних та просвітницьких зустрічей з представниками домовласників із короткого списку можливих будівель.Т6: Готовність брати	31 жовтня 2021

		участь у Пілотній акції підтвердили 75-100% власників житла (підпис на участь): 75% проголосували за м'які заходи ЕЕ та 100%, або/за Рішенням ОСББ щодо ЕЕ реконструкції будівлі.	
3.	Мережа зацікавлених сторін створена	В обох муніципалітетах (Карпош і Кавадарці) буде створено Консультативну групу зацікавлених сторін з 15-20 учасниками з громадського, бізнесового та громадянського секторів, включаючи наукову спільноту. Ці групи будуть неформальними та мати відкриту структуру та впроваджуватимуть позитивні принципи в суспільстві, і як такі будуть корисними для домогосподарств з низьким рівнем доходів та енергетично бідних.	Вересень 2021
4.	Семінар з обміну знаннями №1	Організація семінару для обміну знаннями та найкращими практиками, які пов'язані з заходами з енергоефективності, методами зміни поведінки та їх впливом на енергозбереження, відновлювані джерела енергії. T1: Список учасників буде складатися з представників: ОСББ, власників будинків, місцевих органів влади, фінансових установ та спеціалізованих компаній, громадських організацій. T2: Програма семінару буде просувати проект на місцевому рівні, представляти робочі плани ресурсних центрів та обговорювати, як найкраще активізувати енергетично бідні громади та місцеві зацікавлені сторони, підвищувати обізнаність щодо моделей фінансування та скорочення енергетичної бідності за допомогою оптимальних технічних заходів з енергоефективності.	Грудень 2021
5.	Захід у громаді №1	Буде організований захід для домовласників з метою весняного благоустрою мікрорайону та презентації активних форм і можливостей заходів з енергоефективності в громаді.	Травень 2022
6.	Прес-конференція	Буде організована прес-конференція, прес-реліз буде надіслано у відповідні ЗМІ.	Січень 2022
	Впроваджуються м'які (інформаційні) заходи ЕЕ	Впровадження м'яких (інформаційних) заходів у 4 будинках з метою забезпечити зміну поведінки для економії енергії та підвищення енергоефективності без інвестицій.	Лютий 2023
	Аудити будинків виконані	Для короткого списку будівель, що можуть бути вибрані, буде проведено базовий аудит (WTA), щоб визначити пріоритети та приблизну фінансову модель. Для остаточно вибраних будівель буде проведено детальний аудит	Лютий 2022
	Реалізуються жорсткі (конструктивні) заходи щодо ЕЕ в будівлях	Впровадження жорстких (конструктивних) заходів у 4 будинках: T1: НГНМ підтримує домовласників у процесі вибору актуальної та найкращої пропозиції для реконструкції.	Лютий 2023
	Захід у громаді № 2	Буде організований захід для домовласників з метою осіннього благоустрою мікрорайону та презентації активних форм і можливостей підвищення енергоефективності в громаді.	Вересень 2022
	Прес-конференція	Буде організована прес-конференція, прес-реліз буде надіслано у відповідні ЗМІ.	Точна дата буде визначена ближче до дати проведення
.	Ресурсний центр створено	Продовження діяльності Ресурсного центру Habitat Macedonia та відкриття двох нових Р у пілотних муніципалітетах	Вересень 2021
	Семінар з обміну знаннями №2	Організація семінару для обміну знаннями та найкращими практиками, які пов'язані з заходами з енергоефективності, методами зміни поведінки та їх впливом на енергозбереження, відновлювані джерела енергії. T1: Список учасників буде складатися з представників: ОСББ, власників будинків, місцевих органів влади, фінансових установ та спеціалізованих компаній, громадських організацій. T2: В програмі семінару буде обговорення отриманого в пілотних проектах досвіду. T3: Буде організована прес-конференція, а прес-реліз буде надіслано у відповідні ЗМІ.	Лютий 2023

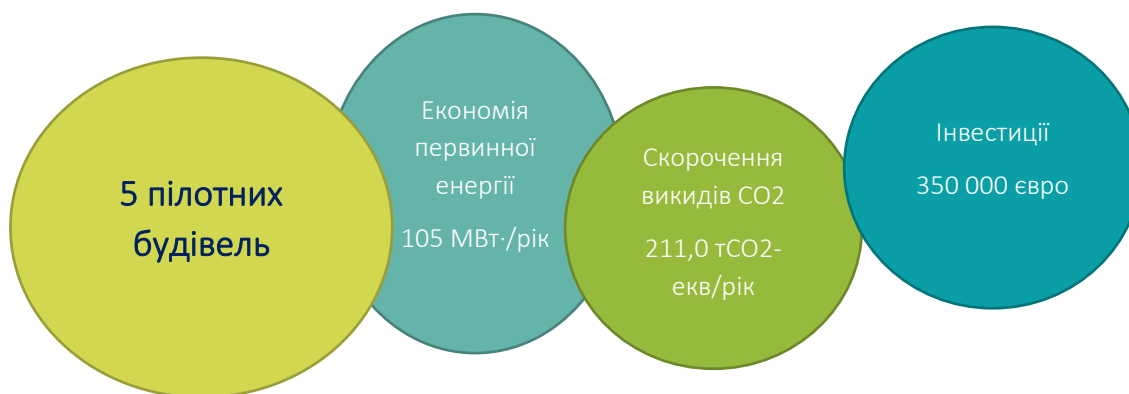
* Через ранню стадію реалізації проекту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проекту

V. Україна

16

Цілі пілоту

Вибрані будівлі	Рік побудови	Кількість квартир	Кількість квадратних метрів житлової площі	Споживання енергії	Клас енерго ефективності	% виконаних ремонтних робіт

* Через ранню стадію реалізації проєкту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проєкту

Основні завдання

Створити модель підтримки та послуги, які дозволять домогосподарствам з низьким рівнем доходів отримати вигоду від енергозбереження, а також використовувати наявні схеми підтримки. Для цього треба скоригувати існуючі та/або запропонувати нові фінансові моделі енергозбереження для малозабезпечених сімей у багатоповерхових будинках; забезпечити включення енергетично бідних в державні та місцеві фінансові схеми підтримки заходів з енергоефективності. Нарешті, створити

сприятливе середовище та мотивувати відповідні зацікавлені сторони для підвищення енергоефективності в багатоповерхових будинках.

Будуть реалізовані наступні заходи:

- Ідентифікація 5 багатоповерхових будинків на основі найбільшої кількості людей, які мають державну субсидію і можуть вважатися енергетично бідними та оцінка потреб їх власників;
- Створення ресурсного центру з енергетичних консультацій;
- Сприяння росту фінансових можливостей мешканців для підвищення енергоефективності багатоповерхових будівель;
- Консультації для власників житла щодо отримання фінансування з державного енергетичного фонду та з регіональних і міських програм;
- Організація громадських заходів, які активізують мешканців виконувати некваліфіковану роботу самостійно, як-от прибирання/фарбування приміщень загального користування тощо.
- Вибір різних технічних рішень для різних будівель (квартир) та/або пристосування їх відповідно до потреб уразливих домогосподарств;
- Проведення безкоштовного енергетичного аудиту для малозабезпечених і енергетично бідних на рівні квартир та на рівні будівлі;
- Сприяння залученню різних зацікавлених сторін до пілотного проекту з особливим акцентом на бізнес та НУО;
- Поширення інформації до більш ніж 600 ОСББ (будинків) Одеської області через щомісячний бюлетень «Житлові питання».

Етапи реалізації

№	Діяльність/етапи	Опис	Термін виконання
1	Опитування проведено		Травень 2021
2	Технічне обстеження будівель	Проведення технічного обстеження та термографія 50 будинків	Травень 2021
3.	Опитування проведено		Вересень 2021.
4.	Будівлі обрано	Обрання 10 будинків (з тих, де проводився експрес енергоаудит) для роботи над реалізацією пілотного проекту	31 жовтня 2021
5.	Мережа зацікавлених сторін створена	Мережа буде створена шляхом розміщення оголошень у газеті «Житлові питання» та на інтернет-ресурсах і через заявки, подані ОСББ/ЖБК на участь у проекті. Залучення спеціалістів навчальних закладів та громадських організацій до розробки навчального плану та проведення тренінгів для енергетичних консультантів. Залучення бізнес-структур до проведення послуг та робіт з енергомодернізації будинків. Залучення органів місцевого самоврядування до застосування накопиченого досвіду в оселях місцевих рад	Вересень 2021
6	Тренінг для енергетичних консультантів	Визначення цілей підготовки енергетичних консультантів. Програма навчання включатиме такі питання: юридичний супровід, оцінка енергоефективності заходів, вибір найкращих технічних рішень, пошук джерел фінансування, визначення економічної ефективності.	Жовтень 2021
7	Семінар з обміну знаннями №1	Проведення навчального семінару (вебінару) для зацікавлених сторін з організаційно-правового забезпечення енергомодернізації із залученням спеціалістів з дорадчих груп зацікавлених сторін	Серпень 2021
8	Вибір будинків для проведення аудиту	Обрання 20 багатоквартирних будинків ОСББ/ЖБК для проведення експрес-енергоаудиту	Листопад 2021
9	Видання актів технічного огляду та термографії 50 багатоквартирних будинків	Аналіз зібраної інформації про багатоквартирних будинків та розробка рекомендацій щодо вибору найкращого технічного рішення для енергомодернізації будівель	Листопад 2021
10	Семінар (вебінар) для ОСББ/ЖБК	Проведення навчального семінару (вебінару) для ОСББ/ЖБК і зацікавлених сторін з питань фінансування та визначення економічної ефективності енергомодернізації із залученням спеціалістів з дорадчих груп зацікавлених сторін	Грудень 2021
11	Семінар (вебінар) для ОСББ/ЖБК	Проведення навчального семінару (вебінару) для зацікавлених сторін з питань оцінки енергоефективності та вибору оптимальних технічних рішень із залученням спеціалістів з дорадчих груп зацікавлених сторін	Лютий 2022
12	Семінар з обміну знаннями №1		Не встановлено
13	Прес-конференція	У ресурсному центрі з енергетичних консультацій Асоціації «Одеська житлова спілка» відбудуться прес-конференції щодо проекту та роботи ресурсного центру.	Не встановлено
14	Аудити будинків виконані	Проведення енергоаудиту спеціалістами ОГУ на підставі актів термографії, технічного обстеження та додаткових розрахунків	Травень 2022
15	Енергетична сертифікація 5 будівель	Енергетична сертифікація 5 багатоквартирних будинків ОСББ. Отримання доступу до фінансування за державною програмою «Енергодом».	Липень 2022
16	Семінар з обміну знаннями № 2		Лютий 2023

* Через ранню стадію реалізації проекту деяка інформація може бути змінена або додана в ході проекту

3. Висновки

Проект ComAct має на меті реалізувати п'ять пілотних проектів у 5 країнах – Болгарії, Угорщині, Литві, Північній Македонії та в Україні. Кожна країна має високий відсоток жителів, які страждають від енергетичної бідності і потребують термінових рішень для її пом'якшення. Основна мета пілотних кейсів у проекті ComAct – продемонструвати застосовність, переваги та потенціал для подолання енергетичної бідності через стратегії залучення громад та через спеціально розроблені фінансові схеми і оптимальні технічні рішення, орієнтовані на домогосподарства з низькими доходами.

Незважаючи на те, що всі пілотні кейси мають багато спільного, через специфічний регіональний та місцевий контекст існують відмінності в запланованих заходах для пілотних проектів. Цей документ дає огляд кожного пілотного випадку та описує заходи, що будуть реалізовані в кожному пілотному проекті. Окрім індивідуальних заходів, кожен пілот повинен виконати кілька етапів, однакових для всіх п'яти країн: опитування, вибір будівель для роботи, створення ресурсного центру, два семінари з обміну знаннями, два заходи громади та прес-конференції.

Особливо важливим є завдання обрання будівель, оскільки жодна діяльність на ділянці не може відбуватися без конкретної будівлі та громади. Це завдання планується виконати до листопада 2021 року і воно є вирішальним для реалізації подальших заходів в пілотних проектах. Спеціальна таблиця для вибраних будівель буде оновлена після того, як усі пілоти виберуть будівлі для роботи.

Паралельно з роботою на об'єктах, пілотні координатори працюють над створенням мережі зацікавлених сторін, яка включатиме всіх суб'єктів, які безпосередньо працюють з програмами реконструкції та їх фінансування, або бажають зменшити енергетичну бідність, але не мають інструментів. Партнери проекту ComAct вже розробили стратегії, як можна охопити зацікавлені сторони в різних групах впливу та інтересів, а пілотні координатори адаптували їх до окремих заходів із залучення зацікавлених сторін.

Зрозуміло, що однієї мотивації для пом'якшення енергетичної бідності через покращення енергоефективності недостатньо. Фінансове вразливі домогосподарства не можуть собі дозволити інвестувати в дорогі, але ефективні заходи, щоб значно знизити витрати на енергетичні ресурси. З цієї причини існує багато різноманітних програм для покращення процесів ремонту. Проект ComAct вже зібрав інформацію про доступні фінансові інструменти. Ця інформація включена в цей документ і дає гарний огляд цих інструментів. Наступним великим кроком є розробка доступних фінансових інструментів, особливо для країни, які не мають достатньої кількості програм, що підтримують зниження енергетичної бідності.

Важливо запровадити оптимальні технічні рішення для конкретних будівель на основі розрахунків, зроблених партнером проекту ENOVA, що передбачатиме проведення енергетичних аудитів та інших заходів, необхідних для оцінки технічного стану обраних будівель.

Етап реалізації пілотних проектів частково вже розпочатий і триватиме до кінця проекту в 2023 році.

ComAct

Community
Tailored Actions
for Energy Poverty
Mitigation

LVOA

ALLIANCE OF
LITHUANIAN CONSUMER
ORGANIZATIONS

@ComActProject

ComAct project

www.comact-project.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 892054.